

VRG - Folder_0196 - Pt. 2

ТАБЛИЦА IV (TABLE IV)

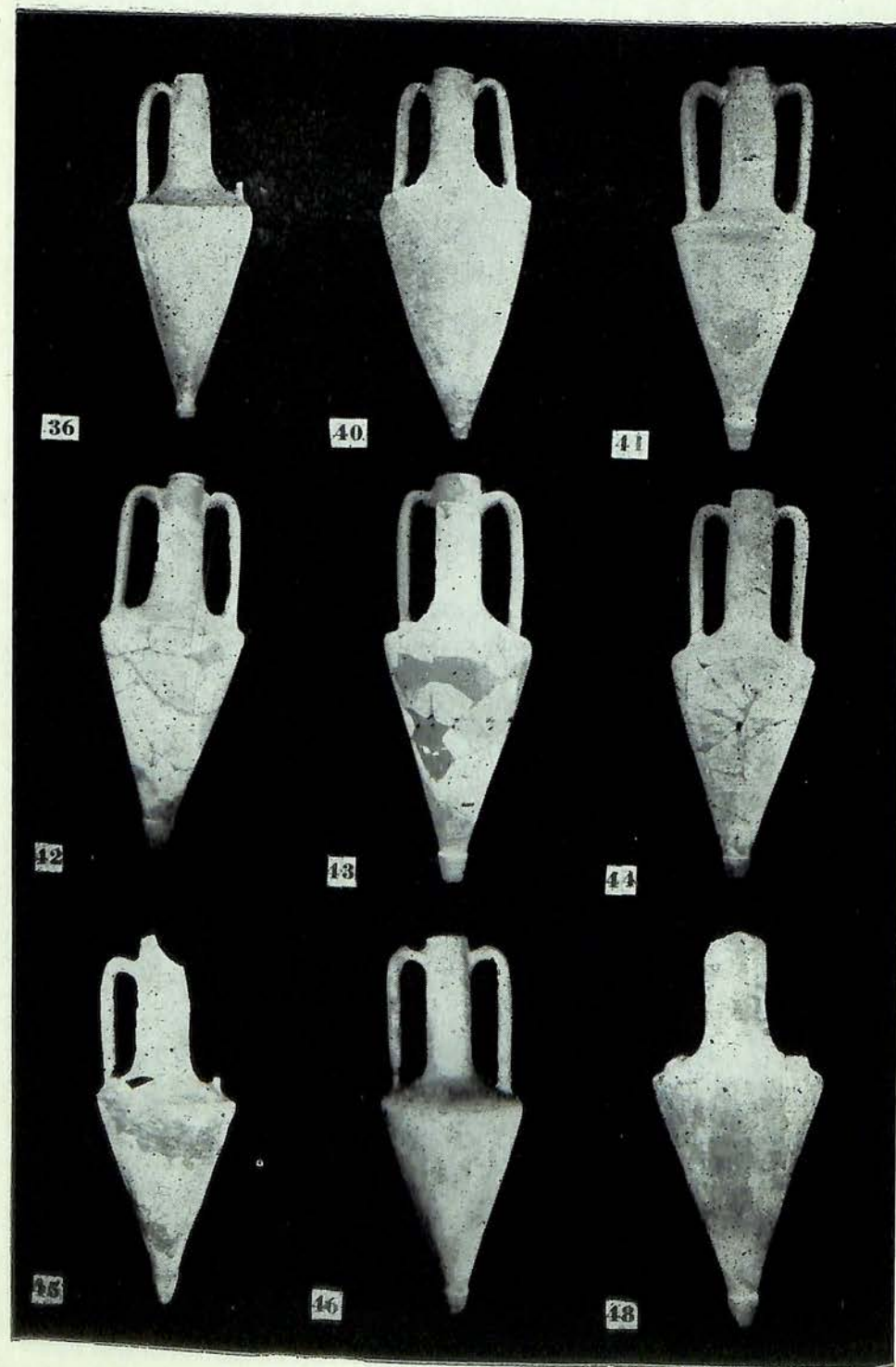

ТАБЛИЦА V (TABLE V)

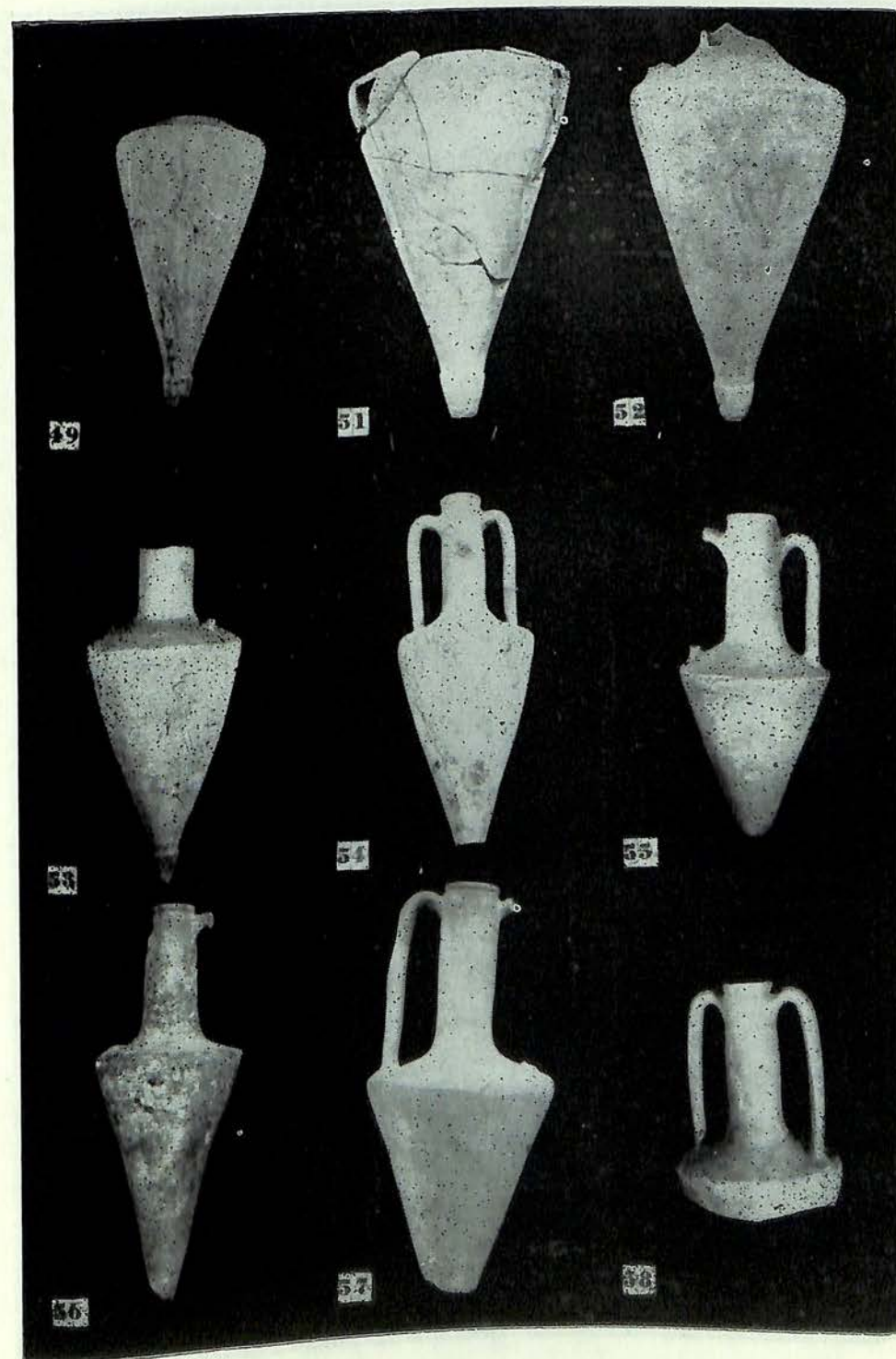

ТАБЛИЦА VI (TABLE VI)

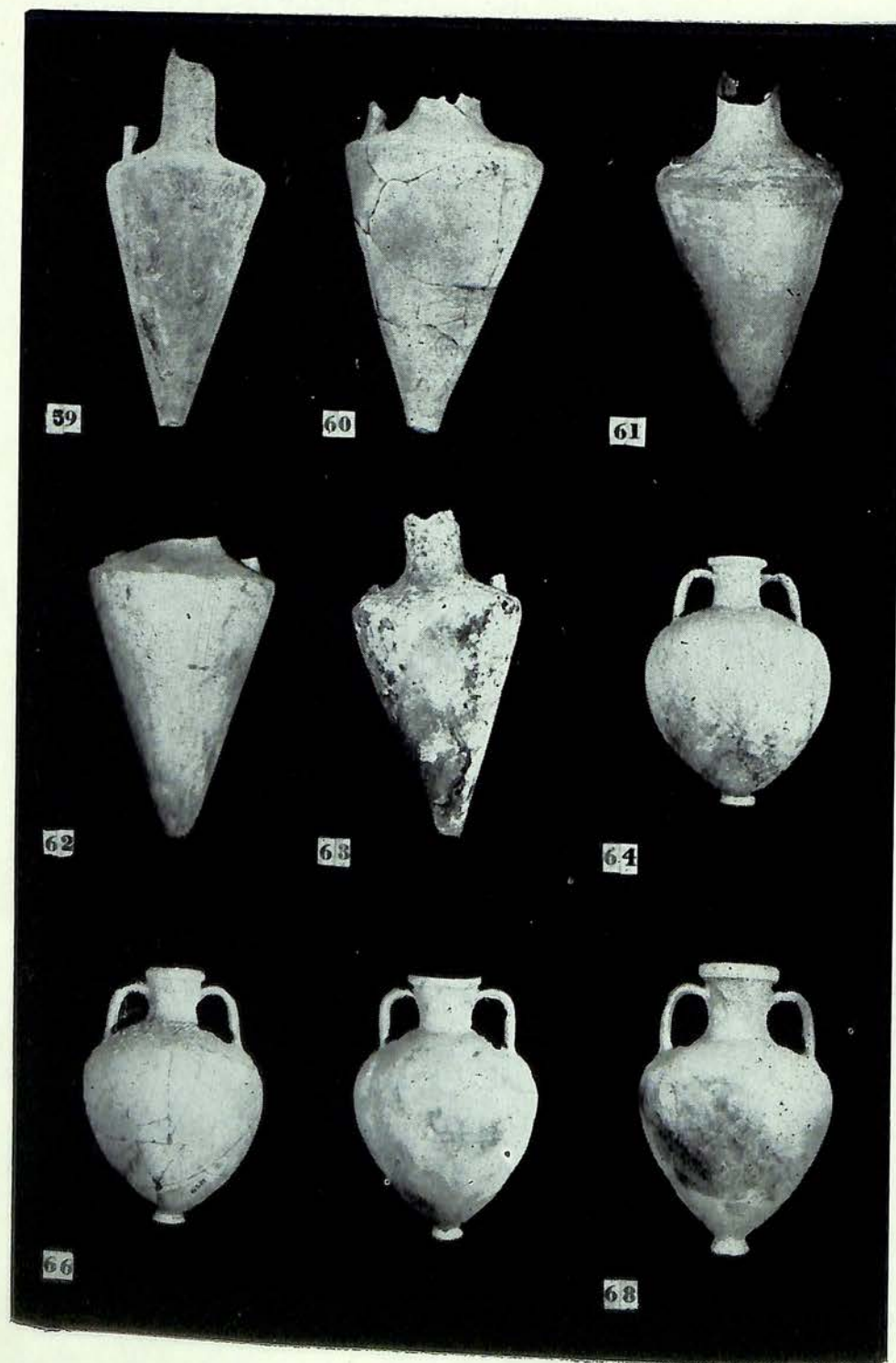

ТАБЛИЦА VII (TABLE VII)

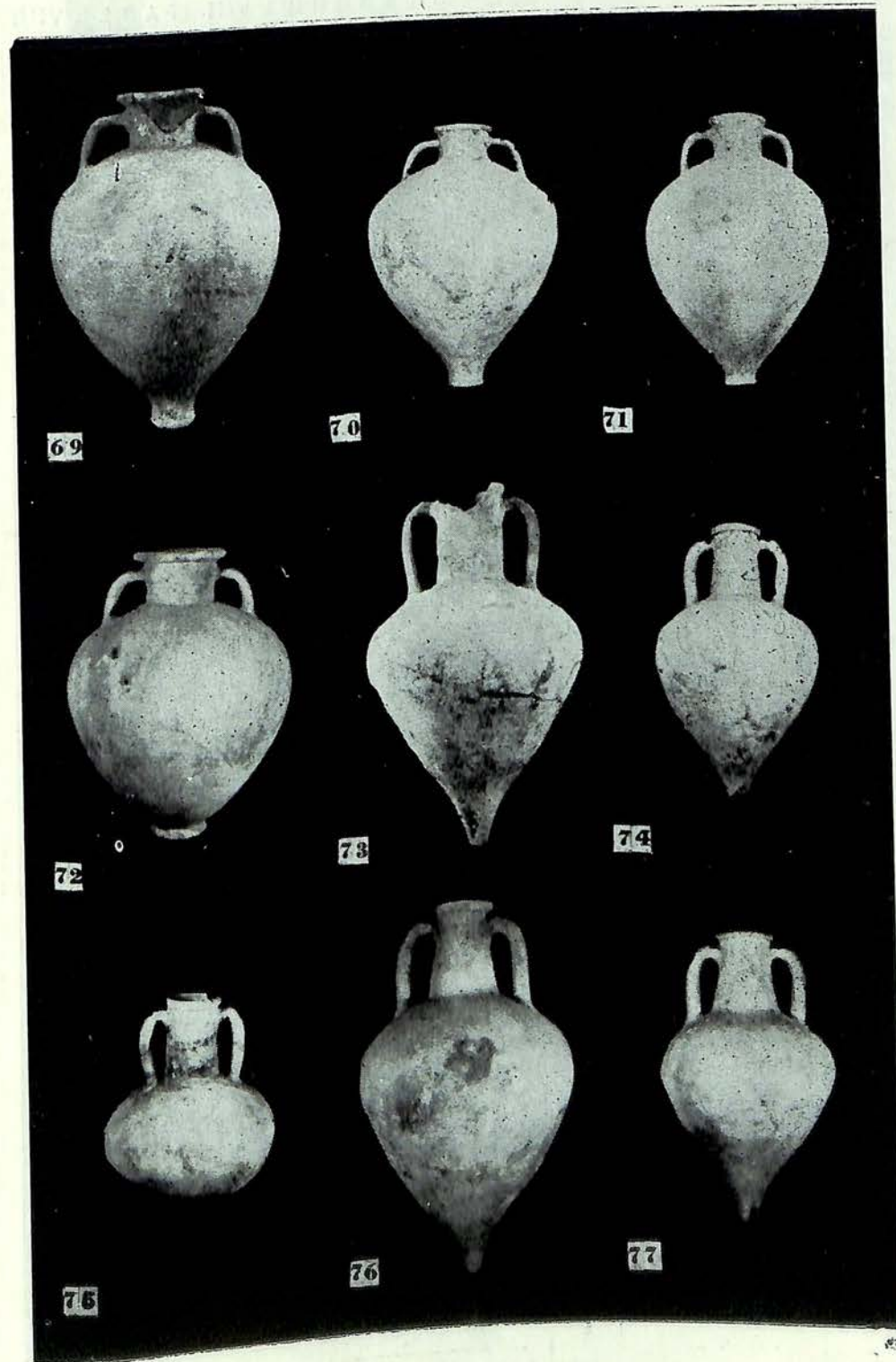

ТАБЛИЦА VIII (TABLE VIII)

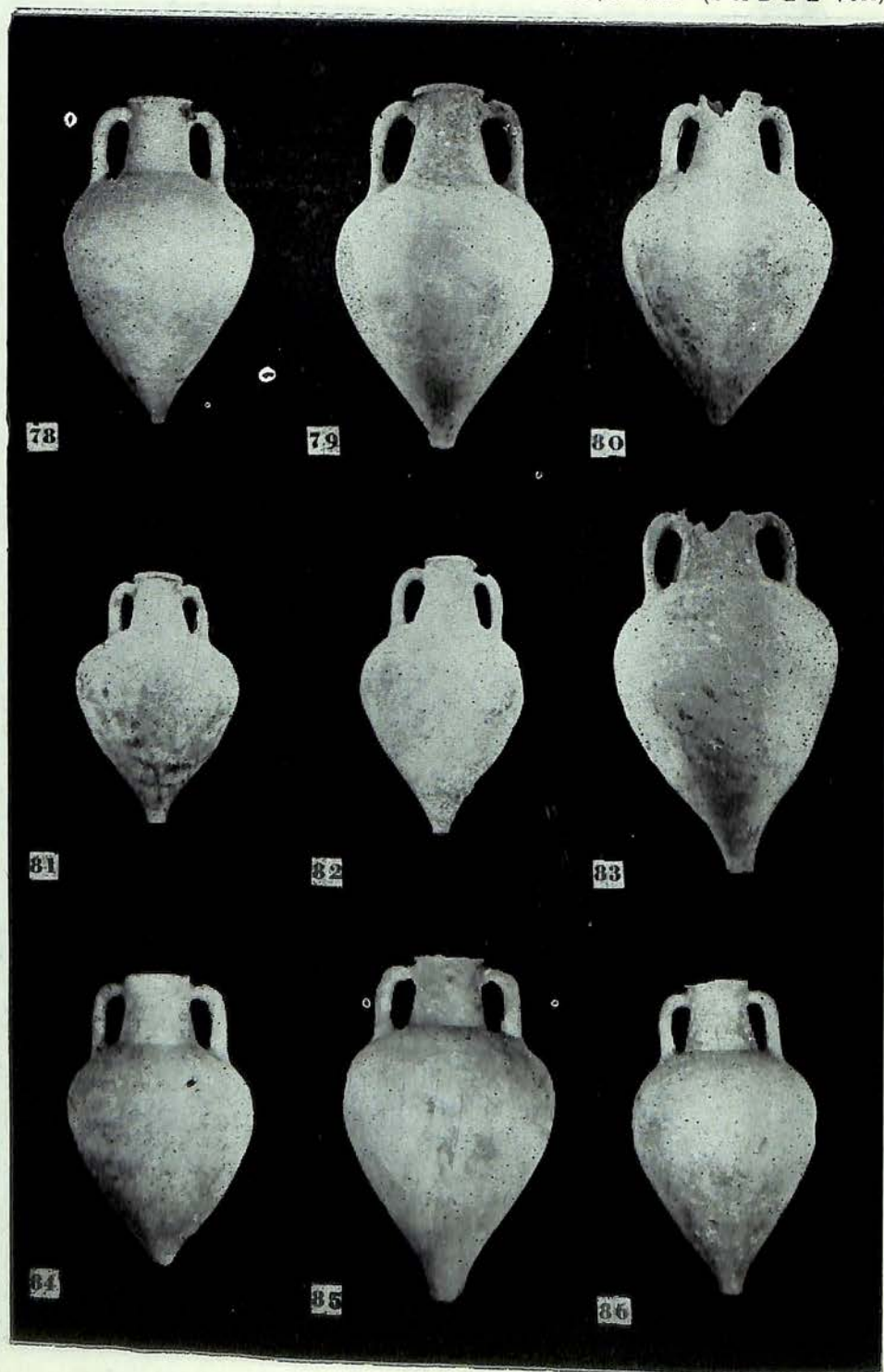

ТАБЛИЦА IX (TABLE IX)

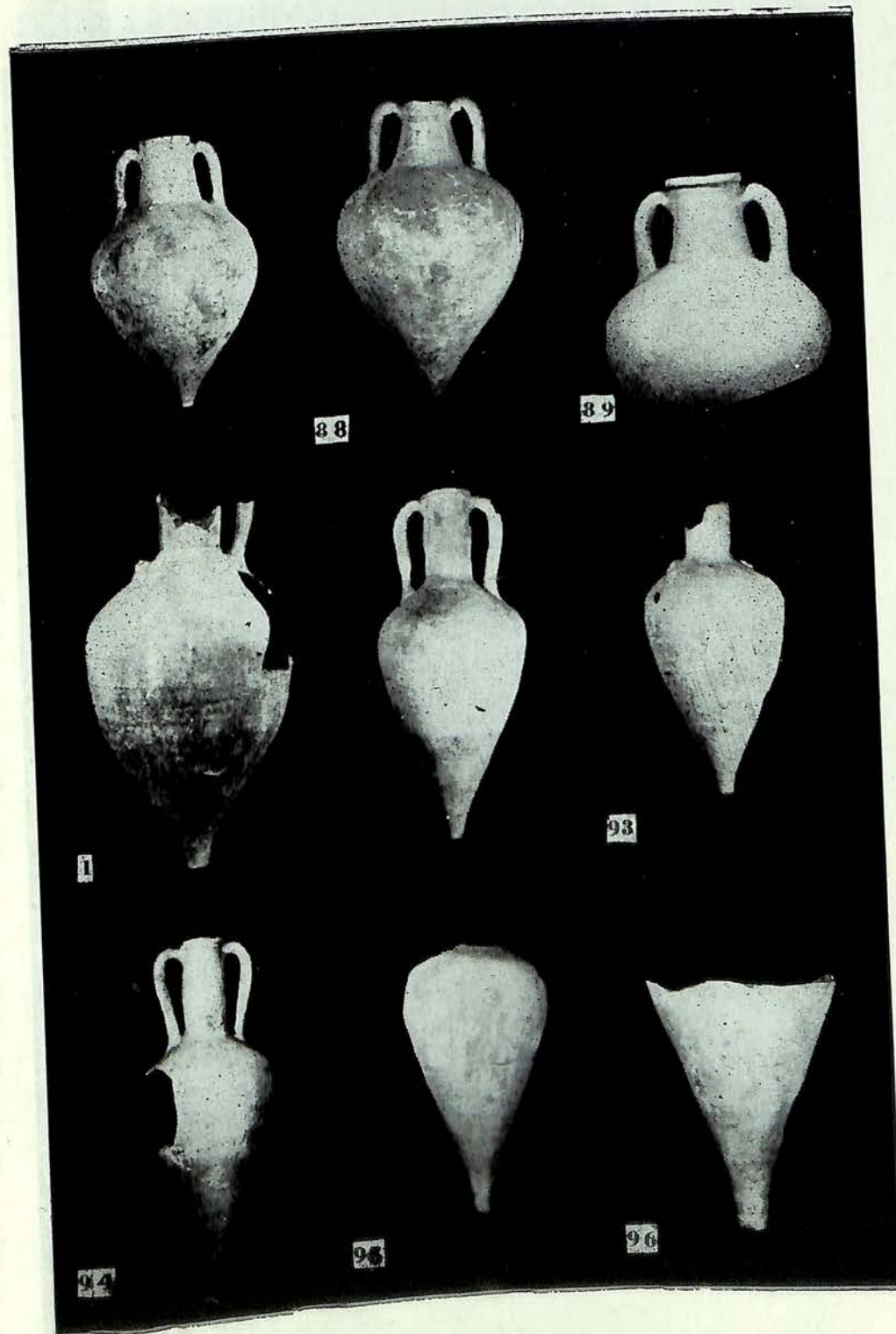

ТАБЛИЦА X (TABLE X)

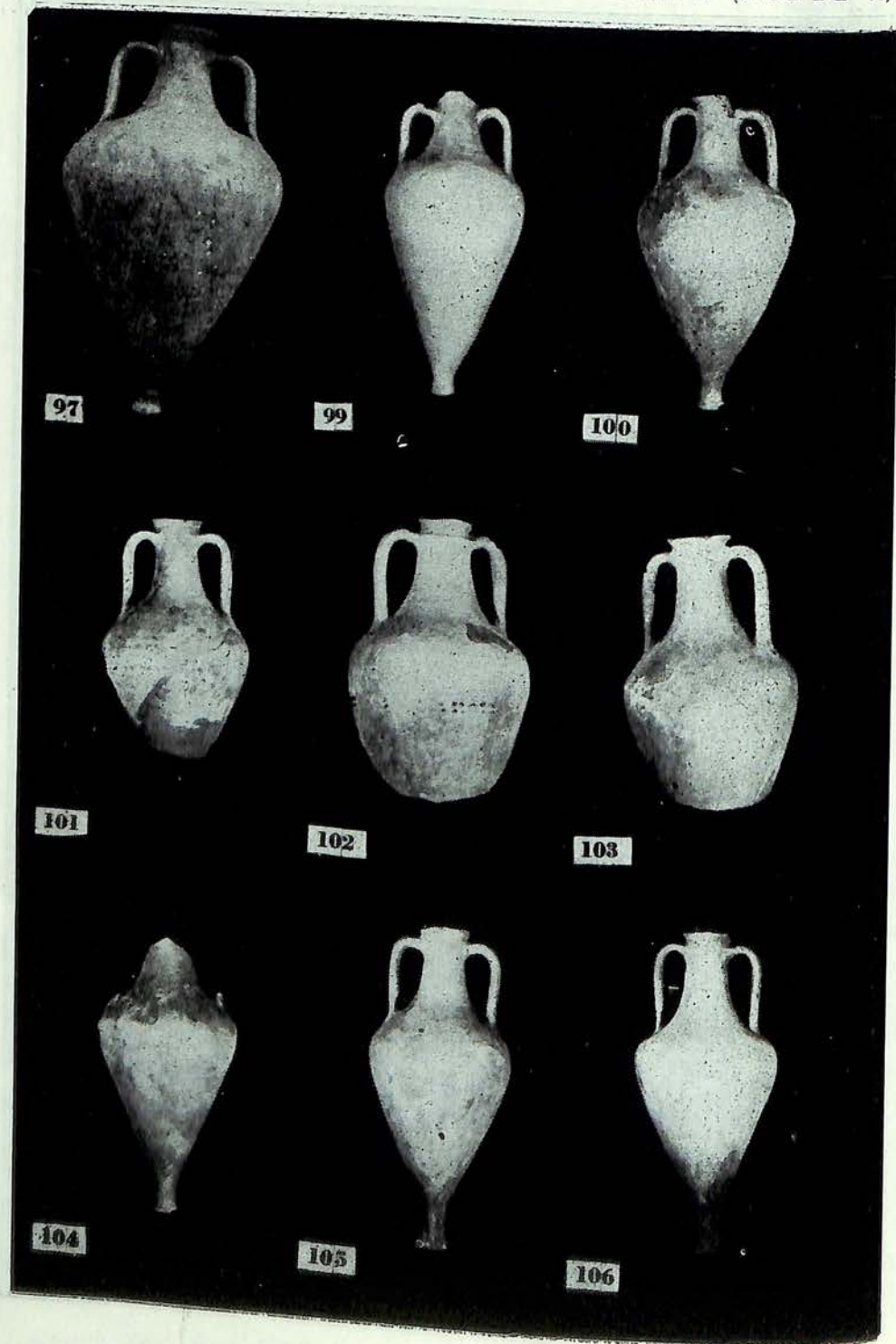

ТАБЛИЦА XI (TABLE XI)

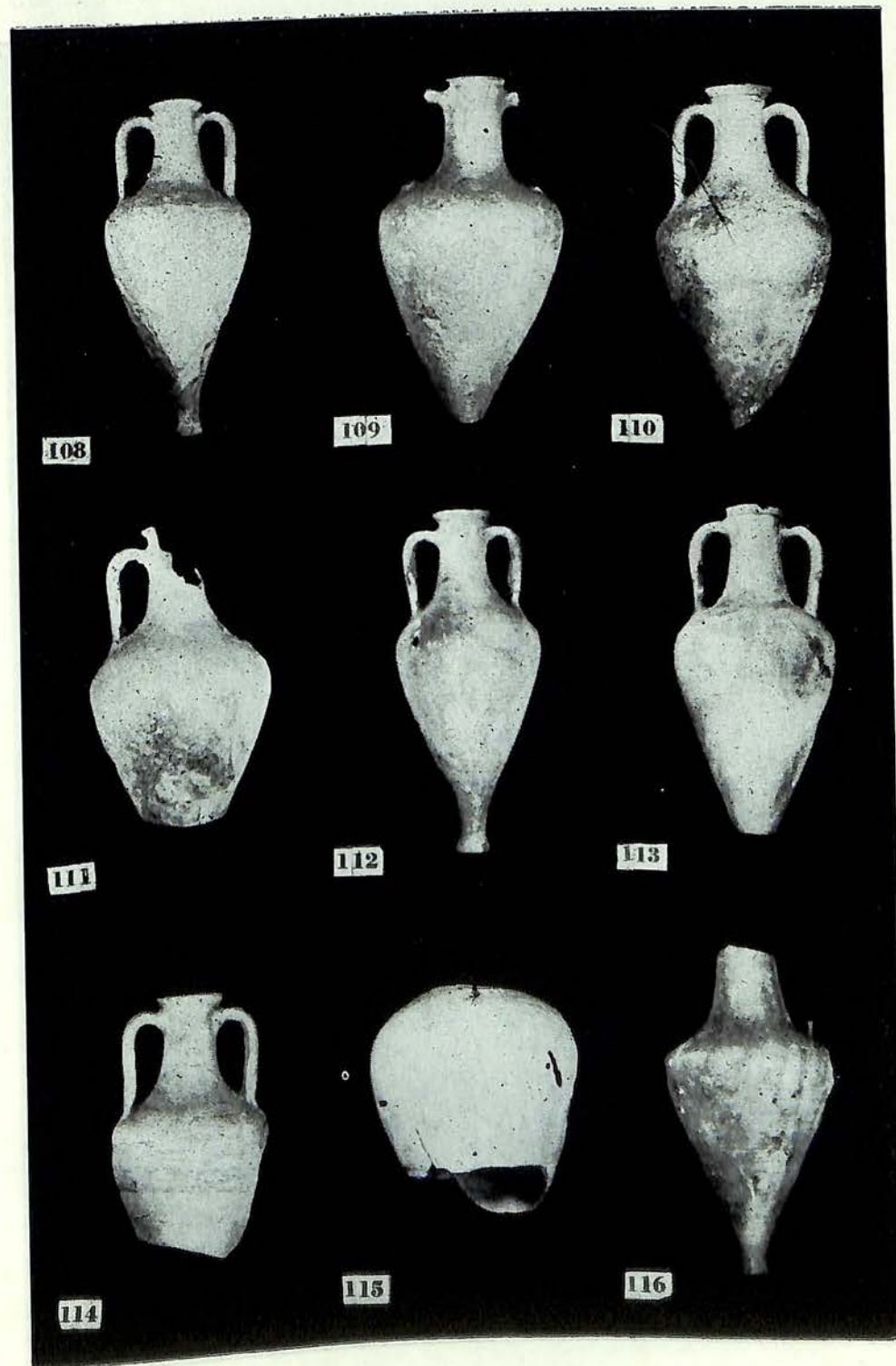

ТАБЛИЦА XII (TABLE XII)

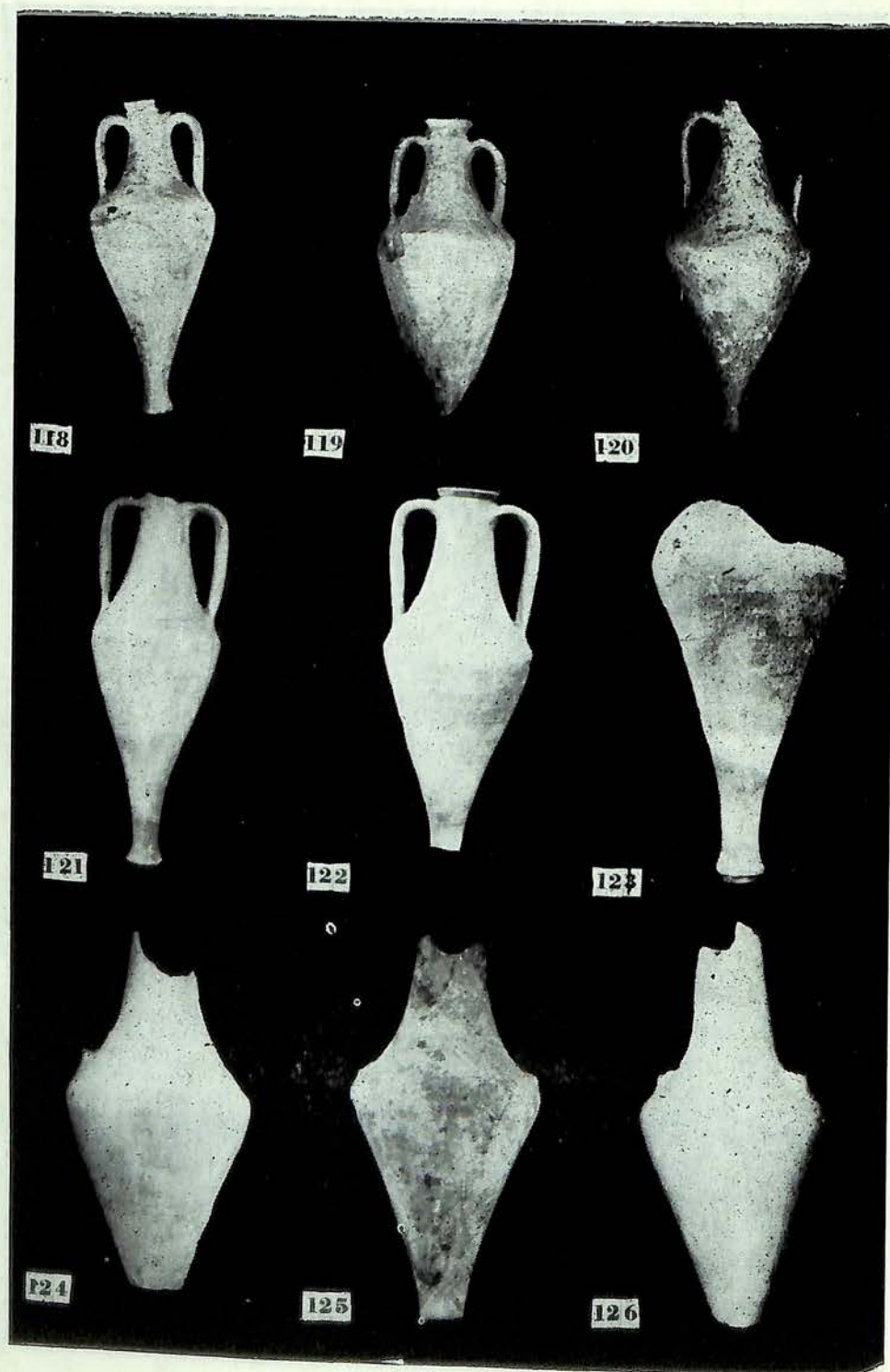

ТАБЛИЦА XIII (TABLE XIII)

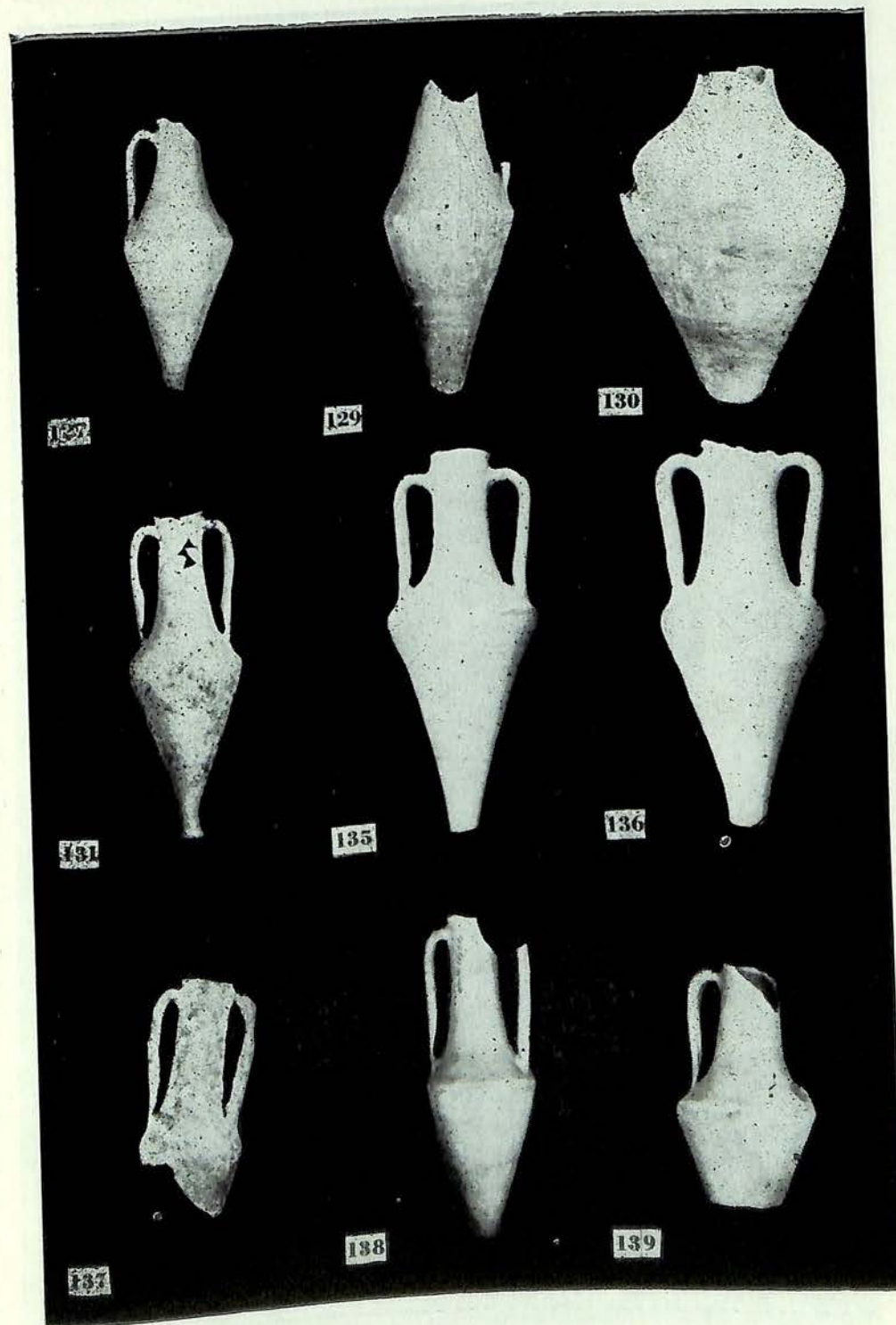

ТАБЛИЦА XIV (TABLE XIV)

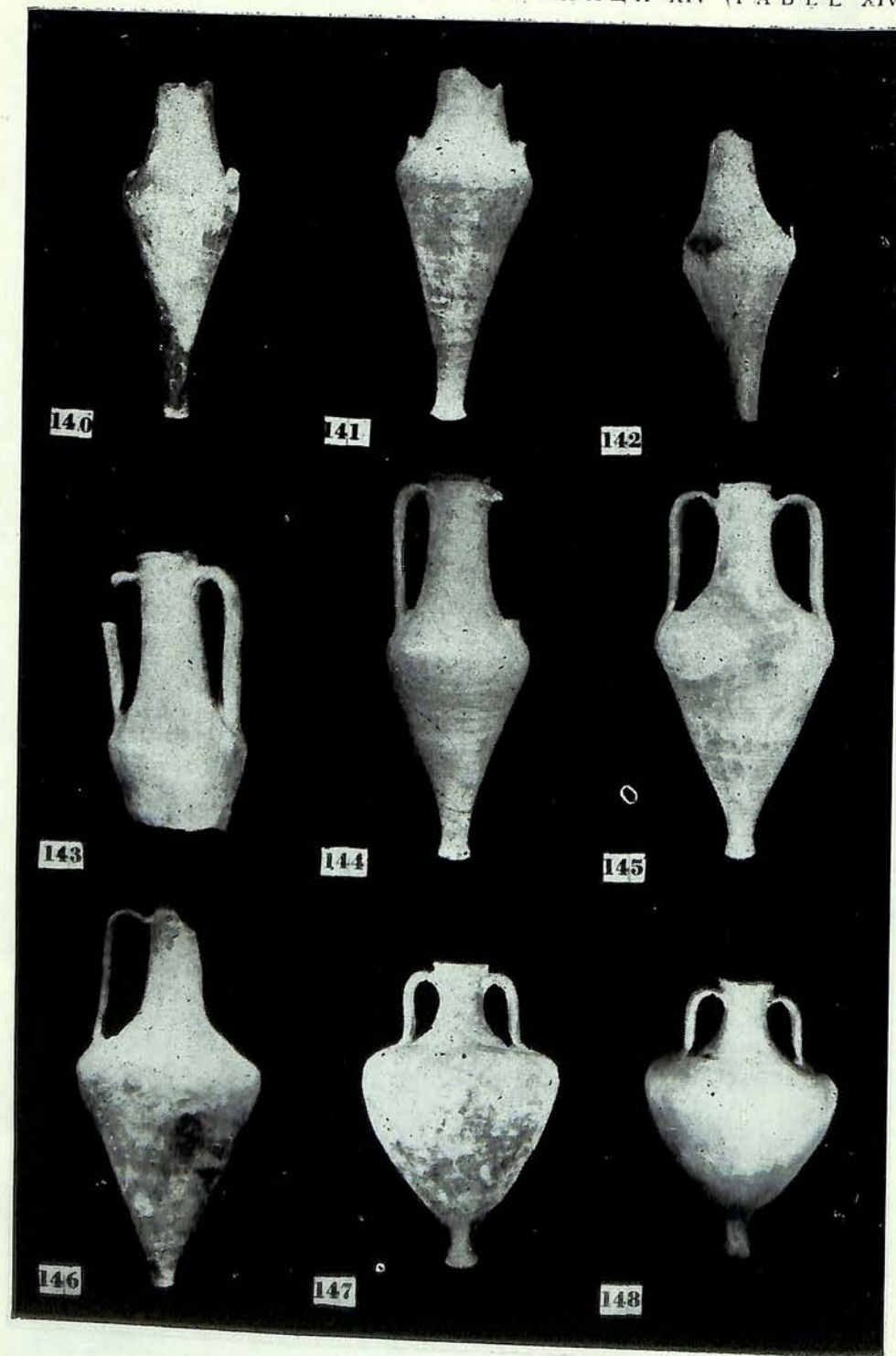

ТАБЛИЦА XV (TABLE XV)

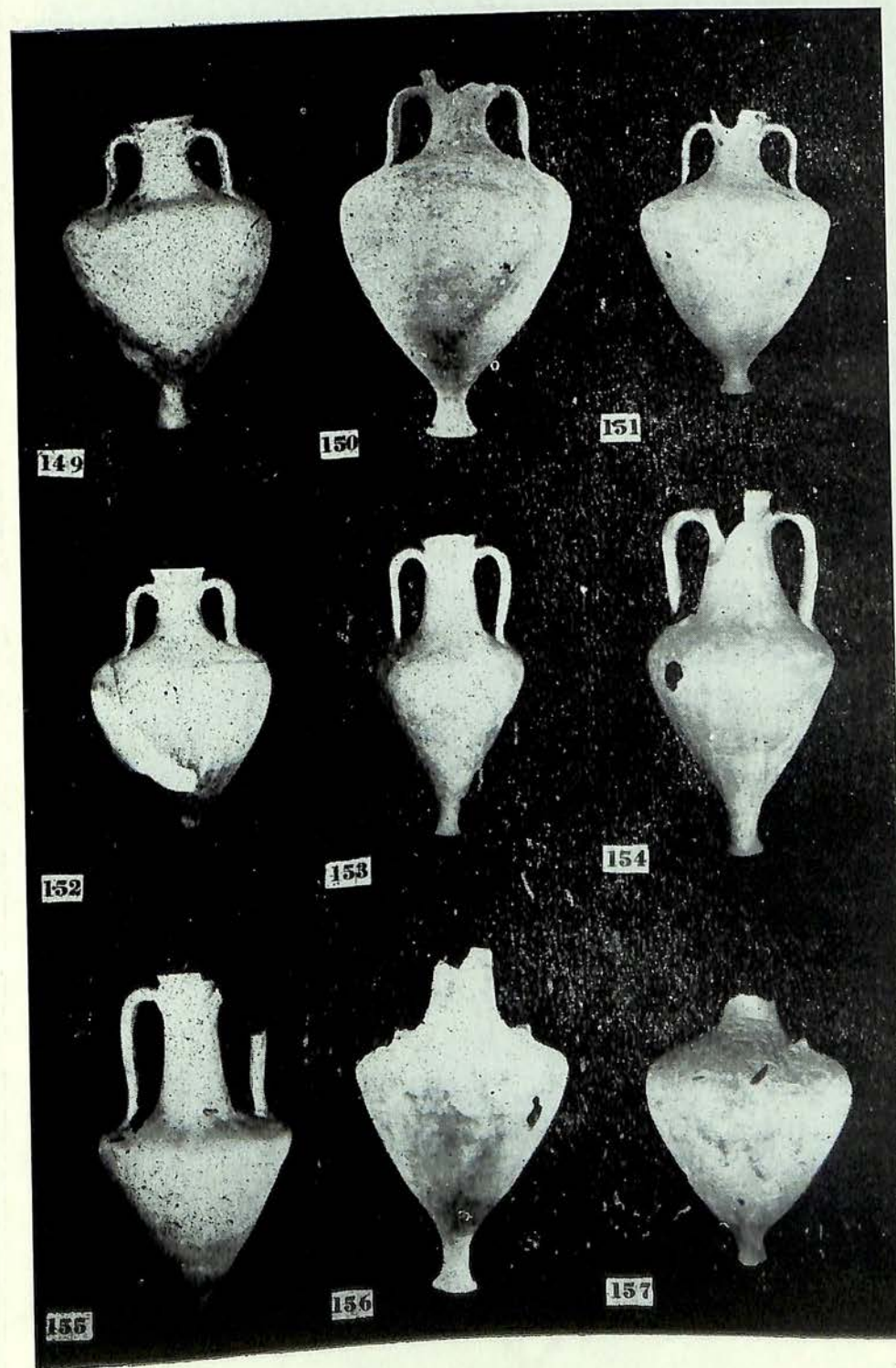

ТАБЛИЦА XVI (TABLE XVI)

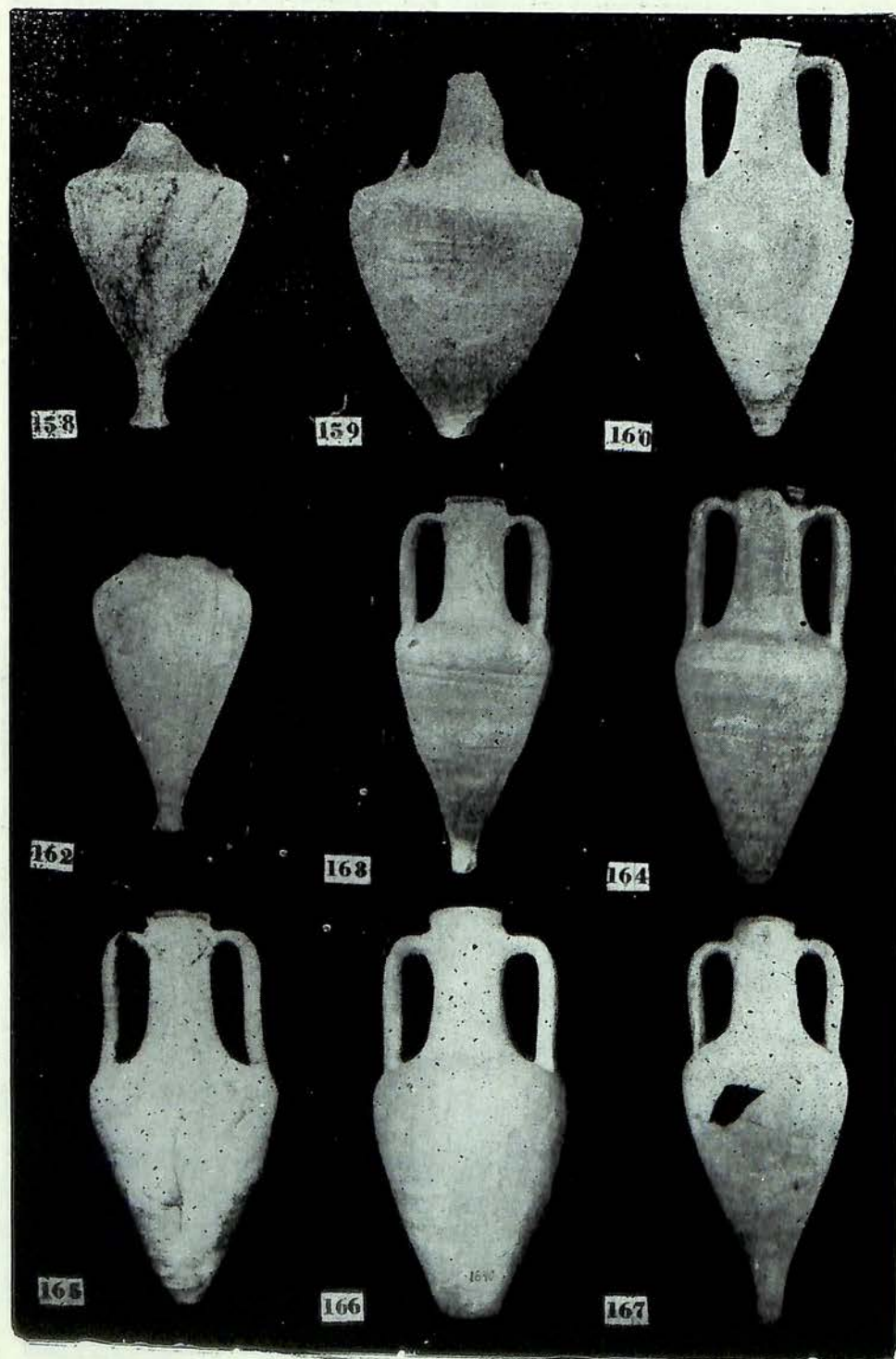

ТАБЛИЦА XVII (TABLE XVII)

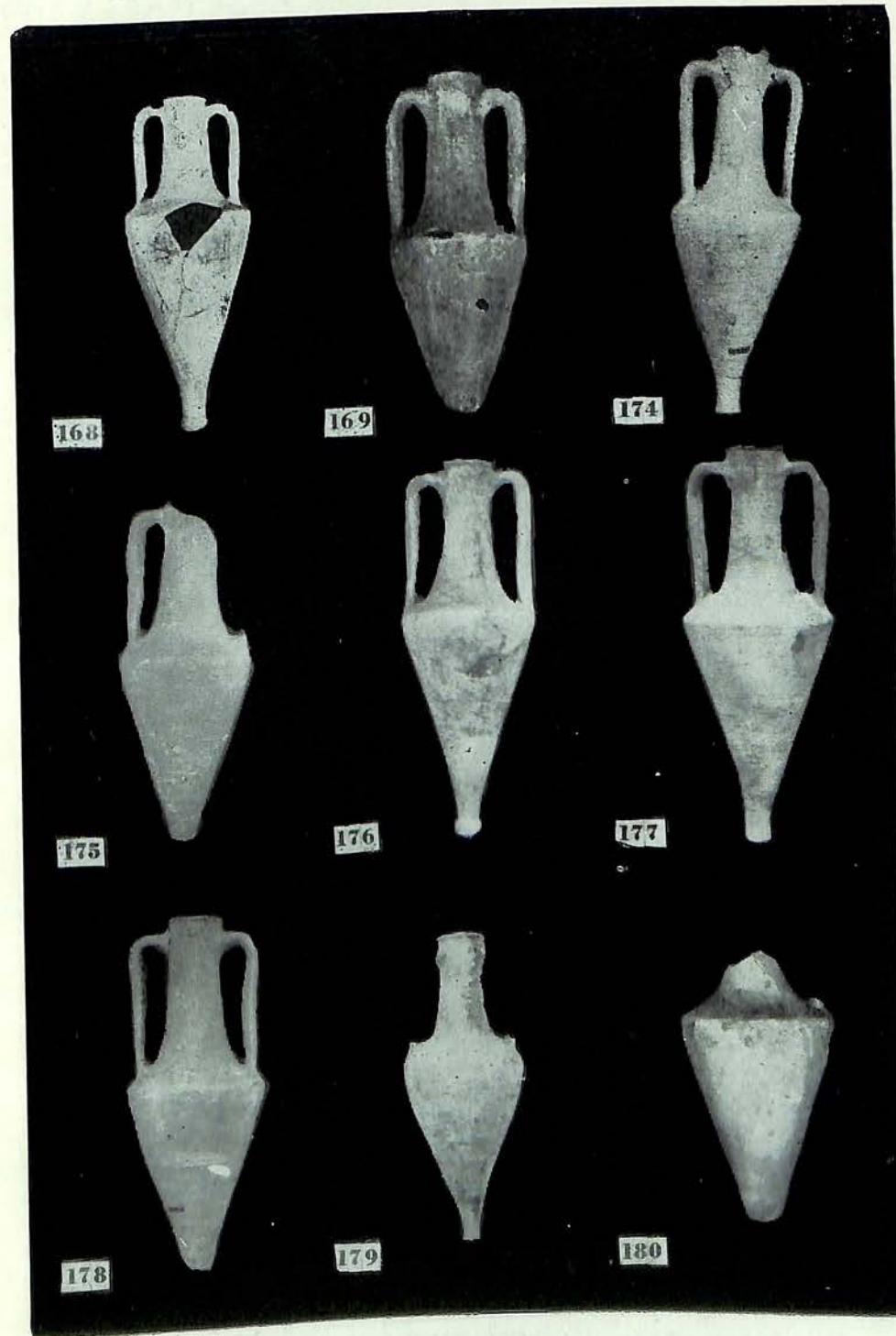

ТАБЛИЦА XVIII (TABLE XVIII)

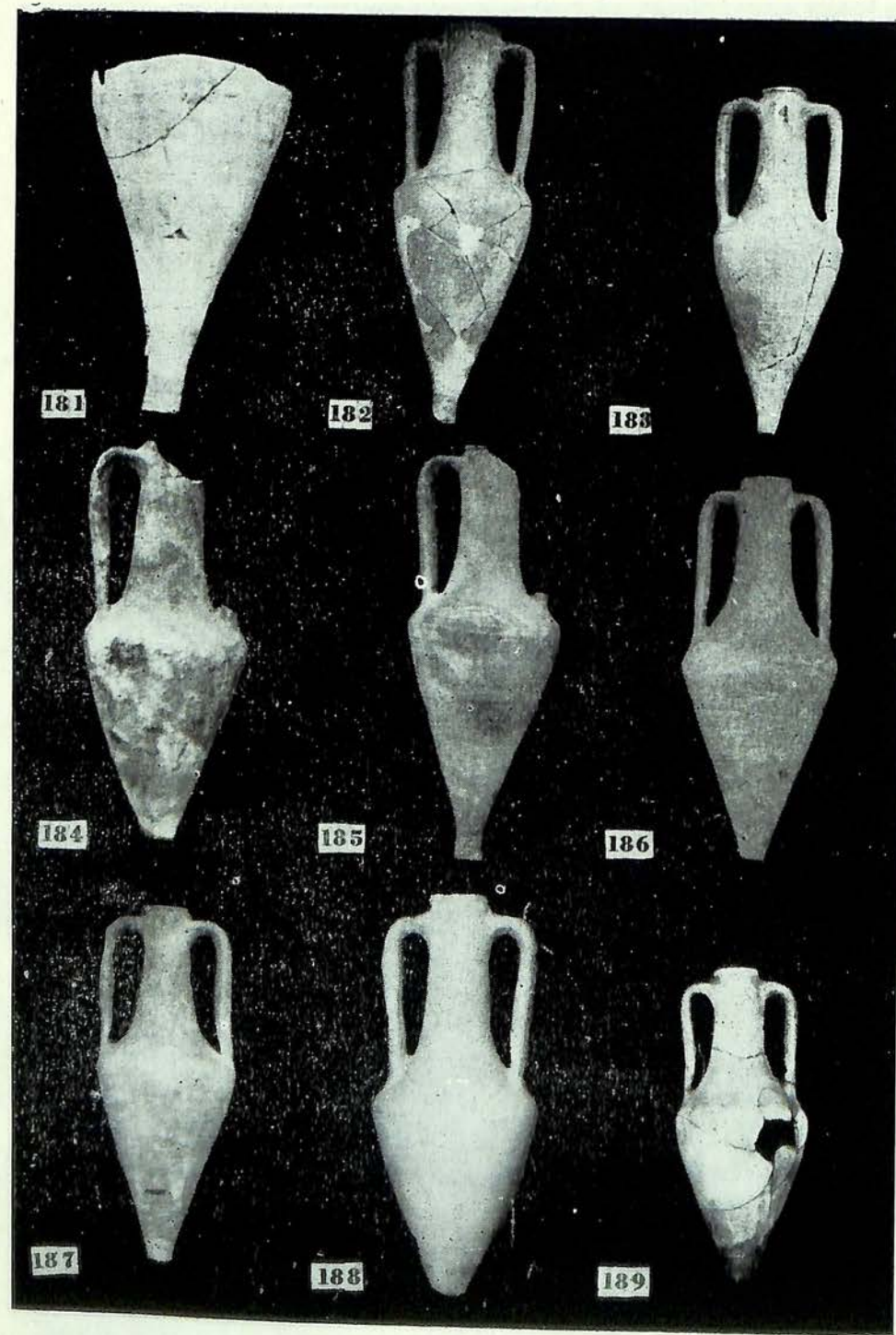

ТАБЛИЦА XIX (TABLE XIX)

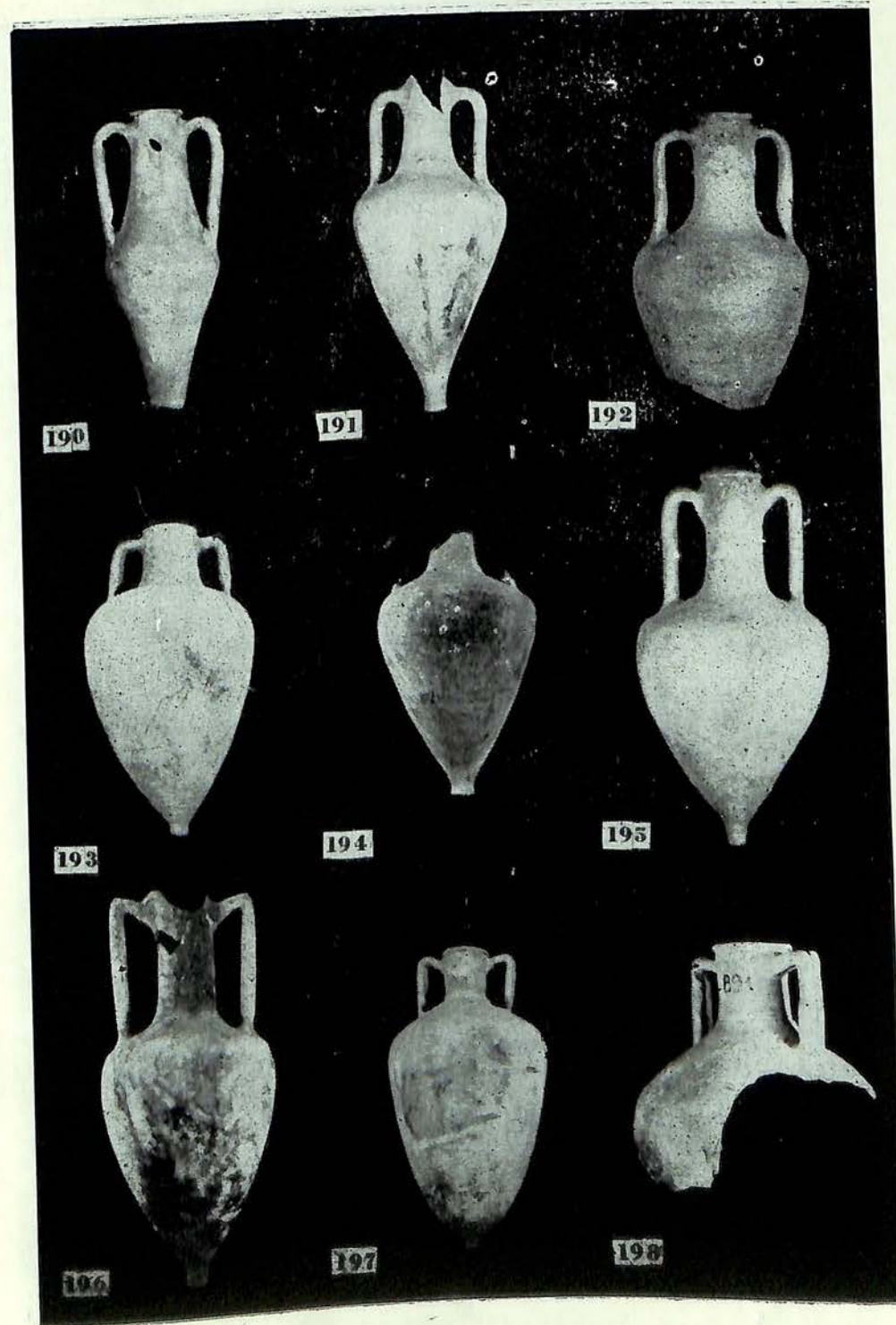

ТАБЛИЦА XX (TABLE XX)

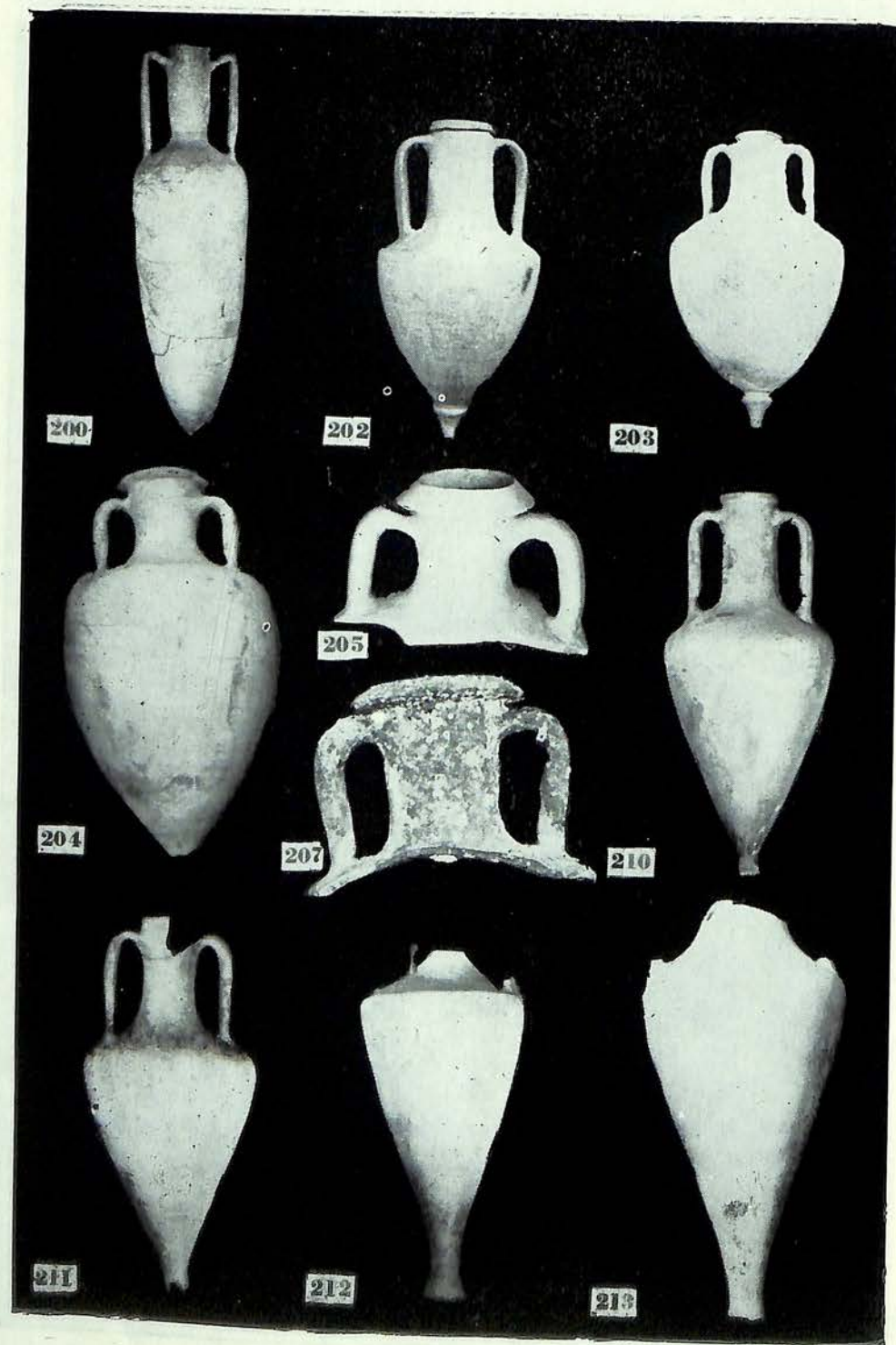

ТАБЛИЦА XXI (TABLE XXI)

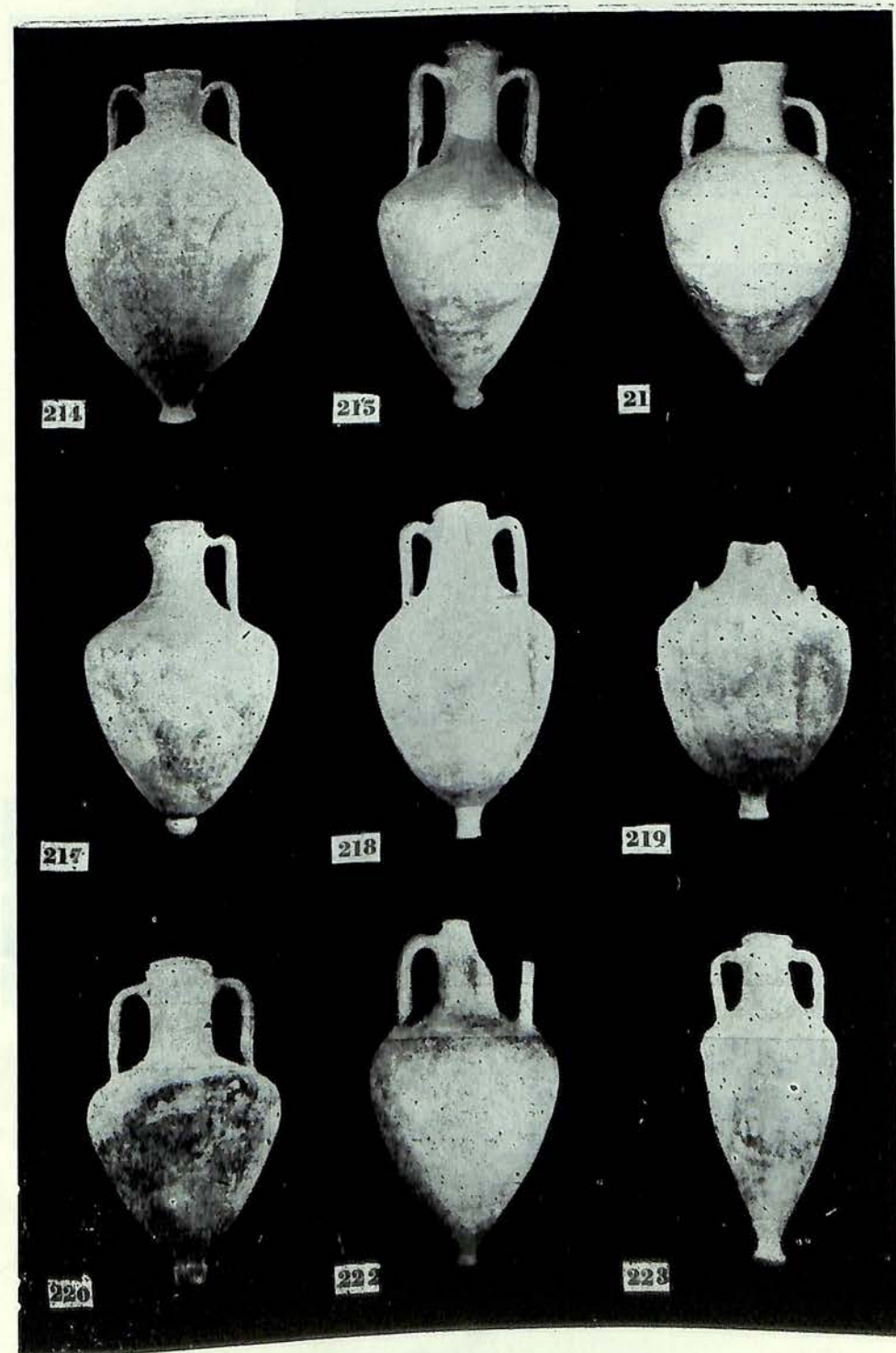

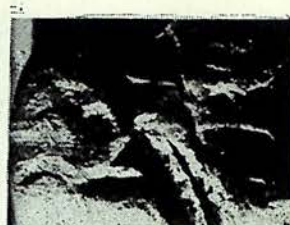
ТАБЛИЦА XXII (TABLE XXII)

121

122

145

160

163

164

165

167

174

175

177

178

183

186

208

ТАБЛИЦА XXIII (TABLE XXIII)

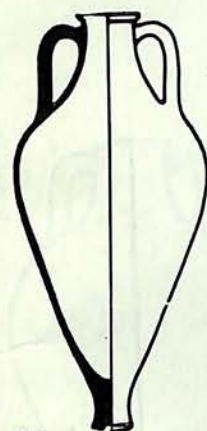
199

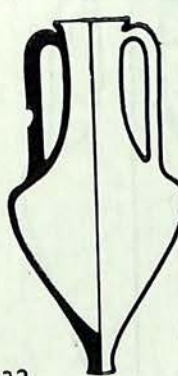
206

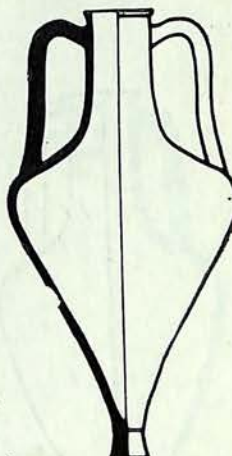
208

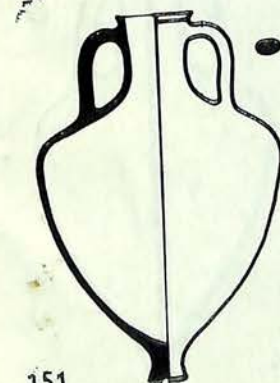
98

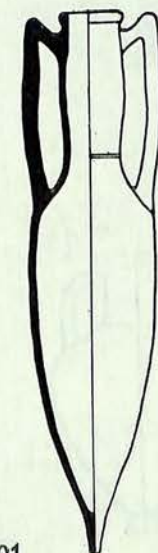
132

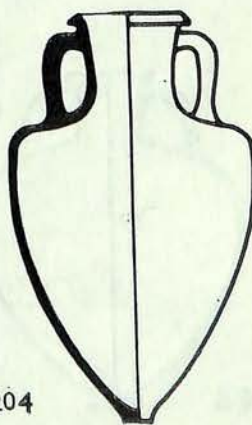
145

151

201

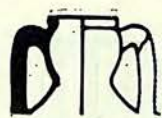

204

X. 70
Neck
much
broader
(cf.
pl. XX)

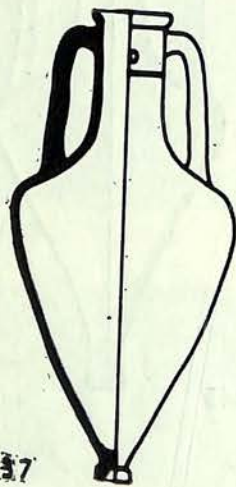
14

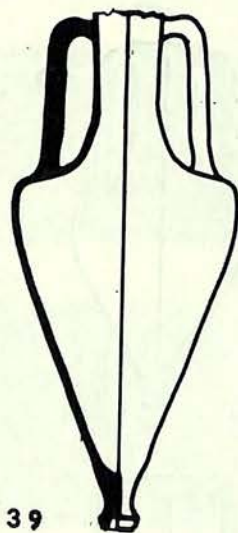
15

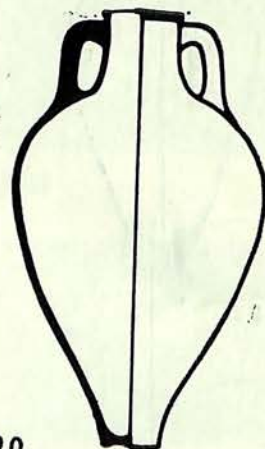
29

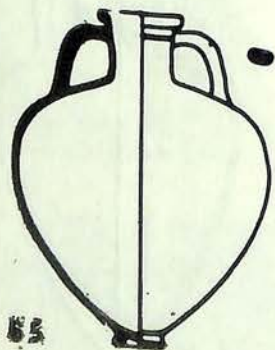
37

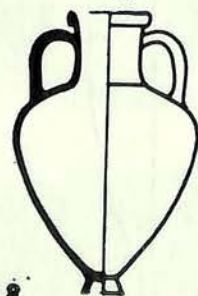
39

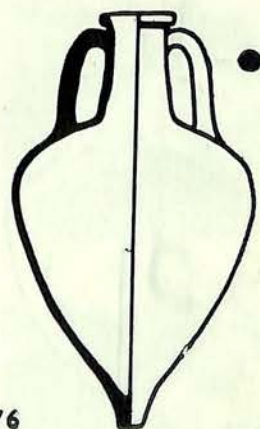
90

65

68

76

МИЛКО МИРЧЕВ

АМФОРНИТЕ ПЕЧАТИ

ОТ МУЗЕЯ ВЪВ ВАРНА

СОФИЯ
ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
1958

29. VII. 64

Received by A. Bon, Bureau des Etudes
Grecque, 1960 or 1961 ? Mrs. J
now is & is filed under BULGARIA

Duplicate was made in 1960 of Pluridians
(by A. D.).

MST has checked classification, and
extended Koon, also in 1960. For
the various lists, see folder BULGARIA.

XII. 74
Duplicates made for Thasixy + Misc. (No 1-80)
" " for Kur'dian No 231-232
" " for Pavixy No 233-235
" " for Koon No 269-270
" " for Misc. No 271-397
" " 314 plus

Exchange with the
Bulgarian Academy of Sciences
(Letters?)

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

Епиграфска поредица № 4

Sept 1959

As this was an extra
copy, I now leave it
U. R. Grace

МИЛКО МИРЧЕВ

STAMPS

АМФОРНИТЕ ПЕЧАТИ ОТ МУЗЕЯ ВЪВ ВАРНА

СОФИЯ
ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
1958

Отговорен редактор
чл. кор. Д. П. ДИМИТРОВ

9.V.60

Errata:

Under no. 132	instead of (79)	read	(179)
157	"	(72)	" (82)
172	"	(162)	" (183)
274	"	(92)	" (95) ?

УВОДНИ БЕЛЕЖКИ

Едни от стоките за масова употреба в античността са били виното и дървеното масло. Страните, които не произвеждали тези артикули, ги внасяли от вън. Такива страни били гръцките колонии по северното и западното черноморско крайбрежие, гдето маслината не вирее, а лозарството се е развило по-късно. Така в Таврическия полуостров климатическите условия позволявали да се отглежда лозата още в античната епоха, за което свидетелствува избраната още в края на V в. пр. н. е. емблема — грозд върху монетите на боспорските градове и откритите в Тиритака и Мирмекия виноделни от III в. пр. н. е.¹ У нас обаче разпространението на лозата по западното крайбрежие закъсняло. Причина за това бил острият климат, който по всяка вероятност дълго е пречел за нейното аклиматизиране. Ето защо за лозарство и виноделие у нас може да се говори едва от късната елинистична епоха насам. Така например гроздът като емблема по монетите на Истрос се явява едва около II в. пр. н. е., а по монетите на Томи — по времето на Антонините. По монетите на Калатис гроздът изобщо не се среща. По монетите на Дионисополис се явява към 200 г. пр. н. е., а на одесоските — чак при Домициан.² От друга страна всички антични автори, когато споменават за лозарство или за виноделие в Тракия, имат предвид само крайбрежието на Южна Тракия.³ Ето защо можем да смятаме, че както дървеното масло, така и виното са били предмет на вносна търговия още от най-ранното съществуване на градовете по нашето крайбрежие. Търговията с вино е продължила и по-късно, въпреки че у нас вече са съществували лозарство и виноделие, защото производството едва ли е задоволявало местните нужди, а и по качество е стояло по-долу от прочутите островни вина.

Явява се въпросът, откъде са идвали у нас тези стоки. Отговор на това ни дават печатите по дръжките и гърлата на глинени амфори, в които се пренасяли тези стоки. Ето как Придик⁴

¹ В. Ф. Гайдукевич, Боспорское царство, М. — Л., 1949, 103 сл.

² В. Pick, Die antiken Münzen von Dacien und Moesien, 1898, 130 и 552.

³ Pindari, Carmina paean., II, 1 — 37; Thucydides, Historiae, IV, 84, 85; Athenaei Naucratis, I, 31 a, IV 131 a; Pomponii Mela, De chorographia, II, 2, 16.

⁴ Е. Придик, Керамические надписи из раскопок Тиритаки и Мирмекия в 1932/4 г., МИА, № 4, 173 и 193.

определя значението на тези паметници: „Амфорните дръжки се явяват като най-ценен материал не само за определяне времето на пластове, в които те се срещат, и на предметите, които са намерени заедно с тях, но и за историята на търговските отношения на нашия юг с външния свят.“

По тези паметници можем с положителност да установим центрове, отдето произхождат съдовете и тяхното съдържание, а по броя им, намерен в дадено населено място, да установим, макар и относително, големината на търговските връзки между това място и производителните центрове.

Тия именно паметници ни сочат като главни доставчици на вино и дървено масло у нас през епохата на елинизма островите по Егейско море и южния и северния бряг на Черно море.

Относно целта, която се преследвала с поставянето на тия печати върху мокрите, още неизпечени глинени съдове, са изказани различни мнения. Първоначално се е смятало, че печатите, които изобщо започват да се слагат върху глинени съдове от IV в. пр. н. е.,¹ са били поставяни от официалните власти за контролиране качеството на съдовете и тяхната вместимост. По-късните автори обаче, от които пръв Шухард,² а след него и Нилсон,³ доказаха частния характер на печатите, поставяни от самите виноделци, за да означат произхода на стоката. Крушкол⁴ отива още по-далеч, като напълно приемливо изтъква, поне за родоските печати, че предназначението им е същевременно да посочат и качеството на износния артикул. В случая той се основава на факта, че на родоските печати е дадено освен името на епонима, което показва годината на производството, но и името на месеца, което пък означава точната дата на разливане виното в амфори, предназначено за износ или за местна употреба.

И наистина, като имаме предвид примитивната техника на производството на вино и дървено масло, която се отразявала върху тяхната качественост и не е позволявала дълготрайното им съхраняване у производителя, можем напълно положително да твърдим, че поставеният печат върху амфората е имал предназначението не само да посочи произхода на намиращата се в нея стока, но да определи и времето на нейното произвеждане или най-малко — наливане. Случаите, при които на някои печати се явява вместо името на производителя името на грънчаря, могат да се обяснят с обстоятелството, че някои по-дребни производители или износители не са притежавали грънчарски работилници за амбалажни амфори, а са се снабдявали с амфори от други частни работилници.⁵ Защото едва ли може да се допусне, че са били изнасяни празни подпечатани амфори за задоволяване нуждите на външните пазари от груба керамика.

¹ Б. Н. Граков, Древне-греческие клейма с именами астиномов, Москва, 1928, 16; Прилик, ц. с., 177, заб. 2, смята, че печатите от Тасос водят началото си от края на V в. пр. н. е.

² Schuchardt, Inschriften von Pergam, II, 423.

³ M. Nilsson, Timbres amphoriques de Lindos, 1909, 56 сл.

⁴ Ю. Крушкол, Легенды родосских амфор, ВДИ, 1946, № 3, 195.

⁵ Крушкол, ц. с., 195.

P. 5. D après les provenances des timbres amphoriques
dont j'ai parlé, 1) timbres de Tassos 80 (dans le monde
il ne s'en est pas identifiés pour quelques particularités
essentiellement 2) timbres de Rhodos 96 3) timbres de
Smyrne 44 4) timbres de Lindos 2
5) Rhos 3 7) Herakleia Pontica 33 8) Kos 2
9) Timbres d'une provenance inconnue 44.

определя значението на тези паметници: „Амфорните дръжки се явяват като най-ценен материал не само за определяне времето на пластове, в които те се срещат, и на предметите, които са намерени заедно с тях, но и за историята на търговските отношения на нашия юг с външния свят.“

По тези паметници можем с положителност да установим центровете, отгдето произхождат съдовете и тяхното съдържание, а по броя им, намерен в дадено населено място, да установим, макар и относително, големината на търговските връзки между това място и производителните центрове.

Тия именно паметници ни сочат като главни доставчици на вино и дървено масло у нас през епохата на елинизма островите по Егейско море и южния и северния бряг на Черно море.

Относно целта, която се преследвала с поставянето на тия печати върху мокрите, още неизпечени глинени съдове, са изказани различни мнения. Първоначално се е смятало, че печатите, които изобщо започват да се слагат върху глинени съдове от IV в. пр. н. е.,¹ са били поставяни от официалните власти за контролиране качеството на съдовете и тяхната вестимост. По-късните автори обаче, от които пръв Шухард,² а след него и Нилсон,³ доказваха частния характер на печатите, поставяни от самите виноделци, за да означат произхода на стоката. Крушкол⁴ отива още по-далеч, като напълно приемливо изтъква, поне за родоските печати, че предназначението им е същевременно да посочат и качеството на износния артикул. В случая той се основава на факта, че на родоските печати е дадено освен името на епонима, което показва годината на производството, но и името на месеца, което пък означава точната дата на разливане виното в амфори, предназначено за износ или за местна употреба.

И наистина, като имаме предвид примитивната техника на производството на вино и дървено масло, която се отразявала върху тяхната качественост и не е позволявала дълготрайното им съхраняване у производителя, можем напълно положително да твърдим, че поставеният печат върху амфората е имал предназначението не само да посочи произхода на намиращата се в нея стока, но да определи и времето на нейното произвеждане или най-малко — наливане. Случаите, при които на някои печати се явява вместо името на производителя името на грънчаря, могат да се обяснят с обстоятелството, че някои по-дребни производители или износители не са притежавали грънчарски работилници за амбалажни амфори, а са се снабдявали с амфори от други частни работилници.⁵ Защото едва ли може да се допусне, че са били изнасяни празни подпечатани амфори за задоволяване нуждите на външните пазари от груба керамика.

¹ Б. Н. Граков, Древне-греческие клейма с именами астиномов, Москва, 1928, 16; Придик, ц. с., 177, заб. 2, смята, че печатите от Тасос водят началото си от края на V в. пр. н. е.

² Schuchardt, Inschriften von Pergam, II, 423.

³ M. Nilsson, Timbres amphoriques de Lindos, 1909, 56 сл.

⁴ Ю. Крушкол, Легенды родосских амфор, ВДИ, 1946, № 3, 195.

⁵ Крушкол, ц. с., 195.

Тази именно главна задача на печата — да датира амфората, а с нея и нейното съдържание — се е постигала с поставянето на името на ежегодно избирания епоним в производителния център. Това е ясно доказано за амфорните печати от Родос, а отчасти и за печатите от Тасос. Същата цел се е постигала с поставянето на името на астинома или агораномата в печатите на Синопе и на Херсонес. С това може да се обясни защо при някои печати от тия два производителни центъра не се среща отбелязано името или монограмът на производителя,¹ което в случая не е било от съществено значение.

Въпросът за материала, от който са били изработени щемпелите за подпечатване на амфорите, остава неразрешен и досега, поради липсата на какъвто и да е намерен щемпел. Без да смятаме, че разрешаваме този въпрос, тук публикуваме един намерен в Варна щемпел от олово. Щемпелът представлява правоъгълна пластинка, дълга 8 см, широка 1,7 см и дебела 0,2 см. Той съдържа само едно име — ΔΙΟΓΕΝΞΕ — в един ред, негативно и с изпъкнали букви, така че полученият от него печат е енглицен. Надписът е обкръжен с правоъгълна изпъкнала рамка (табл. XL, 5). По всяка вероятност пластинката се прикрепвала към дървена част за по-лесно манипулиране с щемпела. Очертанията на буквите в надписа и характерната лигатура на О и V сочат за неговия късен произход. Ето защо въпросът, дали и през елинистическата епоха оловото е било използвано като материал за изготвяне на щемпели, остава открит.

В настоящия труд, на който основата е работата на К. Шкорпил — Печати върху амфори по Черноморското крайбрежие (ИАИ, VIII, 1934, 24 сл.) — е направен опит за разпределяне на тези печати съхранявани в Народния музей в Варна, според техния произход. Тук са вмъкнати и новонамерени печати и са изправени допуснати грешки в по-раншната публикация.

Сбирката от амфорни печати, която брой за сега 314 печата, се състои почти изключително от фрагменти от подпечатани дръжки и гърла от амфори. Според местонахождението им те са в по-голямата си част от Варна и пристанище Каварна. Печатите от Варна на брой 225 са намерени в района на стария Одесос на дълбочина в културния пласт от 3 до 6 м под сегашното ниво на града. Печатите от пристанище Каварна, на брой 85, са намерени на платото и по склоновете на н. Чаракман, където е била разположена старата колония Бизоне.

По своя произход амфорните печати са групирани така: 1. Печати от Тасос — 80 броя, като в това число са включени 29 печата само въз основа на странични белези; 2. Печати от Родос — 96 броя; 3. Печати от Синопе — 47; 4. Печати от Херсонес — 7; 5. Печати от Книдос — 2; 6. Печати от Парос — 3; 7. Печати от Хераклея Понтийска — 33; 8. Печати от Кос — 2 и 9. Печати от неизвестен произход — 44.

¹ Р. Б. Ахмеров, Об астиномных клеймах эллинистического Херсонеса, ВДИ, 1949, № 4, 109; Граков, ц. с., 37 сл.

Така групирани, амфорните печати ни дават ясна представа за производителните центрове, с които са търгували старите колонии Одесос и Бизоне. Но външната търговия на държавата-град, каквито са били гръцките колонии по нашето крайбрежие, зависи от нейното икономическо състояние и политическото ѝ положение в дадено време. Ето защо присъствието на амфорни печати от гореспоменатите износни центрове, поне за първите три, трябва да се обясни с политико-икономическото положение на Одесос и съседните му градове през различните епохи. За нашите градове и по-точно за Одесос знаем нещо повече едва след установяването на македонската власт през IV в. пр. н. е. В 341 г. под властта на Филип II е попаднала цяла Тракия, а в 339 г. — и цялото западно черноморско крайбрежие. „Установяването на Македония по бреговете на Черно море, пише Г. Кацаров,¹ е било в интереса и на изолираните гръцки колонии по този бряг, защото само една силна държава, която владее вътрешността, е могла да създаде благоприятни за развитието на черноморската търговия условия...“ Благодарение именно на тия нови политически условия Одесос и другите гръцки колонии започнали да се издигат икономически. Дотогава, дори и по времето на Перикла, когато Атина е контролирала търговията в Понта, нашите градове, доколкото може да се съди от досегашните археологически находки, са живеели бедно в сравнение с градовете-колонии по северното крайбрежие на Понта. Но след включването на нашето крайбрежие към обширните владения на македонската държава и при откритите се възможности за стопанско преустройство на Одесос и другите градове по Черноморието, а също и големите селища във вътрешността на страната са засилили своя търговски стокообмен. Голям дял от вносните стоки са заемали виното и дървеното масло. Този внос при новосъздалото се положение, може да се каже, е ставал почти изключително от тракийското крайбрежие, и то предимно от Тасос, като търговията се извършвала еднакво и по суша, и по море. Така можем да си обясним и присъствието на голям брой амфорни дръжки, които носят печата на Тасос, както в музейната сбирка в Варна, така и при находките в Бургаско,² Мезек,³ Созопол⁴ и Копринка.⁵ Амфорните печати от последните три находища с оглед на намерения при тях сравнителен материал могат с положителност да се датират от края на IV — III в. пр. н. е. Сравнени с тяхната форма, стилови особености на надписите и вида на емблемите, публикуваните тук тасоски печати в по-голямата им част можем да отнесем към същото време. От това трябва да извадим заключението, че Тасос е бил първият от установените досега износни центрове, който е започнал да внася вино и дървено масло в подпечатани амфори, като не забравяме, че тая търговия е започнала много по-рано и е продължила до края на II в. пр. н. е.⁶

¹ Г. Кацаров, Филип II Македонски, София, 1922, 216.

² А. Алексиева, Амфорни печати в Бургаския музей, ИНМБ, I, 1950, 45.

³ Ив. Велков, Разкопките около Мезек, ИАИ, XI, 1937, 122.

⁴ Т. Иванов, Керамиката от некропола на Аполония, РП, II, 1948, 45.

⁵ А. Алексиева, Амфорни печати от Копринка, ГНМГ, II, 1950, 185 сл.

⁶ Хр. М. Данов, Из древната икономическа история на Западното Черноморие, ИАИ, XII, 1938, 230.

Вторият център, от който изхождат най-много амфорни печати в музейната сбирка на Варна, е Родос. През елинистическата епоха островът е станал средище на средиземноморската търговия, а през втората половина на III в. пр. н. е. е овладял почти изцяло търговията с вино и по западното и северното крайбрежие на Черно море. Това личи от многобройните находки на амфорни дръжки с печати, произхождащи от Родос, по всички черноморски колонии. Нашето крайбрежие, ако съдим по факта, че Лизимах в края на IV в. е подпомагал острова с храни,¹ се е намирало в някакви икономически връзки с него още по това време. Тия връзки обаче се развили в оживени търговски отношения едва в края на III в. пр. н. е., когато икономическото положение на Одесос и другите крайбрежни градове отново било укрепнало по време на създадената от последния келтски владетел Кавар сигурност в Понта за външните търговци-вносители,² и през периода след унищожаването на келтската държава в 220 г. Това икономическо и политическо положение на нашето крайбрежие по време се съвпада с датирането на амфорните печати от Родос в музейната сбирка. Така ако сравним имената на епонимите, които се срещат по нашите печати, с имената в каталога на родоските жреци-еponими,³ чието властвуване е датирано, ще видим, че всички те се отнасят към периода от 220 до 150 г.

Третият крупен износен център, от който се внасяло по нашето крайбрежие дървено масло,⁴ е бил градът Синопе, разположен на южния бряг на Черно море. Изглежда, че този град се е явил най-късно на нашите пазари със своята стока. Като голям производител на масло Синопе е завързал търговски сношения с колонии по Северното Черноморие още през IV в. пр. н. е. За това свидетелствуват намерените там ранни амфорни печати, които Граков⁵ отнася към това време. Ние не знаем какви са били търговските връзки на Синопе с нашето крайбрежие тогава или по-късно и дали той успешно е могъл да се бори с Тасос, който имал стари традиционни връзки, или с обширната и редовна търговия на Родос. Но ако съдим по амфорните печати на Синопе, намерени досега по нашето крайбрежие, можем с положителност да кажем, че през IV и III в. той не е водел търговия със Западното Черноморие или ако такава е съществувала, тя е била в незначителни размери. Повод за това твърдение ни дава фактът, че всички синопски амфорни печати, намерени във Варна или в Каварна и датирани според направената от Граков⁶ класификация на синопските печати, които той разделя по време на шест групи съобразно името на астинома, емблемата в печата и епиграфските особености, са от IV до VI група, т. е. от 183 до 71 г.

Това време се съвпада напълно с новите политически условия, които се създали в източната половина на Средиземноморието с по-

¹ Данов, ц. с., 213.

² Данов, ц. с., 224.

³ Polyb, XIII, 22.

⁴ H. v. Gaertringen, RE suppl. V, 839.

⁵ Граков, ц. с., 71.

⁶ Граков, ц. с., 72.

явата на римляните. Търговията на Тасос и Родос започнала да запада. Връзките на Родос с Понта срещали трудности.¹ В замяна на това по югоизточното крайбрежие на Черно море се явява една нова политическа сила в лицето на Понтийската държава, която при Фарнак I (183 г.) завладяла Синопе и го направила своя столица, а при Митридат VI (110 г.) е наложила изцяло политическото си влияние по нашето крайбрежие.² Тази политическа зависимост, в която изпаднали Одесос, Аполония и другите колонии, е дала и своето стопанско отражение. Синопе започнал оживена търговска дейност със западното крайбрежие. Доказателство за това са печатите върху амфорните дръжки, които, както казахме по-горе, произхождат все от това време.

Макар и сравнително малко на брой, амфорните печати от Херсонес в музейната сбирка говорят за известни търговски отношения на нашите земи и със северното крайбрежие на Понта. Оттам по всяка вероятност е било внасяно вино, ако съдим по развитото там винарство, доказателство за което са откритите напоследък виноделни.³ Точното датиране на тия връзки с Херсонес може да се установи само приблизително въз основа на някои от нашите херсонески печати, които според класификацията на Ахмеров⁴ се отнасят от края на IV до началото на I в. пр. н. е. Доказателство за трайността на тези връзки на западното крайбрежие с Херсонес ни дава един калатийски декрет за проксения от II в. пр. н. е. в чест на херсонския жител Пасиадас, син на Херодот.⁵

Амфорните печати от Книдос, Парос и Кос, макар и малко на брой, могат да ни потвърдят съществуването на известни търговски връзки, които нашето крайбрежие е поддържало през елинистическата епоха с големите производителни центрове, разположени в Източно Средиземно море.

Част от амфорните печати в сбирката са т. нар. енглифични печати, които Граков⁶ отнася към особена група, а Придик⁷ с положителност определя техния произход от Хераклея Понтийска. Търговските връзки на Хераклея като вносителка на вино и дървено масло с нашето крайбрежие се съвпадат вероятно по време със синопската търговия у нас, т. е. III—I в. пр. н. е.

Амфорните печати доказват съществуването не само на оживена търговия между Одесос и Бизоне и многото производителни центрове. Те доказват и съществуването на здрава търговска организация от търговци-вносителите на вино и масло. Този внос е бил естествено съсредоточен в ръцете на малцина търговци на едро, които са имали установени постоянни доставчици от производителните центрове. Това личи ясно от енглифичните печати от Бизоне, които почти всички носят името на един производител.

¹ Данов, ц. с., 228.

² Данов, ц. с., 237.

³ Гайдукевич, ц. с., 103.

⁴ Ахмеров, ц. с., 106 сл.

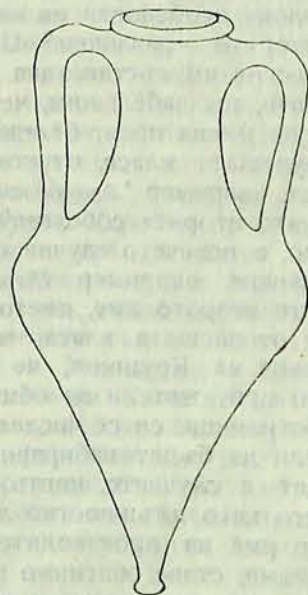
⁵ Данов, ц. с., 222.

⁶ Б. Н. Граков, Энглифические клейма на горлах некоторых эллинистических остродонных амфор, ТР ГИМ, I, 1926, 195.

⁷ Придик, ц. с., 173.

1. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ ТАСОС

Амфорите от Тасос, ако съдим по запазени цели екземпляри в Софийския и Варненския музей, са високи от 65 до 70 см и с най-голям диаметър на тялото от 24 до 35 см (обр. 1). Те са с високо гърло и надебелено устие във вид на слабо издаден навън пръстен. Гърлото в долния край се разширява и слива с наклонените плещи на тялото. Тялото е конусовидно и завършва с остро краче с надебелен край. Дръжките са дълги, с мека извивка и повече или по-малко приближени до шията. Сечението им има елипсовидна форма. Амфорите са жълто-червени до розови. Глината е добре промита. Съдържа малки слюдени люспи и варовикови зрънца.

Обр. 1

Печатите върху тасоските амфори имат характерната правоъгълна, почти квадратна форма, със закръглени ъгли. Печатът е поставен върху едната дръжка, разположен от външната страна на горната и водоравна част или върху самата извивка. Печатите са релефни. На повечето от тях намираме отпечатан знак — емблема, който представлява различни животни, птици, човешки фигури, предмети или букви. Емблемата е разположена в средата на печата и заема почти половината от него. Надписът се намира околоръст на емблемата. Често той е разположен само от трите ѝ страни или само отгоре и отдолу. Той се състои от етника *ΘΑΣΙΩΝ* или *ΘΑΣΙΩΝ* и от едно или две собствени имена. Собствените имена са обикновено в именителен падеж и според Граков¹ са имената на фабрикантите, производители на амфори. Двете имена той смята за „двойна фирма“. Grase² счита, че само при някои случаи на печати с две имена едното име трябва да се схване като име на длъжностното лице-епоним, а другото — на фабриканта.

Като имаме обаче предвид целта, която се е преследвала с поставянето на печата върху амфората, а именно да означа времето на произведената и налята в амфората стока и с това да гарантира нейната качественост, ние сме на мнение, че първото име в печата е името на производителя, а второто в случаите, гдето то се явява, е името на епонима. Емблемата в печата е също знак на епонима. Основание за това твърдение намираме в следните факти: 1. Никъде по амфорните печати от другите производствени центрове не се срещат две имена на фабриканти-производители и затова мъчно можем да приемем, че само в Тасос са съществували такива сдру-

¹ Б. Н. Граков, Древне-греческие клейма с именами астиномов, 1928, 16.

² V. Grase, Early Thasian Stamped Amphoras, AJA, L, № 1, 1946, 37.

жения, изразени в двойни фирми. 2. Не липсват случаи, когато в тасоски печати с две собствени имена стои пред първото предлогът *ἐν* и името е в родителен падеж,¹ което е ясен белег, че става дума за длъжностно лице. 3. При съществуването на двойни фирми мъчно може да се намери обяснение на случаите, при които в редица печати с еднаква форма, еднакво подреждане на имената и еднакви стилови особености на надписа първите собствени имена са еднакви, а вторите — различни.² 4. Ако погледнем на имената откъм етимологическия им състав, така както е направил Крушкол³ за родоските печати, ще забележим, че при печатите с две имена почти всички първи имена носят белезите на имена на представители от господстващата класа, от която обикновено се избирали длъжностните лица, например *Ἀριστόδομος*, *Ἀριστοφάνης*, *Ἡρόδοτος*, *Κλεοφάνης*, *Εὐρύδημος*, докато вторите собствени имена или при печатите, където то е само едно, в повечето случаи са имена на лица от търговско-стопанското съсловие, например *Βίτων*, *Τράσσων*, *Κίρων*, *Δημῆς*. Случаите, при които второто име, името на производителя, също носи елементи на име от висшата класа, можем да си обясним пак с изказаното мнение на Крушкол, че много от производителите и износители, като притежатели на обширни стопанства и собствени керамични работилници, са се числели към висшата класа и поради това са могли да бъдат избирани и за длъжностни лица. С това се обясняват и случаите, когато едно име в едни печати стои на първо място като длъжностно лице, при други печати е на второ място като име на производител.⁴ 5. Приемайки емблемата за знак на епонима, става обяснимо защо при редица печати емблемата и първото име са еднакви, а второто е различно, или пък при печатите с едно име последното е еднакво, а емблемите са различни.⁵ Ако приемем, че върху тасоските печати е отбелязан и епонимът било чрез името му, или неговата емблема, тогава значението на отделните букви и монограми, които се срещат при печатите с едно име, става обяснимо. Тези букви, които стоят или след първото име, или в средата на печата, замествайки емблемата, са началните букви на името на епонима.⁶ Да обясним тия букви като цифри, означаващи номерата на грнчарските работилници, както това може да се каже при родоските амфори,⁷ е невъзможно, защото някои от тях, превърнати в цифрени знаци, биха дали големи числа, които не биха могли да отговарят на приписването им значение. 7. Още един довод, че тасоските печати носят името на епонима, са случаите на две емблеми върху печат с „двойна фирма“, за които Т. Иванов правилно изказва предположение, че едната, по-голямата, е служебният знак на епонима, а другата, по-малката, е на производителя.⁸ При случаите, гдето на

¹ В. Шкорпил, Керамически надписи, придобити в Керченския музей в 1901 и 1902 г., ИИАК, вып. II, 1904, № 588 б.

² Пак там, № 584 а, б; № 585 а, б, в.

³ Крушкол, ц. с., 195 сл.

⁴ В. Шкорпил, ц. с., № 574, 578, 579 а, б.

⁵ Вж. тук № 6, 7.

⁶ В. Шкорпил, ц. с., № 580 а, б, 601; вж. тук № 20, 23, 32, 34.

⁷ Придик, ц. с., 177.

⁸ Т. Иванов, ц. с., 45.

печата с две емблеми стои само едно име, това на производителя, голямата емблема замества името на епонима.¹

От описаните по-долу 80 амфорни печати само тия от № 1 до 51 са с положителност от Тасос. При тях освен етникона *ΘΑΣΙΩΝ* или *ΘΑΣΙΩΝ* първите 46 печати съдържат само едно име, а останалите — по две. От тези печати 43 са намерени във Варна, 7 — в пристанище Каварна и 1 — в Балчик. Следващите печати № 52 до 80 са отнесени към тасоските въз основа най-вече на състава на глината на дръжките. Печатите са кръгли и правоъгълни. От тях 27 са намерени във Варна, а 2 — в пристанище Каварна. Кръглите печати, които Придик² предполага, че произхождат от Олбия, представляват кръг, прекръстосан под прав или остър ъгъл, като четирите полета са запълнени с отделни букви. При други печати кръгът е разделен на три сектора, запълнени с букви. При трети буквите стоят в неограден с рамка и непрекръстосан кръг, а някои имат само емблема. Като имаме предвид, че амфорните печати съдържат елементи от местни монети и изобщо са под тяхно влияние, известно основание да причислим кръглите печати към тасоските или към някои от производелните центрове в Македония и Тракия³ намираме в обстоятелството, че някои монети на Тасос и на градовете по тракийското крайбрежие — Акант, Менде, Месемврия — имат на опаката си страна прекръстосан кръг или квадрат.⁴ Прекръстосан кръг намираме и като емблема в един несъмнено тасоски печат (вж. тук № 31), а емблемата върху един малък овален печат (вж. тук № 72), който съдържа само нея — остроудънна амфора и *simpulum*, намираме като емблема в друг тасоски печат с надпис (вж. В. Шкорпил, ц. с. № 579).

Не може да се направи точна хронологизация на тасоските печати. От сравняването им обаче виждаме, че тук имаме два типа печати. Единият тип са печати с почти квадратна форма и само с надпис, който се състои от две собствени имена и етникона *ΘΑΣΙΩΝ* със съкратени окончания поради липса на място, оградени от релефна рамка или без нея.⁵ Вторият тип, най-разпространеният, са печатите с едно или две имена и емблема в средата. Ако сравним палеографските особености на надписите в тези два типа печати, ще забележим, че първият съдържа елементи, които го отличават доста много от втория и дават основание да сметнем печатите от този тип за по-ранни. Това се забелязва напр. в изписването на буквата *Σ*, която е силно разтеглена и с наклонени рамене, и при буквата *М* — с разширени встрани хасти. Тия печати можем да датираме от края на IV в. до средата на III в. пр. н. е. (вж. тук № 49). Втория тип печати можем да отнесем към периода от средата на III в. до края на II в. пр. н. е. При тях *Σ* навсякъде е с почти водоравни рамене, а О-микрона по големина се изравнява с О-мегата.

¹ В. Шкорпил, ц. с., № 589, 597 а.

² Придик, ц. с., 174.

³ Е. М. Штаерман, Керамически клейма из Тирис, КСИИМК, XXXVI, 46 сл.

⁴ Н. Мушмов, Античните монети на Балканския полуостров и монетите на българските царе, София, 1912, табл. XVI 4, XXXV 8, LI 4, 6, LI 13.

⁵ В. Шкорпил, ц. с., № 569, 584—587 б; А. Алексиева, Амфорни печати в Бургаския музей, ИИМБ, I, 1951, 45.

При някои печати се явява лунарно С и изписване на по-малко о-микрон, които белези ни дават основание да ги отнесем по време към по-късните печати от този тип. (Вж. тук № 1, 16).

1 (11).¹ Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, ширина 2,4 см. В средата на печата емблема: тирс в хоризонтално положение с привързана към дръжката му панделка. Надписът е разположен в два реда отгоре и отдолу. Първите две букви от собственото име са изтрети. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1618. Табл. I, 1.

Θασίω[ν].
*Αλκ[ε]ίδης[ς].

За името вж. В. Шкорпил, ц. с., № 117.

2 (124). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край отчупен. Ширина 2,5 см. В средата на печата емблема: кадучей в хоризонтално положение. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Запазена е само лявата му половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1760. Табл. I, 2.

Θασίω[ν].
*Αλκ[ε]ίδης[ς].

Надписът е допълнен според подобен печат у В. Шкорпил, ц. с., № 559.

3 (108). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край отчупен. Ширина 2,5 см. В средата на печата емблема: кофа в легнало положение, с дъговидна дръжка и подложка. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Последната буква на собственото име е отчупена. Намерен във Варна. Инв. № II 1701. Табл. I, 3.

Θασίω[ν].
*Αλκ[ε]ίδης[ς].

4 (127). Правоъгълен печат върху дръжка. Широчината му е недобре очертана. Дължина 3,2 см. В средата на печата емблема: грозд с листа в легнало положение. Надписът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е доста изтрит. Намерен във Варна. Инв. № II 1717. Табл. I, 4.

Θασίω[ν].
[*Α]λκ[ε]ίδης[ς](?).

5 (21). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край отчупен. Ширина 2,2 см. Целият печат е силно повреден. В средата неясна емблема. От надписа над и под емблемата са запазени следи. Направеното допълване на собственото име е несигурно. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1762. Табл. I, 5.

Θασίω[ν].
[*Α]πολλ[ο]δ[ω]ρος(?).

6 (107). Правоъгълен печат върху дръжка. Левият край отчупен. Дължина 3,8 см, ширина 2,7 см. В средата емблема: кратер

¹ Цифрите в скоби означават поредния номер на печата у К. Шкорпил. Печати върху амфори по черноморското крайбрежие, ИАИ, VIII, 1934, 24.

с извити дръжки в легнало положение. Надписът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е запазен лошо. Първата част на собственото име е изтрита. Намерен във Варна. Инв. № II 1700. Табл. I, 6.

Θασίω[ν].
[*Α]ρισ[τ]ο[δ]ίκου.

Печат със същото име вж. В. Шкорпил, ц. с., № 564.

7 (119). Правоъгълен печат върху дръжка, както предходният. Левият край отчупен до рамката. Дължина 3,8 см, ширина 2,7 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1710. Табл. I, 7.

Θασίω[ν].
*Αριστοδίκου.

8 (120). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,8 см, ширина 2,7 см. В средата, по дължината на печата, емблема: жерав, застанал надясно. Надписът е разположен около емблемата и заема трите страни на печата. Намерен във Варна. Инв. № II 1711. Табл. I, 8.

*Αρισ[τ]ο[φ]ά[ν]ης[ς]. Θασίω[ν].

За името вж. А. Алексиева, Амфорни печати от Копринка, ГНМП, II, 1950, 185 сл.

9 (113). Правоъгълен печат върху дръжка. Долният десен ъгъл отчупен. Дължина 3,1 см. В средата на печата емблема: щит във вид на полумесец върху копие, от което се вижда само върхът. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата, като последната буква от името в горния ред е изписана в дясно от емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1706. Табл. II, 1.

*Αρισ[τ]ο[φ]ῶ[ν].
Θασίω[ν].

10 (122). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,8 см, ширина 2,2 см. В средата на печата емблема: наров плод с дълга дръжка и два прилистника. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1713. Табл. II, 2.

*Αριστοφῶν.
Θασίω[ν].

11 (125). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина отчупена. Ширина 2,8 см. В средата на печата неясна емблема. Надписът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е запазен наполовина. Намерен във Варна. Инв. № II 1715. Табл. II, 3.

Θασίω[ν].
*Αριστοφ...

Поради неясната емблема допълването на собственото име е несигурно.

12 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,7 см, ширина 1,9 см. В средата на печата емблема: мях (?). Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Последните букви на собственото име са неотпечатани. Намерен във Варна. Инв. № II 3521. Табл. II, 4.

Θασίων.
Ἀρχή[αξ].

new 13 (—). Квадратен печат върху дръжка. Дължина на страната 2,7 см. В средата на печата емблема: колело с четири спици. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. От собственото име в долния ред са запазени само първата и последната буква. Намерен във Варна. Инв. № II 3520. Табл. II, 5.

Θασίων.
Ἀ[ριστάν]αξ.

Допълването на собственото име е несигурно. За името вж. В. Шкорпил, ц. с., № 394.

new 14 (208). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, ширина 2,7 см. В средата на печата емблема: бръшлянов лист с дръжка. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен в една от могили в с. Галата, Варненско. Инв. № II 1849. Табл. II, 6.

Δενώλα(ς).
[Θασίων].

За собственото име вж. В. Шкорпил, ц. с., № 571.

filed 15 (100). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина е отчупена. Ширина 2,6 см. В средата на печата емблема: костенурка в ход надясно. От надписа, разположен отгоре и отдолу на емблемата, липсват началните букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1693. Табл. II, 7.

[Θ]ασίων.
[Δενώ]λας. *kritias*

filed 16 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, ширина 2,5 см. В средата, по дължината на печата, емблема: питос. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3468. Табл. II, 8.

Θασίων.
Διαγόρας.

unread 17 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина е отчупена. Ширина 2,2 см. В средата на печата емблема: бръшлянов венец, от който се е запазила само горната част с три листа. Надписът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е запазен отчасти. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3454. Табл. III, 1.

Θασίων].
Α.

new 18 (123). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина е отчупена. Ширина 3,3 см. В средата на печата емблема, от която се е запазила само лявата част. У В. Шкорпил, ц. с., № 576, е даден същият печат с емблема, описана като мях за раздухване. Надписът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е отчасти запазен. Намерен във Варна. Инв. № II 1714. Табл. III, 2.

Θασίων[ν].
[Η]ρόδο[τος].

filed 19 (126). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 2,4 см. В средата на печата емблема: ритон. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1716. Табл. III, 3.

Θασίων.
Θάσσων.

filed 20 (98). Правоъгълен печат върху дръжка. Ширина 3,4 см. В средата вместо емблема е дадена голяма буква Γ в негативна форма. Надписът е разположен околоръст на буквата. Намерен във Варна. Инв. № II 1691. Табл. III, 4.

Θα[σίω]ν. Ὑ[σαρ]χίδα(ς). = Τίμαρχ'Ιδαν

card not found
filed 21 (99). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 2,7 см. В средата на печата емблема: бръшлянов венец. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1692. Табл. III, 5.

Θασίων.
Κλεόφρων.

new 22 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Отдолу отчупен. Дължина 2,9 см. В средата на печата емблема: връх от копие с ръб, разположено по дължината на печата. От надписа е запазено само собственото име над емблемата, като последната буква е изписана в дясно от нея. Намерен във Варна. Инв. № II 1819. Табл. III, 6.

Κλεόφρων]ς.
[Θασίων].

connected Early Th.

new 23 (29). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина е отчупена. Ширина 2,1 см. В средата на печата част от емблема: отвесна хаста. У В. Шкорпил, ц. с., № 580, подобен печат е даден с емблема — буквата Μ. Надписът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е отчасти запазен. Намерен в Балчик. Инв. № II 1633. Табл. III, 7.

Θ[ασίων].
Κλε[ίτος].

Надписът е допълнен по подобен печат у В. Шкорпил, ц. с., № 580.

card not found
filed 24 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,6 см, ширина 2 см. В средата на печата емблема: връх от копие. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата, като долният ред с последната си буква минава от дясно на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 3518. Табл. III, 8.

Θασίων.
Κρατίστον]α(ς).

filed 25 (101). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, ширина 2,5 см. В средата на печата емблема: остроудънна амфора

в хоризонтално положение. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1694. Табл. IV, 1.

Θασιων.
Κουίας.

Filed

26 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, ширина 2,7 см. В средата, по дължината на печата, емблема: шлем, обърнат надясно. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата, като последните две букви от долния ред са дадени една над друга вдясно от емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 3519. Табл. IV, 2.

Θασιων.
Μενέδημος.

Filed

27 (133). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 2,3 см. В средата, по дължината на печата, емблема: кратер с извити дръжки. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата, като последните две букви са дадени една над друга вдясно от емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1723. Табл. IV, 3.

Θασιων.
[Μ]ενέδημος.

Card not found
to be Filed

28 (103). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,7 см, ширина 2,3 см. В средата на печата емблема: двойна бравда. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Горният ред изтрит. Намерен във Варна. Инв. № II 1696. Табл. IV, 4.

Θασιων.
Ναύων.

Card not found
to be Filed

29 (104). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,6 см, ширина 2,3 см. По средата на печата емблема: двойна бравда. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Горният ред недоотпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1697. Табл. IV, 5.

Θασιων.
Ναύων.

New

30 (205). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,9 см, ширина 2,2 см. В средата на печата, по дължината му, емблема: жерав, застанал на дясно. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1791. Табл. IV, 6.

Θασιων.
Παιφάνης.

Същото име по тасоски печати вж. В. Шкорпил, ц. с., № 574, 579, 591.

unread
filed

31 (105). Правоъгълен печат върху дръжка. Печатът е с неотпечатана рамка. В средата му е разположена емблема: прекръстосан диагонален кръг. Изглежда, че надписът е съдържал две имена и етникона ΘΑΣΙΩΝ в средата. Първият ред с едното име е изтрит. Думата ΘΑΣΙΩΝ е на втория ред, разположена от двете страни на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1698. Табл. IV, 7.

Θασιων.
Πανσων[ης].

За името вж. В. Шкорпил, ц. с., № 587, 593.

unread
filed

32 (128). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 2,2 см. В средата на печата вместо емблема — монограма, съставена от буквата Ε и над нея буквата Υ. Надписът е разположен отгоре и отдолу на монограмата. Намерен във Варна. Инв. № II 1718. Табл. IV, 8.

Θασιων.
ΕΥ
Πολυεῖκη σ.

unread

33 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,7 см, ширина 1,8 см. В средата на печата вместо емблема — неясна монограма. Надписът е почти напълно изтрит. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3447. Табл. V, 1.

Θ[ασιων]
.....

Filed

34 (35). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,6 см, ширина 2,3 см. В средата на печата вместо емблема — буквата Δ. Надписът е разположен отгоре и отдолу на буквата. Последните две букви от долния ред продължават върху дясната тясна страна на печата. Намерен във Варненско. Инв. № II 1636. Табл. V, 2.

Θασιων.
Δ
Πολυεῖκη ης.

unread

35 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката неочертана отляво и отдолу. В средата на печата емблема: двойна бравда или двудънна чаша. Надписът, който изглежда е ограждал емблемата, е запазен частично. Намерен във Варна. Инв. № II 1823. Табл. V, 3.

[Θάσιον. Σάφρος ...

Подобен печат вж. В. Шкорпил, ц. с., № 598.

unread

36 (102). Правоъгълен печат върху дръжка с недобре очертана рамка. В средата на печата емблема: двойна бравда. От надписа, който е негативен и е бил разположен отгоре и отдолу на емблемата, е запазен отчасти само първият ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1695. Табл. V, 4.

... / εινον
.....

unread

37 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 2 см. В средата на печата емблема: питос. От надписа, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е запазен отчасти първият ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1809. Табл. V, 5.

Θασιων.
.....

Filed 38 (97). Правоъгълен печат върху дръжка. Отдолу отчупен. Широчина 1,9 см. В средата по дължината на печата емблема: кадудей. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Долният ред е запазен лошо. Намерен във Варна. Инв. № II 1690. Табл. V, 6.

[Θ]ασίων.

... [η]λ ...

unread *Filed* 39 (132). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина е отчупена. Широчина 2,4 см. В средата на печата част от неясна емблема. От надписа, разположен отгоре и отдолу на емблемата, личат само следи. Намерен във Варна. Инв. № II 1722. Табл. V, 7.

[Θ]ασίων.

... [η]λ ... *Αρχιμαρτυριον*

unread 40 (129). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката не е очертана. В средата на печата емблема: гущер. От надписа, разположен отгоре и отдолу на емблемата, са запазени само отделни букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1719. Табл. V, 8.

[Θ]ασίων.

... [η]λ ...

Filed 41 (109). Правоъгълен печат върху дръжка. Отдолу неочертан. Дължина 3,3 см. В средата, по дължината на печата, емблема: трикрак жертвеник. Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. От долния ред са запазени само последните букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1702. Табл. VI, 1.

Θασίων.

... [η]λ ... *Κρατινος*

Filed 42 (207). Правоъгълен печат върху дръжка. Печатът е без очертания. В средата има емблема: трикрак жертвеник. Надписът неотпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1857. Табл. VI, 2.

... [η]λ ...

Filed 43 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина е отчупена. Широчина 2,2 см. В средата, по дължината на печата, емблема: кривак. Надписът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е силно изтрит. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3462. Табл. VI, 3.

Θασίων.

... [η]λ ...

unread 44 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен само левият край. В средата на печата част от емблема: дебелият край на кривак. От надписа е запазена част от горния ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3469. Табл. VI, 4.

Θασίων.

... [η]λ ...

unread 45 (106). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина е отчупена. Широчина 3,3 см. В средата на печата, по дължината му, част от емблема: извитият край от дръжка на *simpulum*. Над-

писът, разположен отгоре и отдолу на емблемата, е запазен отчасти. Намерен във Варна. Инв. № II 1699. Табл. VI, 5.

[Εὐρύδ]ημος.

[Θ]ασίων.

Μικροβυκος Βορ 1260

Направеното допълнение на името е несигурно.

unread 46 (170). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката неочертана. В средата на печата емблема: трискел. От надписа, разположен отгоре и отдолу на емблемата, са запазени следи само от горния ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1758. Табл. VI, 6.

[Εὐρύδ]ημος.

[Θ]ασίων.

Собственото име е допълнено по В. Шкорпил, ц. с., № 574, 590, 606.

Filed 47 (110). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,4 см, широчина 2 см. В средата, по дължината на печата, емблема: *simpulum*. Надписът е разположен околоръст на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1703. Табл. VI, 7.

Γλαύκω[ν]. Θασί(ων). Βάττων.

Filed 48 (130). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, широчина 2 см. В средата, по дължината на печата, емблема: кукмявка, застанала наляво. Надписът е разположен околоръст на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1720. Табл. VI, 8.

Βίττων. Θασί(ων). Ἀρίστ(ων).

Filed 49 (92). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край неотпечатан. Широчина 1,8 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1686. Табл. VII, 1.

Δαμάσ(της).

Θασί(ων).

Σκύρος(ος).

Filed 50 (112). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, широчина 1,8 см. В средата, по дължината на печата, емблема: кадудей. Надписът е разположен около емблемата по двете дълги и едната тясна страна на печата. Намерен във Варна. Инв. № II 1705. Табл. VII, 2.

Κλεοφών. | Θασίων. | Βίττων.

Filed 51 (111). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, широчина 1,8 см. Емблемата и надписът както в предходния печат. Намерен във Варна. Инв. № II 1704. Табл. VII, 3.

Κλεοφών. | Θασίων. | Βίττων.

New 52 (186). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,4 см. Кръгът е разделен диаметрално на четири сектора. Всяко поле на сектора е запълнено с по една буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1779. Табл. VII, 4.

Π Ε

Μ Ε

New 53 (188). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2,3 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1780. Табл. VII, 5.

ΠE
 $M E$

Filed 54 (187). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2,3 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1781. Табл. VII, 6

ΣK
 $M E$

New 55 (191). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2 см. Кръгът неотпечатан напълно отдолу. Намерен във Варна. Инв. № II 1784. Табл. VII, 7.

$H \Gamma$
 $M E$

New 56 (192). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2 см. Кръгът непълно отпечатан отдясно. Намерен във Варна. Инв. № II 1785. Табл. VII, 8.

$H \Gamma$
 $M E$

Filed 57 (185). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2,4 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1778. Табл. VIII, 1.

$E M$
 ΠM

Filed 58 (190). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2 см. Кръгът разделен радиално на три сектора. Във всеки сектор по една буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1783. Табл. VIII, 2.

$E \Delta$
 Σ

Filed 59 (189). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1782. Табл. VIII, 3.

$E \Delta$
 Σ

Filed 60 (195). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2 см. Кръгът разделен диаметрално на четири сектора. Във всеки сектор по една буква, разположени кръстовидно. Намерен във Варна. Инв. № II 1788. Табл. VIII, 4.

E
 $X \Sigma$
 Π

Filed 61 (196). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,1 см. Печатът е без релефна кръгла рамка, както предходните печати, и с неразчертано поле. Четирите букви са разположени в два реда по две една над друга. Намерен във Варна. Инв. № II 1789. Табл. VIII, 5.

$T M$
 $O K$

Filed 62 (136). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 1,8 см. широчина 1,4 см. Върху печата само две букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1726. Табл. VIII, 6.

ΠH

Filed 63 (12). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 1,8 см, широчина 1,2 см. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1619. Табл. VIII, 7.

ΠH

Filed 64 (135). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 1,8 см, широчина 1,2 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1761. Табл. VIII, 8.

ΠH

unread 65 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 1,9 см. Върху печата само две букви. От първата буква е запазена само част от горната водоравна хаста. Намерен във Варна. Инв. № II 1818. Табл. IX, 1.

ΠH

unread 66 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 2,2 см, широчина 1,4 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1853. Табл. IX, 2.

$O H$

Filed 67 (134). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 1,8 см, широчина 1 см. Върху печата само една буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1724. Табл. IX, 3.

H

New 68 (—). Квадратен печат върху дръжка с дължина на страните 1,5 см. Върху печата монограма, образувана от две букви: към лявата наклонена хаста на буквата А е свързана в негативна форма буквата Р. Намерен във Варненско, между селата Аксаково и Владиславово. Инв. № II 1816. Табл. IX, 4.

$A P$

New 69 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 1,9 см, широчина 1,5 см. Върху печата монограма, образувана от две букви: двете хасти на средното коляно на буквата М са свързани с дъгичка, за да се образува буквата А. Намерен във Варна. Инв. № II 1805. Табл. IX, 5.

$M A$

unread 70 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 1,2 см. Кръгът е ограден с релефна рамка и разделен диаметрално на четири сектора. В краищата кръстосаните линии са раздвоени. Във всяко поле има по една буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1831. Табл. IX, 6.

$I T$
 $P K$

unread 71 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 1,6 см. Печатът е разделен диаметрално с вдълбани линии на четири сектора. Намерен във Варна. Инв. № II 1825. Табл. IX, 7.

New 72 (194). Овален печат върху дръжка. Дължина 2,3 см, ширина 1,7 см. Печатът е ограден с релефна елипса. В средата на печата, по дължината му, емблема: остроудънна амфора и вдясно от нея *simpulium*. Намерен във Варна. Инв. № II 1787. Табл. IX, 8.

New 73 (193). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 1,5 см. В средата на печата само емблема: ваза без дръжки. Намерен във Варна. Инв. № II 1786. Табл. X, 1.

Filed 74 (206). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,9 см, ширина 1,5 см. В средата на печата само емблема: осмолъчна звезда. Намерен във Варна. Инв. № II 1792. Табл. X, 2.

Miscell 75 (36). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 1,8 см. В средата на печата само емблема: огледало (?) с дръжка и два лъча. Намерен във Варна. Инв. № II 1636. Табл. X, 3. *like Ker. 464*

Filed 76 (—). Слабо овален печат върху дръжка. Десният край отчупен. Ширина 1,3 см. Върху печата надпис в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1808. Табл. X, 4.

Ἀδριανῶν-
λείου.

Filed 77 (121). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,1 см, ширина 1,5 см. Върху печата надпис в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1712. Табл. X, 5.

Ἀσκληπ-
ιοδόρου.

Miscell 78 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Краищата недоотпечатани. Ширина 1,1 см. Върху печата надпис в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1821. Табл. X, 6.

[Διο]νυσσοκλ[ῆς].

New 79 (23). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,7 см, ширина 1,4 см. В средата надпис в два реда. Вдясно от него емблема: разклонено дръвче. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1629. Табл. X, 7.

Διφί-
λου.

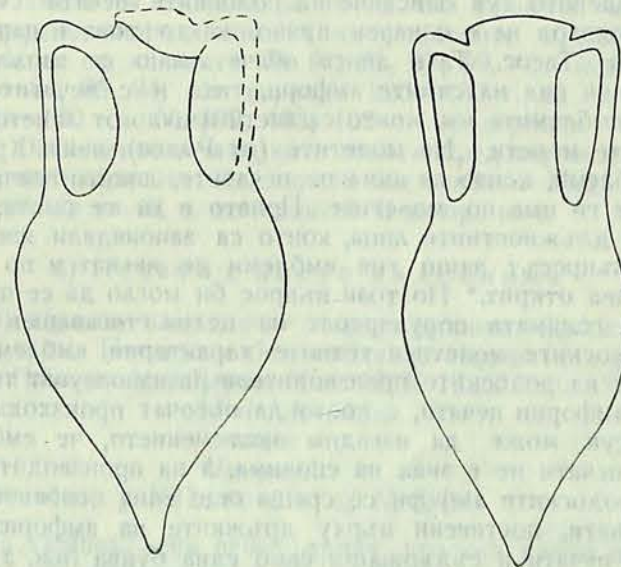
Filed 80 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,9 см, ширина 1,4 см. Върху печата надпис в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1815. Табл. X, 8.

Μηρί-
ωνος.

Е. Штаерман, ц. с., 38, отнася подобен печат от Тира към печатите от Хераклея.

2. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ РОДОС

Амфорите от Родос имат размери приблизително еднакви с тия от Тасос — високи до 80 см и с диаметър на тялото до 34 см. (Обр. 2). Те са със сравнително висока шия, слабо разширена към устието, което завършва с малък венец. Плещите на амфората са силно наклонени и се сливат с яйцевидното тяло, което

Обр. 2

завършва с остро цилиндрично краче. Характерното в родоските амфори са техните дръжки. Те са прави и превити в горния край под остър ъгъл, с извишено нагоре и често остро коляно. Сечението им е почти кръгло. Глината е светла, жълто-розова, добре измесена и напълно чиста. Присъствието на тънък слой от светло-жълта глина по повърхността на съдовете показва, че амфорите след формирането им са били потапяни в баня от размита глинена каша.

Родоските амфори имат и на двете си дръжки печати, поставени отгоре на водоравната им част. Печатите са кръгли или правоъгълни, а по-рядко сърцевидни или ромбовидни. Голяма част от тях имат освен надпис и знак-емблема. Надписите са на дорийски диалект. Печатът върху едната дръжка носи името на епонима, придружено от предлога *ἐπὶ*, а понякога и от титлата *ἱερεὺς*, поставени в родителен падеж. Печатът върху другата дръжка носи името на производителя — също в родителен падеж. В родителен падеж е и името на годишния месец по родоския календар, който се явява при родоските печати и е или в печата с името на епонима, или при печата с името на производителя. Печати само с името на месеца се срещат рядко. Почти всички кръгли печати имат емблема. Тя е в средата на печата и представлява наров цвят със странични пъпки *βαλαύσιον*, лъчиста глава на Хелиос, тирс и др. Надписът е

разположен околоръст на емблемата. При правоъгълните печати емблемата се явява нередовно. Най-често тя липсва в печатите и на двете дръжки. В някои случаи тя стои в печата с името на епонима или в печата с името на производителя. Емблемата при правоъгълните печати е разположена отдолу вляво или вдясно от надписа и представлява ритон, херма, лъчиста глава на Хелиос, венец, слънчев диск, звезди и др.

От даденото тук описание на родоските печати се вижда, че техният произход не е означен пряко, както това е направено при печатите от Тасос. Тази липса обаче лесно се запълвава както с характерния вид на самите амфори, така и с печатите по тях, а особено с емблемите им, които са заети изцяло от лицето и опакото на родоските монети. „На монетите (от Родос), пише Крушкол,¹ се срещат емблеми, които ги няма по печатите, докато всички емблеми по печатите ги има по монетите. Прието е да се смята, че емблемите са на длъжностните лица, които са заповядали изсичането на монетите. Въпросът защо тия емблеми се явяват и по амфорните печати остава открит.“ По този въпрос би могло да се предположи, че именно голямата популярност из целия тогавашен търговски свят на родоските монети с техните характерни емблеми е дала възможност на родоските производители да използват тия емблеми по своите амфорни печати, с което да посочат произхода на своята стока. Оттук може да извадим заключението, че емблемата по родоските печати не е знак на епонима, а на производителя.

При родоските амфори се среща още една особеност. Това са малките печати, поставени върху дръжките на амфорите отделно от другите печати и съдържащи само една буква (вж. тук № 166). Според Придик² това са номерата на отделните многобройни работилници в големите керамични предприятия.

Като знаем, че Родос е внасял предимно вино, интересно би било да се установи какво вино се е внасяло у нас. Според Крушкол³ разливането на виното в амфори за износ е ставало на два пъти в годината — през есента, след първото прекипяване на виното, и през пролетта и лятото, след завършване на пълната му ферментация. От нашите печати, на които е означен и годишният месец, можем да установим, че докато печатите с имената на есенните месеци панамос, тесмофориос и бадромиос, т. е. септември, октомври и ноември, са само осем на брой, печатите с имената на пролетните и летните месеци артамитиос, сминтиос, хиацантиос и агрианиос, т. е. март, април, юни и юли, са петнадесет. От това съпоставяне можем да извадим заключението, че у нас се е внасяло предимно отлежало вино.

От описаните по-долу 96 родоски печата (№ 81—176) във Варна са намерени 77 броя, а в пристанище Каварна — 19. От тях 39 печата са с името на епонима, 50 — с името на производителя, 6 са с повреден надпис, а 1 съдържа само емблема.

¹ Крушкол, ц. с., 92.

² Придик, ц. с., 177.

³ Крушкол, ц. с., 195.

Като имаме пред вид, че родоските амфори имат по два печата, ще трябва да намалим почти наполовина горния брой от печати, намерени по нашето крайбрежие, за да установим действителното количество на внесените амфори със стока. Въпреки това ние виждаме, че Родос процентно е заемал първо място в нашата вносна търговия в сравнение с другите вносни центрове.

От родоските печати точно могат да се датират само тия, които носят името на епонима, и то на тия епоними, чието управление е датирано според списъка на родоските жреци.¹ Така от 220 г. пр. н. е. са печатите № 81, 82, 97, 99. От периода 220—180 г. са № 84, 85, 94. От периода 220—150 г. са № 88, 89. От периода 200—180 са № 102, 103, 105 и от периода 180—150 — печат № 86. Останалите печати, като вземем пред вид палеографските особености на надписите им, можем да отнесем към времето от втората половина на III в. до края на II в. пр. н. е.

а) Печати с името на епонима

filed 81 (49). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, ширина 1,6 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1725. Табл. XI. 1.

Ἐπὶ Ἀγεμάχου.

Δευτέρου

Παντίου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 8, 11.

filed 82 (78). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 3,7 см, ширина 1,6 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1673. Табл. XI, 2.

Ἐπὶ Ἀγεμάχου.

Δευτέρου

Παντίου.

filed 83 (181). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 3 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът, повреден в средата, е разположен околоръст на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1775. Табл. XI, 3.

Ἐπὶ Ἀγλωφούτου. Ἀγρολάντου.

Надписът попълнен според Nilsson, ц. с., № 18.

filed 84 (60). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, ширина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1655. Табл. XI, 4.

Ἐπὶ Ἀδην-

αἰδάνου

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 30, 3.

85 (184). Кръгъл печат върху дръжка както № 83. Диаметър 3 см. Надписът е доста изтрит. Намерен във Варна. Инв. № II 1777. Табл. XI, 5.

¹ Gaertringen, ц. с., 839.

³Επὶ Αἰνῶδα[υ]όν. Ἀγα[μνίου].

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 30, 10.

filed 86 (6). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, широчина 1,8 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Буквите Ε и Σ са лунарни, а Υ е без краче. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1613. Табл. XI, 6.

³Επὶ Ἀίσχ-
λινον

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 34,1; срв. А. Алексиева, Амфорни печати в Бургаския музей, ИНМБ, I, 1951, 47.

filed 87 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,6 см, широчина 1,9 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № 3450. Табл. XXXIV, 7.

³Επὶ Ἀ-
ρίστα.

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 392.

88—89 (84—85). Правоъгълни печати върху двете дръжки на запазено устие от амфора. Намерени във Варна. Инв. № II 1679. Табл. XI, 7—8.

а) Единият печат има дължина 3,3 см и широчина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът съдържа името на епонима и е разположен в два реда.

³Επὶ Ἀρίστ-
ωνος.

б) Вторият печат има дължина 3,3 см и дължина 1,5 см. Печатът е също без емблема. Надписът съдържа името на производителя и е в един ред.

³Ερμωνος.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 115, 2.

90 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Отляво и отдолу неочертан. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. От първия ред е отпечатана само началната буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1817. Табл. XII, 1.

³Επὶ Ἀρχ-
εβόλου.
[Ἀρχαγίου].

Надписът е допълнен според Nilsson, ц. с., № 129.

91 (52). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,7 см, широчина 2 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1647. Табл. XII, 2.

³Επὶ Ἐστιά-
ον.
Βαδρομίου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 199, 3.

92 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина е отчупена. Широчина 1,2 см. Печатът, както изглежда, е без емблема. От надписа е запазена дясната половина на двата реда. От запазената част личи, че епонимът тук е даден с двете си имена (срв. Nilsson, ц. с., № 49,1; 52,2; 76,1; 105,2; 320). Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3459. Табл. XII, 3.

³Επὶ Ἡρα(?)γύρα
[Αἰρεσι(?)δάρου.

Направеното допълнение на надписа е несигурно и е само с оглед на имената на родоските епоними, завършващи на запазените тук втори съставни части.

93 (1). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,6 см. В средата на печата емблема: тризъбец с привързана към дръжката му панделка. Надписът е разположен околоръст на емблемата. Част от него е неотпечатана. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1610. Табл. XII, 4.

³Επὶ Ἡρακλείδα. Ἀγαμνίου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 224, 2.

94 (176). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 3 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът е разположен околоръст на емблемата. Краят му е неотпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1771. Табл. XII, 5.

³Επὶ Θεότορος. Βαδρομίου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 236, 3.

95 (57). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,1 см, широчина 2,1 см. Под надписа емблема: ритон. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1652. Табл. XII, 6.

³Επὶ Θεω-
δώρου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 238, 1.

96 (61). Сърцевиден печат върху дръжка. Дължина 2,5 см, широчина 2 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда в двете половини на сърцевидното поле. Намерен във Варна. Инв. № II 1656. Табл. XII, 7.

³Επὶ Θεασ-
δάμου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 244, 2.

97 (46). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,3 см, широчина 1,7 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. От първия ред е запазена само началната буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1642. Табл. XII, 8.

³Επὶ Καλλι-
κράτους.
Ἀρχαγίου.

Надписът е допълнен според Nilsson, ц. с., № 263, 10.

98 (—). Кръгъл печат върху дръжка с неотпечатана външна рамка. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът, раз-

положен около емблемата, е запазен откъслечно. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3479. Табл. XIII, 1.

[Ἐπὶ] Καλλω...

99 (42). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,4 см, ширина 1,6 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Последният ред в средата е неотпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1765. Табл. XIII, 2.

Ἐπὶ Κλευκρά-
τεως.

Π[ανάμου] δειν[τέρου].

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 263, 25.

100 (43). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,7 см, ширина 1,7 см. Печатът е без емблема. Надписът, разположен в два реда, започва от втория ред и завършва на първия. Намерен във Варна. Инв. № II 1639. Табл. XIII, 2, 3.

vs. Ἀγαπίου.

Ἐπὶ Λαφείδε-

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 284, 2.

101 (88). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина е неотпечатана. Ширина 1,7 см. Печатът е без емблема. От надписа, разположен в два реда, е запазена само дясната половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1682. Табл. XIII, 4.

[Ἐπὶ Μυτιώ]ρος.

[Ἐ] Υακινθίου.

Надписът допълнен според Nilsson, ц. с., № 320, 4.

102 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,6 см, ширина 1,6 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Вторият ред е лошо отпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1810. Табл. XIII, 5.

Ἐπὶ Ξενοφάνους.

Ἀγροφάνου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 340, 10.

103 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,9 см, ширина 1,3 см. Вляво от надписа емблема: лъчиста глава на Хелиос. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1802. Табл. XIII, 6.

Ἐπὶ Ξενο-
φάνους.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 340, 4.

104 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 1,6 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Вторият ред е силно изтрит. Намерен във Варна. Инв. № II 1803. Табл. XIII, 7.

Ἐπὶ Ξενο-
φάνου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 314, 2.

105 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,8 см, ширина 1,8 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Началото на първия ред неотпечатано. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3455. Табл. XIII, 8.

[Ἐπὶ] Ξενο-

φάνου.

Ἀγροφάνου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 341, 7, 9; Ю. Марти и В. Шкорпил, Керамические надписи хранящиеся в Мелек-Чесменском кургане. ЗОО, XXVIII, 1910, 135, № 163.

106 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Ширина 1,6 см. Печатът, както изглежда, е бил без емблема. От надписа, разположен в два реда, е запазена част от дясната половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1820. Табл. XIV, 1.

[Ἐπὶ Πα]νσάια.

..... ο]ν.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 352, 9.

107 (56). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,7 см, ширина 1,2 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1651. Табл. XIV, 2.

Ἐπὶ λαν-
σάια.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 352, 1.

108 (62). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,6 см, ширина 2 см. В средата на печата емблема: муха (?). Надписът е разположен отгоре и отдолу на емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1657. Табл. XIV, 3.

[Ἐπὶ] Πολύ-
κλεω[s].

109 (54). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,7 см, ширина 1,8 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1648. Табл. XIV, 4.

Ἐπὶ Προτοφάνους.

Ἀγροφάνου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 362, 6.

110 (75). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,9 см, ширина 1,5 см. Вляво от надписа стои емблема: лавров венец на дълга дръжка, която лежи между двата реда на надписа. Намерен във Варна. Инв. № II 1670. Табл. XIV, 5.

Ἐπὶ Προτο-
φάνους.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 362, 1.

111 (63). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,1 см, ширина 1,5 см. Вляво от надписа емблема: лъчиста глава на Хелиос. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1658. Табл. XIV, 6.

Ἐπὶ Πρα[το]-
ράνευς.

112 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,7 см. Част от печата отчупена. В средата емблема: наров цвят. Надписът, разположен около емблемата, е силно повреден. Намерен във Варна. Инв. № II 1836. Табл. XIV, 7.

Ἐπὶ Ρεω δα.

113 (70). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,1 см, ширина 1,4 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Лунарната Σ, закръглената О-мега и Υ без краче определят печата към по-късния период. Намерен във Варна. Инв. № II 1665. Табл. XIV, 8.

Ἐπὶ Σοκρά-
τευς Σιν-
[θ]ιον.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 383, 1.

114 (58). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,9 см, ширина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1653. Табл. XV, 1.

Ἐπὶ Τι-
μάρχον.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 405.

115 (68). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,7 см, ширина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Лунарната Σ, малките размери на О-микрона и отвесните части на Μ определят печата към по-късния период. Намерен във Варна. Инв. № II 1663. Табл. XV, 2.

Ἐπὶ Τιμα-
ρχόρα.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 406, 2.

116 (72). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,9 см, ширина 1,2 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Буквата Ε е лунарна. Намерен във Варна. Инв. № II 1667. Табл. XV, 3.

Ἐπὶ Τι-
μοκλεί-
δα.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 412, 3.

117 (9). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, ширина 1,4 см. Вляво от надписа емблема: слънчев диск върху клонче. Надписът е разположен в два реда. Вторият ред е повреден. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1616. Табл. XV, 4.

Ἐπὶ Χαο-
μο[κ]λε[ύς].

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 436, 2.

118 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен левият край. Ширина 1,5 см. Под надписа е запазена част от неясна емблема. От надписа в два реда личат само началните букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1832. Табл. XV, 5.

Ἐπὶ
ρε[.]

119 (177). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 3 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът в негативна форма е разположен около емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1793. Табл. XV, 6.

Ἐπὶ Ε[. . .]σ[ι]δάμου.

б) Печати с името на производителя

120 (7). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,8 см, ширина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът е в един ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1614. Табл. XV, 7.

Ἀγαθοκλῆς.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 7, 4.

121 (182). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 3 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът е негативен и е разположен около емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1776. Табл. XV, 8.

Ἀντιόχου. Θεομοφόριος

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 53, 2.

122 (76). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,7 см, ширина 1,7 см. В четирите ъгъла на печата по една шестолъчна звезда. В средата надпис в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1671. Табл. XVI, 1.

Ἀριστάρχου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 79, 1.

123 (86). Правоъгълен печат върху дръжка. Левият край отчупен. Ширина 1,3 см. Вдясно от надписа емблема: осмолъчна звезда. От надписа в два реда липсват началните букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1680. Табл. XVI, 2.

[Θ]εομοφο(ρίου).
[Α]ριστεί(δα).

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 81, 5.

124 (71). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, ширина 1,7 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1666. Табл. XVI, 3.

Ἀριστί-
ωνος.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 85, 10.

125 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 1,6 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3457. Табл. XVI, 4.

^{Ἀριστίωνος.}

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 85, 10; Марти и Шкорпил, ц. с., 137, № 177.

126 (174). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,7 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът, разположен около емблемата, е запазен откъслечно. Намерен във Варна. Инв. № II 1769. Табл. XVI, 5.

...] ^{Ἰπποκλέῃς} [ς].

127 (65). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина отчупена. Ширина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът отгоре и отдолу е ограден с по една релефна линия. Намерен във Варна. Инв. № II 1660. Табл. XVI, 6.

^{Ἀρίστον} [νος].

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 114, 1.

128 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 3,5 см. В средата на печата емблема: малък слънчев диск с лъчи, ограден с релефен кръг. Надписът, разположен около емблемата, е доста повреден. Намерен във Варна. Инв. № II 1835. Табл. XVI, 7.

^{Ἀριστοκλέης}. ^{Ἀγρίων} [ιον].

Надписът е допълнен според Nilsson, ц. с., № 100, 24.

129 (59). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,8 см, ширина 1,8 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в три реда. Първите два реда съдържат името на производителя, а третият ред, от който личат само последните букви — името на месеца в именителен падеж. Двете думи са разделени с релефна хоризонтална линия. Намерен във Варна. Инв. № II 1654. Табл. XVI, 8.

^{Ἀρεμί-}
^{δωρος.}

..... [ιος]

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 122, 2, 3.

130 (—). Кръгъл печат върху дръжка. От печата е запазена малка част. В средата на печата емблема: наров цвят. От около-връстния надпис личат само началните букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1770. Табл. XVII, 1.

^{Ἀρ} [.....]

131 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край отчупен. Ширина 2,3 см. Под надписа неясна емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1829. Табл. XVII, 2.

^{Γαλέστ-}
^{ης.}

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 148, 1.

132 (79). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,8 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът е разположен около емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1773. Табл. XVII, 3.

^{Δαμοκράτης.}

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 165, 1.

133 (178). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 3 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1772. Табл. XVII, 4.

^{Δαμοκράτης.}

134 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,7 см. В средата на печата е вдълбана кръгла дупка. Надписът е разположен около нея. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1814. Табл. XVII, 5.

[^{Δα}] ^{μοκράτης} [ς].

135 (10). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 1,8 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда и съдържа едно име в именителен падеж. Сигмата е лунарна. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1617. Табл. XVII, 6.

^{Διονύ-}
^{σιος.}

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 177, 2.

136 (83). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължината 3,2 см, ширина 1,5 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1676. Табл. XVII, 7.

^{Διονύ-}
^{σιος.}

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 177, 2.

137 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Левият край отчупен. Ширина 1,6 см. Печатът е без емблема. Надписът от един ред е разположен в средата на печата с разредени букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1804. Табл. XVII, 8.

^{Ἀσχον.}

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 181, 1.

138 (3). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,5 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът е разположен около емблемата. Името на месеца е дадено в именителен падеж. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1612. Табл. XVIII, 1.

^{Εἰθύχον.} ^{Ἀργείνιος.}

139 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 3,2 см. В средата на печата емблема: лъчиста глава на Хелиос. Надписът, разположен около емблемата, е негативен. Намерен във Варна. Инв. № II 1827. Табл. XVIII, 2.

^{Θευ[δω]ρος.}

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 237, 1.

140 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,3 см, ширина 1,8 см. Печатът е без емблема. Надписът е в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 2648. Табл. XVIII, 3.

Θεοδ-
ώρον.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 237, 2.

141 (45). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката неочертана. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1641. Табл. XVIII, 4.

Θευ[δ]-
ώρον[ω].

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 237, 2.

142 (50). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, широчина 1,4 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1645. Табл. XVIII, 5.

Μαρούα.
Υακινθίου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 298, 19.

143 (66). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,9 см, широчина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в средата на печата в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1661. Табл. XVIII, 6.

Μένωνος.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 311.

144 (64). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 1,2 см. Печатът е без емблема. Надписът е в един ред, ограден с правоъгълна релефна рамка. Намерен във Варна. Инв. № II 1659. Табл. XVIII, 7.

Μόσχου[ν].

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 318, 3.

145 (89). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката неочертана. Печатът е без емблема. Надписът, разположен в един ред, е негативен. Намерен във Варна. Инв. № II 1683. Табл. XVIII, 8.

Μόσχου.

146 (87). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,4 см, широчина 1,8 см. Вдясно от надписа емблема: грозд. Надписът е разположен в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1681. Табл. XIX, 1.

Μουσαίου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 319.

147 (44). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,8 см, широчина 1,7 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1640. Табл. XIX, 2.

Νικάρχου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 328.

148 (2). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,3 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът е разположен около

емблемата. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1611. Табл. XIX, 3.

Ξενοτίμου.

149 (—). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2,4 см. Надписът е силно изтрит. Намерен във Варна. Инв. № II 1798. Табл. XIX, 4.

Ξενο[γράνε]υς.

Надписът е допълнен според Nilsson, ц. с., № 340, 1.

150 (157). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4 см, широчина 1,2 см. Печатът е без емблема. Надписът, в един ред, е ограден с правоъгълна релефна рамка. Намерен във Варна. Инв. № II 1747. Табл. XIX, 5.

Ὀλύμπου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 343, 1.

151 (48). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, широчина 2 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1644. Табл. XIX, 6.

Ὀνα-
σίμου.

Срв. Nilsson, ц. с., № 345; Штаерман, ц. с., 35, отнася печатите със същото име към херсонеските.

152 (47). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Рамката неочертана. Намерен във Варна. Инв. № II 1643. Табл. XIX, 7.

Ὀνα-
σίμου.

153 (55). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Отгоре неочертан. Дължина 3 см. Печатът е разместен. Намерен във Варна. Инв. № II 1650. Табл. XIX, 8.

[Ὀνα]-
σίμου.

154 (8). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Печатът неочертан и силно повреден. От надписа е запазен само първият ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1615. Табл. XX, 1.

Ὀνα-
[σίμου].

155 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. От първия ред на надписа запазена само първата буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1796. Табл. XX, 2.

Ὀ[να]-
σίμου.

156 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Запазен само долният десен ъгъл. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3446. Табл. XXXIV, 8.

[Ὀνα]-
σίμου.

157 (72). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,3 см, широчина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1677. Табл. XX, 3.

Πανσάρια.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 351.

158 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, широчина 1,5 см. Печатът е без емблема. Надписът, разположен в два реда, е негативен. Намерен във Варна. Инв. № II 1806. Табл. XX, 4.

Ἀγαθιστ[ισ]τον.

Πίστον.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 93, заб. 6.

159 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,7 см, широчина 1,6 см. Над надписа емблема: вейка в хоризонтално положение. В горния десен ъгъл и под надписа в двата ъгъла по една седмолъча звезда. В средата под надписа част от буквата Σ (?). Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3478. Табл. XX, 5.

Πολυξένου.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 359, 1—6.

160 (67). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, широчина 1,1 см. Печатът е без емблема. Вторият ред от надписа е неотпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1662. Табл. XX, 6.

[Σ]αράλα-

.....

161 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,5 см, широчина 1 см. Печатът е без емблема. Надписът е разположен в два реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3477. Табл. XX, 7.

*Θεομορφ-
ο(ρί)ου. Σάμου.*

162 (73). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,2 см, широчина 1,7 см. Долният ляв ъгъл отчупен. В четирите ъгъла на печата по една многолъча звезда. Надписът е разположен в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1668. Табл. XX, 8.

Σαραπίωνος.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 370, 1.

163 (115). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,2 см, широчина 1,1 см. Върху печата само надпис в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1638. Табл. XXI, 1.

Συρί(α)

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 374, 1.

164 (80). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 2,4 см, широчина 1,8 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1675. Табл. XXI, 2.

Σωτᾶ.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 393, 1.

165 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, широчина 1,7 см. Върху печата само надпис в един ред. Под надписа следи от неясна буква или емблема. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3458. Табл. XXI, 3.

Σωτᾶ.

Същият печат у Nilsson, ц. с., № 393, 2—3.

166 (69). Правоъгълен печат върху дръжка. Отдолу неотпечатан. Дължина 2,6 см. Върху печата само надпис в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1664. Табл. XXI, 4.

Φωίας.

167 (142). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина отчупена. Широчина 0,9 см. Върху печата надпис в един ред, от който е запазена само лявата половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1733. Табл. XXI, 5.

Πεδα [.....]

168 (—). Два печата върху една дръжка, намерена във Варна. Инв. № II 1811. Табл. XXI, 6—7.

а. Кръгъл печат с диаметър 3,2 см. От печата е запазен само един сегмент. В средата част от емблема: наров цвят. Около емблемата откъслечно запазен надпис.

.....] ου. Ἀγαθιστ[ισ]τον

б. Квадратен печат с дължина на страната 1,2 см. В средата само една буква.

Κ

169 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Рамката неочертана. В средата на печата емблема: наров цвят. Надписът разположен около емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1795. Табл. XXI, 8.

[Ἀ]ξιόν.

Надписът е допълнен според Nilsson, ц. с., № 59.

170 (173). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 3 см. В средата на печата емблема: наров цвят. Околовръстният надпис е лошо запазен. Намерен във Варна. Инв. № II 1768. Табл. XXII, 1.

Ε ου.

171 (—). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Запазена малка част. Намерен във Варна. Инв. № II 1838. Табл. XXII, 2.

..... ε/υς. Π[ανάρχου].

172 (162). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 3,1 см. Част от печата отчупена. Намерен във Варна. Инв. № II 1767. Табл. XXII, 3.

.....] ε/υς.

173 (—). Кръгъл печат върху дръжка с неотпечатана рамка. В средата на печата неясна емблема: пеперуда (?). От околовръстния надпис са запазени следи. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3448. Табл. XXII, 4.

.....] υμο [.....]

174 (180). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 2,5 см. В средата на печата емблема: норов цвят. Надписът е изтрит изцяло. Намерен във Варна. Инв. № II 1774. Табл. XXII, 5.

175 (—). Кръгъл печат върху дръжка както предходния. Диаметър 2,3 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1833. Табл. XXII, 6.

176 (—). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 1,3 см. Върху печата е дадена само емблема: лъчиста глава на Хелиос. Намерен във Варна. Инв. № II 1826. Табл. XXII, 7.

3. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ СИНОПЕ

До излизането на обстойната работа на Граков¹ амфорните печати от Синопе се описваха в литературата като астиномски печати и поради голямото им изобилие по северното крайбрежие на Черно море се предполагаше, че произхождат от някоя от гръцките колонии по южноруското крайбрежие.²

Обр. 3

Цели подпечатани амфори от Синопе досега не са намерени у нас, затова ще си послужим с описанието, което ни дава за тях Ахмеров.³ Синопските амфори са високи от 62 до 71 см и с най-голям диаметър на тялото от 22 до 34 см (обр. 3). Те са с правилно конично или слабо заоблено тяло, с меко извити плещи. Шията е къса, слабо издута под устието, с надебелен венец, с къси дръжки с елипсовидно сечение. Дръжките са разширени в долния си край при слепването им с плещите и са меко извити при прегъвката. Дъното завършва с късо краче с остър край или с пръстеновидно надебеляване. Глината на амфорите е тъмночервена, смесена изобилно с тъмнокафяви до черни кварцови зрънца, които поради изветряването на глината се очертават ясно на повърхността и я правят грапава и груба.

Печатите са поставяни върху едната дръжка на горната ѝ водоравна, част или върху самата извивка. Те са правоъгълни и са със сравнително големи размери. Надписът и емблемата са релефни. Емблемата, която е на длъжностното лице, стои при почти всички печати и е разположена вдясно от надписа.

¹ В. Н. Граков, Древне-греческие клейма с именами астиномов. М. 1928 г.

² К. Шкорпил, ц. с., 25.

³ Р. Ахмеров, Синопские эллинистические амфори. ВДИ, №4, 1948, 160.

В редки случаи тя стои в ляво от надписа, вероятно поради грешка на резача на щемпела. Емблемата представлява фигури на различни предмети или човешки и животински изображения, изработени грижливо и художествено. Надписът съдържа титлата на длъжностното лице — астинома, предадена или със съществителното име *ἀστυνόμος*, или с причастие *ἀστυνομῶν* и неговото собствено име, придружено твърде често и от бащиното име, всички поставени в родителен падеж. След името на астинома, а често и пред него стои името на производителя в именителен падеж. В някои случаи то стои също в родителен падеж или пък липсва в надписа.

От описаните по-долу 47 амфорни печата (№ 177—223), произхождащи от Синопе, 22 печата са намерени във Варна, 24 в пристанище Каварна и 1 печат в Балчик.

Според установената от Граков хронология на астиномите от Синопе описаните синопски печати могат да се датират както следва: от IV група (180—150 г.) № 178, 185, 187, 201, 217, 219—222. От V група (150—122 г.) № 177, 179—184, 186, 190, 192—196, 199, 200, 206—209, 212, 214—216, 218. От VI група (122—70 г.) № 189, 191, 197, 198, 202—205, 210, 211. Печатите под № 188, 214 и 223 не могат да се датират точно, понеже името на астинома в първия и третия печат не е включено между датирания астиноми у Граков, а вторият печат е силно повреден.

177 (159). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Ширина 1,6 см. В горния десен ъгъл на печата емблема: осмолъчна звезда. От надписа, разположен в четири реда, е запазена дясната половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1740. Табл. XXIII, 1.

[Ἀστυνόμου
[Ἀθη]πλου
[τοῦ Μη]τροδόρου.
[Ἀγέμ]ων.

Надписът е допълнен според Граков, ц. с., 148, табл. 7, рис. 10.

178(154). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,5 см, ширина 1,8 см. Долният десен ъгъл на печата отчупен. Емблемата не личи. От надписа, разположен в три реда, е повреден последният ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1745. Табл. XXIII, 2.

Ἀστυνόμου
Ἀλκίφρον.
Σκ[ο]μφ[ας].

Надписът е допълнен според Граков, ц. с., 40, № 38.

179 (158). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 6,1 см, ширина 2 см. Вдясно от надписа емблема: рог за свирене с халка. Надписът е в четири реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1748. Табл. XXIII, 3.

Ἀστυνόμου
Ἀρθεστηρίου
τοῦ Νουμηνίου.
Πρότο[ς].

Срв. Придик, ц. с., 179, № 6.

180 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 6 см, широчина 2,3 см. Вдясно от надписа емблема: нос на кораб. Надписът е разположен в четири реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1843. Табл. XXIII, 4.

[Ἀστυνόμου]

[Ἀντιπάρου]

τοῦ Νικωνος.

Πάφης.

За името на астинома срв. Придик, ц. с., 197, № 7; В. Шкорпил, ц. с., № 21—24. Името на производителя Πάφης срещаме тук за пръв път.

181 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дясната половина недоотпечатана. Широчина 2,3 см. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3472. Табл. XXIII, 5.

[Ἀστυνόμου]

[Ἀντιπάρου]

τοῦ Νικωνος.

Πάφης.

182 (20). Правоъгълен печат върху дръжка. Отдолу и отгоре неотпечатан. Дължина 4,7 см. Върху печата емблема не личи. От надписа в четири реда са отпечатани лошо първият и четвъртият. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1626. Табл. XXIII, 6.

[Ἀστυνόμου]

[Ἀντιπάρου]

τοῦ Νικωνος.

[Ἡρακλείδου].

Срв. Придик, ц. с., 179, № 7.

183 (16). Правоъгълен печат върху дръжка както при № 180. Дължина 5,2 см, широчина 2 см. От надписа в четири реда са доста изличени първият и последният ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1623. Табл. XXIII, 7.

[Ἀστυνόμου]

[Ἀντιπάρου]

τοῦ Νικωνος.

[Ἀπολλωνίου].

Срв. Придик, ц. с., 179, № 7.

184 (153). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,7 см, широчина 1,7 см. Щемпелът е бил поставен два пъти едно върху друго и се е получил двоен отпечатък. На печата липсва емблема. Последният ред от надписа неотпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1744. Табл. XXIII, 8.

[Ἀστυνόμου]

[Ἀπολλωνίου]

τοῦ Διονυσίου.

Срв. Придик, ц. с., 186, № 17.

185 (17). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен десният край. Широчина 2,4 см. Вдясно от надписа емблема: войн с кръгъл щит и копие в ход надясно. От надписа личат само крайните букви в последния ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1624. Табл. XXIV, 1.

[Ἀστυνόμου]

[Ἀριστίωνος]

[τοῦ Ἀριστίωνος].

[Μητροδώρου]

Надписът е допълнен според емблемата на подобен печат у Граков, ц. с., 138, № 6.

186 (160). Правоъгълен печат върху дръжка. Отгоре неотпечатан. Дължина 5,5 см. Вдясно от надписа емблема: акростолій. От надписа в четири реда са недоотпечатани първите два. Намерен във Варна. Инв. № II 1766. Табл. XXIV, 2.

[Ἀστυνόμου]

Δείον] τοῦ

Μήνιος.

Βάτραχος.

Надписът е допълнен според Граков, ц. с., 143, № 3.

187 (149). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 6 см, широчина 2,8 см. Вдясно от надписа емблема: кратер. От надписа в четири реда е неотпечатан първият ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1740. Табл. XXIV, 3.

[Ἀστυνόμου]

[Δημητρίου]

τοῦ Θεωνή-

τοῦ. Πρωτος.

Срв. Граков, ц. с., 139, № 11.

188 (28). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 1,7 см. Вдясно от надписа емблема: глава на млад Херакъл с лъвска кожа, обърната наляво. От надписа в три реда е запазена дясната половина. Намерен в Балчишко. Инв. № II 1764. Табл. XXIV, 4.

[Ἀστυνόμου]

[Δημητρίου]

[Μιθριδάτης].

Надписът е допълнен според В. Шкорпил, ц. с., № 58.

189 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 5,2 см, широчина 2,3 см. В горния десен ъгъл емблема: Нике с разперени крила и вдигната нагоре ръка, в ход наляво. Надписът е разположен в четири реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3475. Табл. XXIV, 5.

[Ἀστυνόμου]

Διονυσίου τοῦ

Ἀθημάντου.

Φιλήμων.

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 1, 71; Граков, ц. с., 151, № 66.

190 (19). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина отчупена. Широчина 2,5 см. От надписа, разположен в четири реда, е запазена лявата половина. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1626. Табл. XXIV, 6.

Ἀστυνόμου
Εὐχ[αρίστον τοῦ]
Καλ[ισθένην].
Ἀστυνόμου.

Надписът е допълнен според В. Шкорпил, ц. с., № 97.

191 (151). Правоъгълен печат върху дръжка. Отгоре и отляво отчупен. Вдясно от надписа емблема: трофей. От надписа в четири реда са запазени само последните два. Намерен във Варна. Инв. № II 1742. Табл. XXIV, 7.

[Ἀστυνόμου]
[Ζήνιος τοῦ]
[Ἀπολλοδώρου].
[Ἡρακλείδης].

Надписът е допълнен според В. Шкорпил, ц. с., № 101

192 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 3,7 см. Вдясно от надписа емблема: фигура на жена с дълъг хитон, права, стъпила върху ниска поставка; в лявата ръка рог на изобилието. От надписа, разположен в четири реда, липсват началните букви. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3467. Табл. XXIV, 8.

[Ἀστυνόμου]
[Ἡρακλείδου]
[τοῦ Μικρίου].
..... ριος.

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 113—118; Придик, ц. с., 180, № 20. Името на производителя в последния ред може да се допълни като Ἀπαιούριος, което име срещаме между производителите при същия астином. Вж. Граков, ц. с., 145, № 5.

193 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,9 см, широчина 1,8 см. Вдясно от надписа емблема: предна част на кораб. Надписът е разположен в четири реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3466. Табл. XXV, 1.

Ἀστυνόμου
Ἰεσίου τοῦ
Βαχχίου.
Ἡρακλείδης.

Срв. Придик, ц. с., 187, № 107.

194 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 5,7 см, широчина 2,3 см. Намерен, в пристанище Каварна. Инв. № II 3461. Табл. XXV, 2.

Ἀστυνόμου
Ἰεσίου τοῦ
Βαχχίου.
Ἡρακλείδης.

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 135.

195 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 8 см, широчина 1,9 см. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3460. Табл. XXV, 3.

Ἀστυνόμου
Ἰεσίου τοῦ
Βαχχίου.
Κτήτων.

За името на производителя срв. В. Шкорпил, ц. с., № 13.

196 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Левият край отчупен. Отдолу неотпечатан. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3463. Табл. XXV, 4.

Ἀστυνόμου
[Ἰεσίου τοῦ]
Βαχχίου.
[Κτήτων].

197 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Отляво отчупен, отдолу неочертан. Вляво от надписа емблема: херма. От надписа в четири реда е останал неотпечатан последният ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1834. Табл. XXV, 5.

[Ἀστυνόμου]
Ἰεσίου τοῦ
Ἀντιπάτρου.

Срв. Граков, ц. с., 149, № 19.

198 (148). Правоъгълен печат върху дръжка. Отляво отчупен отдолу неотпечатан. В дясно от надписа емблема: орел, застанал наляво. От надписа, който е бил сигурно разположен в четири реда, личат само първите два. Краят на първия ред продължава след емблемата. Намерен във Варна. Инв. № II 1739. Табл. XXV, 6.

[Ἀστυνόμου]
[Ἰεσίου]
[τοῦ Ἰεσίου].

Печатът допълнен отчасти според Граков, ц. с., 149, № 20.

199 (164). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен само долният ляв ъгъл. От надписа в четири реда са запазени началните букви на втория и третия ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1763. Табл. XXV, 7.

[Ἀστυνόμου]
[Ἰεσίου τοῦ]
Συμίου].

Печатът допълнен отчасти според В. Шкорпил, ц. с., № 141; Придик, ц. с., 187, № 109.

200 (155). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена, отгоре неочертан. Вляво от надписа емблема: светкавица.

От надписа в четири реда липсва лявата половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1746. Табл. XXV, 8.

[Ἀστυνόμου] *nos*
[Καλλιμάχου] *toû*
[Μενάνδρου].
Καλλιμάχου.

201 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Отгоре неотпечатан. Дължина 4,2 см. Вдясно от надписа емблема: глава на брадат Силен, обърната наляво. От надписа в три реда първият е останал неотпечатан. Намерен във Варна. Инв. № II 1801. Табл. XXVI, 1.

[Ἀστυνόμου] *Kpa*]-
ιστάχου.
Δας.

Надписът допълнен според Граков, ц. с., 138, № 18.

202 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,7 см, ширина 2,3 см. Вдясно от надписа емблема: конник, препускащ надясно с вдигната дясна ръка. От надписа в четири реда лошо е отпечатан последният ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3465. Табл. XXVI, 2.

Ἀστυνόμου *nos*
Λεωμέδοντος *toû*
Ἐπιδήμου.
Ποῦτος.

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 157а.

203 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Ширина 2,6 см. Вдясно от надписа емблема: конник с копие през рамо в ход надясно. От четвъртия ред на надписа е запазена само последната буква. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3471. Табл. XXVI, 3.

[Ἀστυνόμου]
[Λεωμέδοντος]
[τοῦ Ἐπιδήμου].

204 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 6,6 см, ширина 2,3 см. Вдясно от надписа емблема: куче, сфинкс или лъв, приклепнал на задните си крака надясно. Според В. Шкорпил, ц. с., № 158, 159, емблемата е куче; според Придик, ц. с., 181, № 27, тя е лъв или сфинкс, а според Граков, ц. с., 149, № 29—лъв). Надписът е разположен в четири реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3464. Табл. XXVI, 4.

Ἀστυνόμου
Μαυτίδου
τοῦ Πρωταγόρου.
Κεφαλίων.

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 158; Придик, ц. с., 181, № 27. За името на производителя срв. Е. Придик, Инвентарный каталог

клейм на амфорных ручках, горлышках и на черепицах Эрмитажного собрания. Петроград, 1917, №№ 232, 237.

205 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Левият край отчупен. Ширина 1,9 см. Емблемата е същата както в предходния печат, но е обърната наляво. От последния ред на надписа са запазени само крайните две букви. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3470. Табл. XXVI, 5.

[Ἀστυνόμου]
[Μαυτίδου]
[τοῦ Πρωταγόρου] *v.*
... *ης.*

Името на производителя може да се допълни като Πύθης или Πάτης, каквито имена се срещат при същия астином. Вж. Граков, ц. с., 151, № 57, 52.

206 (26). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 5,1 см, ширина 2,5 см. Вдясно от надписа емблема: фигура на жена, права, облепната с десния лакет върху колона; в лявата ръка рог на изобилието. Надписът е разположен в четири реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1631. Табл. XXVI, 6.

Ἀστυνόμου
Ποσιδείου
τοῦ Θεαρίωνος.
Δας.

Срв. Е. Придик, Керамические надписи из раскопок Тиритики и Мирмекия в 1932—34 г. МИА, № 4, 187, № 121.

207 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 5,7 см, ширина 2,4 см. Вдясно от надписа емблема както в предходния печат. От надписа, разположен в четири реда, силно е повредена дясната половина. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3453. Табл. XXVI, 7.

Ἀστυνόμου]
Ποσιδείου]
τοῦ Θεαρίωνος].
Διονύσιος].

Надписът е допълнен според Граков, ц. с., 145, № 14.

208 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен само десният край. Печатът е подобен на предходния. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3474. Табл. XXVI, 8.

[Ἀστυνόμου]
[Ποσιδείου] *v.* *toû*
[Θεαρίωνος].
[Διονύσιος]

209 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4 см, ширина 2,2 см. Емблемата и името на астинома са еднакви с тия

в предходните печати. Четвъртият ред от надписа е запазен лошо. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3473. Табл. XXVII, 1.

[Ἀστυνόμου
Προιδείου
τοῦ Θεαρίωνος.
Κτήτων.

Надписът допълнен според В. Шкорпил, ц. с., № 188.

210 (146). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,4 см, широчина 2 см. Вдясно от надписа емблема: грозд с дръжка и мустаче. Надписът в четири реда е запазен добре. Намерен във Варна. Инв. № II 1737. Табл. XXVII, 2.

[Ἀστυνόμου
Προιδείου
τοῦ Λαίοντος.
Κλείνετος.

Срв. Придик, ц. с., 188, № 122 и № 123.

211 (145). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Левият край неотпечатан. Широчина 2 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1736. Табл. XXVII, 3.

[Ἀστυνόμου
Προιδείου
τοῦ Λαίοντος.
Κλείνετος.

212 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина неотпечатана. Широчина 2,8 см. Вдясно от надписа емблема: квад- рига в ход надясно; върху нея Нике с разперени крила. От надписа в три реда е запазена дясната половина. Намерен в пристанище Ка- варна. Инв. № II 3456. Табл. XXVII, 4.

[Ἀστυνόμου
Χορηγίου.
Σιμάλιον.

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 224. Печатът се датира от 150—122 г., но понеже името на производителя срещахме по-често при астиномите от VI група, т. е. 122—70 г., можем да приемем, че пе- чатът е от началото на периода 122—70 г. Вж. Граков, ц. с., 145.

213 (18). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен само десният край. Широчина 2,3 см. В долния десен ъгъл емблема: квад- рига в ход надясно. От надписа са запазени крайните букви на първите два реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1625. Табл. XXVII, 5.

[Ἀστυνόμου
... τοῦ
...
...
...

Надписът може да се допълни с едно от имената на астино- мите *Καλλιθένης ὁ Ἐστιάου* или *Χορηγίου ὁ Λεωνέδοντος*, при които се явява емблемата квад- рига. Вж. Граков, ц. с., 144, № 15 и № 29.

214 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Печатът е силно повреден. От надписа личат само откъслечни букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1839. Табл. XXVII, 6.

...
...
Καλ[...]
... [α]

215 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край от- чупен. Широчина 2 см. Печатът е без емблема, както и всички пе- чати с името на този астином. Надписът е разположен в три реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3476. Табл. XXVII, 7.

Ματράδιον
ἀστυνόμου.
Ἰκέλιος.

Според Граков, ц. с., 138, този астином трябва да се отнесе към IV група (180—150 г.) и началото на V група (150—122 г.). Следователно печатът трябва да се датира около 150 г. Понеже името на производителя *Ἰκέλιος* се среща само при астиномите от II и III група, т. е. от 270—180 г. (срв. Граков ц. с., 135, № 28), и то в родителен падеж, ще трябва да приемем, че в нашия печат се явява нов производител със същото име в именителен падеж.

216 (150). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен само дол- ният десен ъгъл. Вдясно от надписа емблема: глава на млад Хе- ракъл с лъвска кожа, обърнат наляво. От надписа са запазени край- ните букви на последните два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1741. Табл. XXVII, 8.

[ἀστυνόμου.
[Στέφανος.

217 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 1,6 см. Вдясно от надписа емблема: ритон. От надписа в три реда е запазена дясната половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1812. Табл. XXVIII, 1.

[Ἀστυνόμου
[Ἀντιμάχου.
[Χαρίσιος

Надписът е допълнен според Граков, ц. с., 138, № 4.

218 (162). Правоъгълен печат върху дръжка. Отляво отчупен. Широчина 2,1 см. В долния десен ъгъл неясна емблема. От надписа в три реда е запазена дясната половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1751. Табл. XXVIII, 2.

... /Xov.
[Ἀστὺρ Ἰουστῖνος
[Στῆφάνου.

219 (152). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,8 см, широчина 2,1 см. Вдясно от надписа емблема: гол сатир в ход наляво, на гърба му мях с вино, а в протегнатата напред дясна ръка — чаша; пред чашата грозд. Надписът е разположен в три реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1743. Табл. XXVIII, 3.

Δ[ς].
Ἀστὺρῖνον
Ἀστίωνος.

Срв. Граков, ц. с., 138, № 5.

220 (163). Правоъгълен печат върху дръжка. Отгоре и отляво отчупен. Вдясно от надписа емблема: грозд. От надписа в три реда е запазена дясната половина. Намерен във Варна. Инв. № II 1752. Табл. XXVIII, 4.

... /os.
Ἀστὺρῖνο
[Αἰ]σχίνου.

Срв. Граков, ц. с., 138, № 2.

221 (40). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,6 см, широчина 2,3 см. Вдясно от надписа емблема: тирс с привързана към дръжката му панделка. Надписът в два реда съдържа само името на астинома. Намерен в с. Кичево, Варненско. Инв. № II 1637. Табл. XXVIII, 5.

Ἀστὺρῖνον
Ἐκαταίου.

Срв. Граков, ц. с., 139, № 13; 143, № 7.

222 (15). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,3 см, широчина 1,6 см. Под надписа вдясно емблема: тирс в хоризонтално положение с привързана към дръжката му панделка. Надписът подобен на предходния. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1622. Табл. XXVIII, 6.

[Ἀ]στὺρῖνον
[Ἐ]καταίου.

223 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 5,9 см, широчина 3 см. Печатът съдържа само името на астинома. Намерен във Варна. Инв. № II 1845. Табл. XXVIII, 7.

Ἀστὺρῖνον
Νουμπίου.

Въпреки че по своя състав глината на тая дръжка е еднаква с глината на синопските амфори, причисляването на тоя печат към синопските печати е несигурно поради отсъствието на емблема и поради това, че името на тоя астином не се среща между синопските астиноми.

4. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ ХЕРСОНЕС

Напоследък Ахмеров¹ убедително доказва, че произходът на част от т. нар. астиномски печати трябва да се отнесе към Таврически Херсонес. Като прави преглед на въпроса за съществуването на херсонески печати, Ахмеров цитира изказаното мнение от Косцюшко-Валюжин,² който по повод богатия материал от разкопките при Херсонес през годините 1901—1905 пише: „Сега не подлежи на никакво съмнение, че голям брой имена на астиноми върху амфорните дръжки, които се отличават по качеството на глината, старателното изпълнение на надписите, тяхната дорийска форма и отсъствието на всякакви емблеми, принадлежи на херсонеските астиноми, които в същото време са се грижели и за отсичането на монетите, което се доказва от еднаквите имена върху дръжките и монетите“.

Амфорите от Херсонес, според Ахмеров,³ имат своя прототип от амфорите на Синопе и Хераклея. Те са високи до 47 см и с най-голям диаметър на тялото — 24 см. Тялото е с конична форма, със слабо наклонени плещи и завършва с остро, цилиндрично краче. Дръжките им са леко извити и сечението им представлява широка или тясна елипса. Глината е подобна на синопската, като обаче е примесена освен с тъмнокфави кварцови зрънца и с варовикови песъчинки, което е нейният главен отличителен белег.⁴ Печатът е поставен върху едната или двете дръжки на амфората, а по-рядко върху шията ѝ. Печатът има форма на удължен правоъгълник с плоска или вдлъбната повърхност, която е също характерна само за херсонеските печати.⁵ Те са без емблема. Досега са известни само шест случая на печати с емблема: грубо изображение на грозд.⁶ Надписът е на дорийски диалект и съдържа титлата на длъжностното лице — астином, предаден със съществително име или причастие и личното му име, често без бащиното, поставени в родителен падеж. На същия печат или на отделен печат стои името или монограм на производителя. По техния вид и място върху амфората Ахмеров⁷ ги дели на четири групи: 1. Печат с името на астинома на едната дръжка и печат с името или монограм на производителя върху другата дръжка. 2. Отделни печати на астинома и производителя върху едната дръжка. 3. Общ печат на астинома и производителя 4. Амфори само с печат на астинома.

От описаните тук седем печата от Херсонес (№ 224—230) 4 са намерени във Варна, 2 в пристанище Каварна и 1 в с. Шабла, Балчишко. От печатите 4 са с името на астинома, а другите 3 с името или монограм на производителя.

¹ Р. Б. Ахмеров, Об астиномных клеймах эллинистического Херсонеса. ВДИ, 1949, № 4, 99 сл.

² Косцюшко-Валюжин, ЗОО, XXIII, 36—37.

³ Р. Б. Ахмеров, Амфоры древне-греческого Херсонеса. ВДИ, 1947, № 1, 173.

⁴ В. В. Борисова, Амфорные ручки с именами астиномов древнего Херсонеса. ВДИ, 1948, № 3, 82.

⁵ В. В. Борисова, ц. с., 82.

⁶ Р. Б. Ахмеров, Об астиномных клеймах . . . , ВДИ, 1949, № 4, 103.

⁷ Там там, 101.

Ахмеров¹ разпределя по време херсонеските астиноми на четири групи: 1) група от края на IV в. до първата половина на III в., 2) група от средата до края на III в., 3) група от края на III в. до началото на II в. и 4) група от началото на II в. до началото на I в.

Според това разпределение нашите печати с името на астином се датират както следва: № 224 от 1-ва група, № 225 и 226 от 3-та група и № 227 от 4-та група. Печатът с името на производителя (№ 228) по епиграфските си особености може да се отнесе към 1-ва група.

224 (147). Правоъгълен печат върху дръжка с неочертана рамка и вдлъбната повърхност. Дължина 6 см, ширина 1,6 см. Печатът съдържа само името на астинома. Намерен във Варна. Инв. № II 1738. Табл. XXVIII, 8.

*Μίτρος
ἀστυνόμος[υ].*

Срв. Р. Б. Ахмеров, Об астиномных клеймах. . ., ВДИ, 1949, № 4, 110, табл. I.

225 (—). Правоъгълен печат върху дръжка с неочертана рамка и вдлъбната повърхност. Лявата половина е отчупена, а десният край неотпечатан. Ширина 1,3 см. Печатът съдържа само името на астинома. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3425. Табл. XXIX, 1.

*[Ἀπολ]λωνίου[υ]
[ἀστυνόμου].*

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 226.

226 (—). Правоъгълен печат върху дръжка с неочертана рамка и вдлъбната повърхност. Десният край е отчупен, а левият — неотпечатан. Ширина 1,3 см. Печатът съдържа само името на астинома. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3424. Табл. XXIX, 2.

*[Τε]λαμόνο[ς]
ἀστυνόμου.*

Срв. В. Шкорпил, ц. с., № 238.

227 (169). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина неотпечатана. Ширина 1,8 см. Печатът съдържа само името на астинома. Намерен край Варна в канала, свързващ езерото с морето. Инв. № II 1843. Табл. XXIX, 3.

*[Νικήα Ἡρ]οδείτου
[ἀστυνομ]οῦντος.*

Срв. Ахмеров, ц. с., 125.

228 (27). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край отчупен. Ширина 0,9 см. Печатът съдържа името на производителя. Намерен в с. Шабла, Балчишко. Инв. № II 1638. Табл. XXIX, 4.

Μνασιμά[χου].

¹ Пак там, 99—125.

229 (93). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,1 см, ширина 1,5 см. Печатът съдържа само два монограма, съставени от по две букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1687. Табл. XXIX, 5.

AN EV

230 (165). Квадратен печат върху дръжка с дължина на страната 1 см. Върху печата монограм: буквата М с равнораменно кръстче отгоре. Намерен във Варна. Инв. № II 1754. Табл. XXIX, 7.

5. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ КНИДОС

Между амфорните печати в музейната сбирка има само два печата с точно установен произход от Книдос (№ 231—232). Глината на книдоските амфори е червеникава, смесена е със зрънца от светъл пясък и варовик. Печатите са с емблема и носят името на епонима с предлога *ἐπὶ*, поставен в родителен падеж, името на производителя, поставено в същия падеж, и накрая думата *ΚΝΙΔΙΟΝ*, която определя и техния произход.

Палеографските особености в надписите, като например буквата М с отвесни части и буквата А със счупена чертица в първия печат и лунарната С във втория печат, датират тези печати от края на III в. пр. н. е.

231 (138). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,5 см, ширина 1,8 см. Вдясно от надписа емблема: грозд с дръжка. Надписът е разположен в три реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1729. Табл. XXIX, 7.

*Ἐπὶ Ἀμύντα.
Θευρίδευς.
Κνίδιον.*

За името на епонима срв. В. Шкорпил, ц. с., № 610.

232 (141). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,3 см, ширина 1,5 см. Лявата половина от надписа в три реда е неотпечатана. Вдясно от надписа емблема: котва. Намерен във Варна. Инв. № II 1732. Табл. XXIX, 8.

*Ἐπὶ Σενοκλεῖς.
[Σενο]δόμου.
[Κνί]διον.*

6. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ ПАРΟΣ

Към амфорните печати от Парос са отнесени с положителност само три печата (№ 233—235). Печатът е поставен върху дръжката на съда и съдържа само думата *ΠΑΡΙΟΝ*, която определя точно и техния произход. Глината на амфорите е червеникава, с редки слюдени люспи и зрънца от светъл кварцов пясък и варовик. Надписите и на трите печата са еднакви. Палеографски те почти не се различават един от друг, с изключение на втория печат, където

срещаме буквата А със счупена чертица. Печатите можем да датираме към втората половина на III в. пр. н. е.

filed 233 (143). Овален печат върху дръжка. Дължина 4 см, ширина 1 см. Надписът е негативен. Намерен във Варна. Инв. № II 1734. Табл. XXX, 1.

Πάριον.

filed 234 (144). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4 см, ширина 1,1 см. Надписът е негативен. Намерен във Варна. Инв. № II 1735. Табл. XXX, 2.

Πάριον.

filed 235 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,2 см, ширина 1,2 см. Надписът е негативен. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3480. Табл. XXX, 3.

Πάριον.

7. ЕНГЛИФИЧНИ ПЕЧАТИ ОТ ХЕРАКЛЕЯ

Описаните тук амфорни печати № 236—268 са с надписи и емблеми вдълбани в глината. Произходът на тия англифични печати доскоро не можеше да се определи точно. Граков¹ ги обособи в отделна група, като ги раздели хронологически на печати от средата до края на IV в. пр. н. е. и на печати от началото на III в. до 270 г. пр. н. е. Придик² установи, че тия печати произхождат от Хераклея Понтийска. Към англифичните печати на Хераклея Щаерман³ отнася и редица релефни печати върху дръжки, като смята, че при засиления износ Хераклея е възприела метода на Тасос, Родос, Синопе и др. за подпечатване на амфори, при който релефните печати скоро изместили англифичните.

Хераклейските амфори по форма са подобни на синопските. Зеест е сполучила да установи между тях пет различни типа.⁴ Те са високи от 65 до 72 см и са с най-голям диаметър на тялото от 25 до 27 см. Конусовидното тяло завършва с цилиндрично краче със силно вдълбнато дъно. Глината е подобна на синопската, като освен с чернокафяви кварцови зрънца е примесена и с бели. Печатът е разположен върху шията или върху горната повърхност на една от дръжките на амфората. Той съдържа името на епонима, често без предлога *ἐπι*, или името на производителя. Понякога при печата се явява и емблема.

Съгласно класификацията на Граков описаните тук печати са от втората група, т. е. от първата половина на III в.

¹ Б. Н. Граков, Англифические клейма на горлах некоторых эллинистических остродонных амфор. Тр. ГИМ, 1926, I, 195 сл.

² Е. Придик, Керамические надписи из раскопок. . . МИА, № 4, 173 сл.

³ Е. М. Штаерман, Керамические клейма из Тиры. КСИИМК, XXXVI, 1951, 34 сл.

⁴ И. Б. Зеест, О типах хераклейских амфор. КСИИМК, XXII, 1948, 47—48.

236 (204). Овален печат върху шия. Запазен само горният ляв ъгъл. От надписа личат само началните букви на двата реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1790. Табл. XXX, 6.

*Ἀρ[ιστο-]
Σ[...]*

237 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката неотпечатана. Дължина 3,2 см, ширина 1,3 см. Надписът е разположен в два реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3443. Табл. XXX, 7.

*Ἀριστο-
κράτης.*

238 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката неотпечатана. Дължина 3,3 см, ширина 1,7 см. Надписът е разположен в два реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3439. Табл. XXX, 8.

*Ἀριστο-
κράτεος.*

239 (24). Правоъгълен печат върху шия. Рамката неочертана отдолу и отстрани. Надписът е запазен отчасти. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1763. Табл. XXXI, 1.

*Ἀ[ριστο-]
[κρά]τεος.*

240 (168). Печат върху дръжка, без рамка. От надписа в два реда е отпечатана само дясната половина. Ширина 1,6 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1767. Табл. XXXI, 2.

*Ἀ[ρι]στο-
[κρά]τεος.*

241 (—). Печат върху дръжка, без рамка. Дължина 3,5 см, ширина 1,8 см. Началните букви в двата реда са неотпечатани. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3438. Табл. XXXI, 3.

*Ἀ[ρι]στο-
[κρά]τεος.*

242 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край неотпечатан. Ширина 1,5 см. Последните букви и на двата реда от надписа са неотпечатани. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3442. Табл. XXXI, 4.

*Ἀριστο[ο]-
κράτε[ος].*

243 (—). Печат върху дръжка, без рамка. Десният край отсечен. Ширина 1,5 см. От надписа липсват последните букви и на двата реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3434. Табл. XXXI, 5.

*Ἀριστο[ο]-
κράτε[ος].*

244 (—). Печат върху шия, без рамка. Дължина 3 см, ширина 1,5 см. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3429. Табл. XXXI, 6.

Ἀριστο-
κράτεος.

245 (—). Печат върху шия, без рамка. Запазена част от горната половина. От надписа личи само първият ред и началната буква на втория. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3433. Табл. XXXI, 7.

Ἀριστο[ο]-
κράτεος[.]

246 (—). Печат върху шия, без рамка. Дължина 4 см, ширина 2 см. Надписът е разположен в два реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3431. Табл. XXXI, 8.

Ἀριστο-
κράτεος

247 (—). Печат върху шия както предходния. Дължина 3,2 см, ширина 1,5 см. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3430. Табл. XXXII, 1.

Ἀριστο-
κράτεος.

248 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,1 см, ширина 1,5 см. Горният десен ъгъл неотпечатан. В надписа при този печат и следващите до № 254 се явява лунарна С и името е съкратено чрез изпускане на последната буква. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3440. Табл. XXXII, 2.

Ἀριστο[το]-
κράτεος[.]

249 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3444. Табл. XXXII, 3.

Ἀριστο-
κράτεος[.]

250 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3441. Табл. XXXII, 4.

Ἀριστο-
κράτεος[.]

251 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката неочертана отляво и отдолу. Вторият ред от надписа неотпечатан. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3436. Табл. XXXII, 5.

Ἀριστο-
[κράτεος[.]

252 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както № 248. Дължина 3,1 см, ширина 1,5 см. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3435. Табл. XXXII, 6.

Ἀριστο-
κράτεος[.]

253 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Десният край отчупен, отгоре рамката неотпечатана. От първия ред е запазена началната буква. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3437. Табл. XXXII, 7.

Ἀ[ριστο]-
κράτεος[.]

254 (—). Печат върху шия, без рамка. Запазена само дясната половина. Ширина 1,5 см. От надписа са запазени последните букви от двата реда. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3432. Табл. XXXII, 8.

[Ἀρι]στο-
[κρά]τεος[.]

255 (—). Печат върху шия, без рамка. Дължина 4,2 см, ширина 2,1 см. Между двата реда на надписа е дадена в легнало положение буквата В. Намерен във Варна. Инв. № II 1852. Табл. XXXIII, 1.

Βόταχος.
В
Λύσιος.

256 (198). Печат върху шия, без рамка. Дължина 4 см. Надписът е в един ред. Намерен във Варна. Инв. № II 1847. Табл. XXXIII, 2.

Ἐπιχράτης.

257 (199). Печат върху шия, без рамка. Началните букви на двата реда в надписа са неотпечатани. Намерен във Варна. Инв. № II 1848. Табл. XXXIII, 3.

Ἡρακλείδης
[Ἀ]πολλωνίου.

Срв. Е. Придик, Инвентарный каталог клейм на амфорных ручках, горлышках и черепицах Эрмитажного собрания. Петроград, 1917, 123, № 111—114.

258 (—). Правоъгълен печат върху шия. Дължина 5,4 см, ширина 1 см. Надписът е разположен в един ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 2621. Табл. XXXIII, 4.

Κράτωνος.

259 (202). Печат върху шия, без рамка. Дължина 4 см, ширина 1,7 см. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1851. Табл. XXXIII, 5.

Λύκων.
Κερκίτιος.

Срв. Придик, ц. с., 123.

260 (—). Печат върху шия, без рамка. Надписът е в един ред. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3428. Табл. XXXIII, 6.

Μένης[.]

Срв. Придик, ц. с., 136, № 113.

261 (200). Печат върху шия. Отдолу следи от рамка. Печатът се състои от две букви, високи 1,2 см. Намерен във Варна. Инв. № II 1849, Табл. XXXIII, 7.

Ni(xias?)

262 (—). Правоъгълен печат върху шия. Дясната половина отчупена. Широчина 1,1 см. От надписа в един ред е запазена лявата половина. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3426. Табл. XXXIII, 8.

Nikó[tratos?]

263 (201). Правоъгълен печат върху шия. Дължина 5,3 см, широчина 2,7 см. В долния десен ъгъл на печата емблема: кантарос. Надписът е разположен в два реда. Намерен във Варна. Инв. № II 1850. Табл. XXXIV, 1.

Σαυρίσκος

Αύσιος.

264 (—). Правоъгълен печат върху шия. Лявата половина отчупена. Широчина 1,2 см. Надписът върху печата е негативен. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3427. Табл. XXXIV, 2.

Σωκράτης.

265 (—). Правоъгълен печат върху плещите на питос. Рамката лошо очертана. Дължина 2,2 см, широчина 1,7 см. Печатът съдържа надпис от три букви. Намерен във Варна. Инв. № II 1856. Табл. XXXIV, 3.

Αρί(ας).

266 (—). Кръгъл печат върху шия. Диаметър 2,3 см. Върху печата има само една буква. Намерен във Варна. Инв. № II 1854. Табл. XXXIV, 4.

Η

267 (—). Печат върху шия, без рамка. Печатът представлява само емблема: кадуцей. Височина 3,8 см. Намерен във Варна. Инв. № II 2008. Табл. XXXIV, 5.

268 (—). Кръгъл печат върху плещите на нисък съд. Диаметър 2,7 см. Върху печата неясен знак. Намерен във Варна. Инв. № II 1855. Табл. XXXIV, 6.

8. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ КОС

Амфорите от Кос са сравнително малки. Характерни са техните дръжки, които са обикновено двойни, със сечение във форма на цифрата 8. Срещат се и единични дръжки с почти кръгло сечение, подобни на родоските, но по-малки. Печатът, разположен върху една от дръжките, е овален и обикновено без рамка. Надписът най-често в един ред, съдържа в повечето случаи едно име в именителен или родителен падеж. Името е често съкратено. Надписите в печатите са придружени понякога с емблеми.

+ photos brought by Lazarov 17.6.80

Тук като коски са описани само два печата (№ 269—270), поставени върху двойни дръжки, което засега е единственият сигурен белег за техния произход.

269 (81). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина неотпечатана. Широчина 1,5 см. Надписът запазен лошо. Намерен във Варна. Инв. № II 1676. Табл. XXXVI, 7.

Δίος Πυ[θέω?]

За името *Δίος* срв. Штаерман, ц. с., 40, рис. № 147.

270 (167). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, широчина 1,1 см. Под надписа емблема: кривак. Намерен във Варна. Инв. № II 1756. Табл. XXXVIII, 6.

Μυρία.

9. АМФОРНИ ПЕЧАТИ ОТ НЕИЗВЕСТЕН ПРОИЗХОД

Произходът на следващите печати (№ 271—314) върху дръжки и шии на амфори не може да се определи точно нито по тяхната форма и надписи, нито по вида на глината на съда. Много от тях вероятно се отнасят към някои от известните досега производствени центрове.

271 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина отчупена. Широчина 1,2 см. Надписът, от който липсва дясната половина, е ограден с релефна рамка. Глината е жълто-червена, а дръжката с кръгло сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1823. Табл. XXXV, 1.

Ἀλε[ξάνδρου].

272 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 0,9 см. Надписът е негативен. Глината е жълто-червена, с редки слюдени люспи, а дръжката малка, с елипсоидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1797. Табл. XXXV, 2.

Ἀνα[ξίστου].

273 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Ъглите на печата силно закръглени. Дължина 2,8 см, широчина 1,4 см. Надписът е разположен в два реда. Глината е червена, с редки варовикови зърнца, а дръжката — с елипсоидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1846. Табл. XXXV, 3.

Ἀντιφίλου.

Срв. А. Алексиева, Амфорни печати в Бургаския музей. ИΝΜΒ, I, 1951, 49.

274 (92). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Намерен във Варна. Инв. № II 1688. Табл. XXXV, 4.

Ἀντιφίλου.

Filed 275 (25). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Дължина 2,7 см, широчина 1,5 см. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1630. Табл. XXXV, 5.

Ἀντι-
φίλον.

New 276 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,8 см, широчина 1,6 см. Вдясно от надписа емблема: глава на брадат Херакъл с лъвска кожа, обърнат надясно. Надписът е в два реда. Глината и формата на дръжката са подобни на синопските. Намерен във Варна. Инв. № II 1813. Табл. XXXV, 6.

Ἀρισταρχος
Ἑσταιον.

Filed 277 (74). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,2 см, широчина 1,6 см. Надписът е в два реда. Глината и формата на дръжката са подобни на синопските. Намерен във Варна. Инв. № II 1669. Табл. XXXV, 7.

Ἀρισ-
τίων.

unread 278 (—). Овален печат върху дръжка. Лявата половина е отчупена. Отдолу неотпечатан. По състава на глината и по своята форма печатът би могъл да се отнесе към печатите на Херсонес. Намерен във Варна. Инв. № II 1799. Табл. XXXV, 8.

[Ἀριστο?]βίον
... ..]χοιον.

New 279 (117). Печат без рамка върху дръжка. Лявата половина е отчупена. Широчина 2 см. Формата и съдържанието на печата са напълно еднакви с англифичните печати, описани под № 240—249, и с основание би могъл да се отнесе към печатите на Хераклея. Намерен във Варна. Инв. № II 1708. Табл. XXXVI, 1.

[Ἀ]ριστο-
[κ]οίτεος.

Срв. Штаерман, ц. с., 35.

unread 280 (79). Правоъгълен печат върху дръжка. Отчупен отляво и отдясно. Широчина 1,6 см. Печатът е разместен. Надписът е негативен. Буквите К и Л в първия ред са с разменени места. Глината е червена, със слюдени люспи. Дръжката е с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1674. Табл. XXXVI, 2.

Ἀ[σ]κλη-
πι(ά)δον.

Filed 281 (91). Правоъгълен печат върху дръжка. Дясната половина е отчупена. Широчина 1,1 см. Надписът е в един ред. Глината е жълточервена, със слюдени люспи, а дръжката — с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1685. Табл. XXXVI, 3.

Ἐπὶ Γε[ωργίου?].

unread 282 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,8 см, широчина 0,9 см. Втората половина на надписа е лошо отпечатана.

Глината е жълточервена, със слюдени люспи, а дръжката с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1807. Табл. XXXVI, 4.

Γε[ωργίου].

New 283 (116). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, широчина 1,5 см. Надписът, разположен в два реда, е негативен. Глината и формата на дръжката са подобни на синопските. Намерен във Варна. Инв. № II 1727. Табл. XXXVI, 5.

Δι-
ρος.

New 284 (32). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 5,2 см, широчина 1,5 см. Надписът е в два реда. Двете букви Ν в него са негативни. Глината е жълточервена, а дръжката — с елипсовидно сечение. Намерен в Силистренско. Инв. № II 1634. Табл. XXXVI, 6.

Διονυσιογέ-
ρους.

Filed 285 (96). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,7 см, широчина 1,6 см. Надписът е негативен и е ограден с релефна рамка. Глината е червена, а дръжката — с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1689. Табл. XXXVI, 8.

Δράκων.

286 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,2 см, широчина 1,4 см. Надписът е в два реда и е лошо запазен. Глината е червена, а дръжката — с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1828. Табл. XXXVII, 1.

Ἐπὶ Εὐά[ρχου].
Νικάρχου.

New 287 (13). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,4 см, широчина 1,5 см. Под надписа емблема: четиризъбец. Глината е червена, а дръжката — плоска, с елипсовидно сечение. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1620. Табл. XXXVII, 2.

Εὐβούλου.

New 288 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 5,3 см, широчина 1,4 см. Надписът е в един ред. Глината е жълточервена, с черни и кафяви кварцови зрънца, а дръжката — с елипсовидно сечение. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3449. Табл. XXXVII, 3.

Ἡρακλείδης.

New 289 (—). Правоъгълен печат върху шия. Дължина 2,1 см, широчина 1,1 см. Надписът е разположен в два реда. Глината е червена, с много кафяви кварцови зрънца. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3517. Табл. XXXVII, 4.

Ἡρακλέ-
οτος. (Sic!)

New 290 (22). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3,1 см, широчина 2 см. Надписът разположен в два реда. По състава на глината и формата на дръжката печатът би могъл да се отнесе

към родоските. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1628. Табл. XXXVII, 5.

Ἡροτί-
μων. Ἀν(θεστηρίου?).

Штаерман, ц. с., 37, предполага, че печатът произхожда от Хераклея.

Filed 291 (171). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 1,8 см, ширина 0,9 см. Надписът се състои само от две букви. Глината е червена, със дребни слюдени люспи, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1759. Табл. XXXVII, 6.

Θε(υδώρας?)

Rhod. Filed 292 (90). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,2 см, ширина 1,6 см. Надписът, разположен в два реда, е негативен, като започва от втория ред. Глината е червена и чиста, а дръжката—с широко елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1684. Табл. XXXVII, 7.

κλεις.
Ἰμβρό-

New 293 (53). Овален печат върху дръжка. Дължина 3,5 см, ширина 1,4 см. Надписът е в един ред. Глината е жълта, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1649. Табл. XXXVII, 8.

Κλέων.

New Filed 294 (114). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 4,3 см, ширина 1,1 см. Печатът съдържа само надпис в един ред. Глината е розова, а дръжката е с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1707. Табл. XXX, 4.

Κυρίνα.

Името върху печата се съвпада с името на колонията *Κυρίνη* на североафриканското крайбрежие. Вдълбаните под печата върху дръжката пет успоредни водоравни черти са работи, а не знак за вместимост (вж. К. Шкорпил, ц. с., № 114). Подобни резки се срещат и по други дръжки.

E.K. Filed 295 (—). Квадратен печат върху дръжка с дължина на страната 1,8 см. Надписът е негативен. Началните две букви са в лигатура. Намерен във Варна. Инв. № II 1814. Табл. XXXVIII, 1.

Μεν-
ίπλου.

New 296 (—). Печат върху дръжка с неочертана рамка. Надписът е негативен. Глината е червена, с редки варовикови зрънца, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3451. Табл. XXXVIII, 2.

Μενίονον.

1) unfiled 297 (—). Печат върху дръжка с неочертана рамка както предходния. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3452. Табл. XXXVIII, 3.

Μενίονον.

298 (140). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,4 см, ширина 1,9 см. Печатът е разместен и съдържа само надпис в два реда. Глината е червена, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1734. Табл. XXXVIII, 4.

Μικί-
θου.

299 (161). Правоъгълен печат върху дръжка. Рамката и част от надписа са неотпечатани. Глината е червена, със слюдени люспи, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1750. Табл. XXXVIII, 5.

Μικ[ύ]-
θου[υ].

width 300 (118). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 3 см, ширина 1 см. Надписът е ограден с релефна рамка. Глината е червена, със слюдени люспи. Намерен във Варна. Инв. № II 1709. Табл. XXXVIII, 7.

Ξενίς.

Штаерман, ц. с., 37, табл. 5, № 137, отнася същия печат към печатите на Кос.

301 (—). Правоъгълен печат върху дръжка както предходния. Намерен във Варна. Инв. № II 1800. Табл. XXXVIII, 8.

Ξενίς.

302 (131). Овален печат върху дръжка. Дължина 5,1 см, ширина 1,5 см. Печатът съдържа само надпис в два реда, от които първият е лошо запазен. Между двата реда има релефна линия. Намерен във Варна. Инв. № II 1721. Табл. XXX, 5.

... . Ιαλ[...]

Πισίδα.

Крушкол, ц. с., 193, намира името *Πισίδα* върху родоските печати. По състава на глината, формата на дръжката и на печата нашият екземпляр не отговаря на родоските.

EK 303 (14). Правоъгълен печат върху дръжка. Долната половина е неотпечатана. Ширина 1,8 см. Във втория ред на надписа буквите Α и Γ са в лигатура. Глината е жълточервена, а дръжката—с широко елипсовидно сечение. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 1621. Табл. XXXIX, 1.

Σέ-
λαγ-
[ος].

304 (—). Правоъгълен печат върху шия. Отдолу отчупен. Дължина 5,7 см. От надписа липсва втората половина. Глината е червена, с кафяви кварцови зрънца. Намерен в пристанище Каварна. Инв. № II 3445. Табл. XXXIX, 2.

Σωκρά[τους].

305 (139). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 2,7 см, ширина 1,2 см. Надписът е в два реда. Глината и формата на

дръжката са подобни на синопските. Намерен във Варна. Инв. № II 1730. Табл. XXXIX, 3.

Ἐπὶ Τι-
άρχου.

306 (77). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен само десният край. Широчина 2 см. От надписа личат само последните букви на двата реда. Глината е жълточервена, а дръжката—плоска, с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1672. Табл. XXXIX, 4.

... . Is
... . Iov.

307 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Запазен само десният край. Широчина 1,3 см. От надписа в два реда личат само последните букви на първия ред. Глината е червена, с кафяви кварцови зрънца, а дръжката—с широко елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1830. Табл. XXXIX, 5.

... . Ird
... .

308 (51). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 0,7 см. От надписа в един ред са запазени последните букви. Глината е сивожълта, а дръжката—малка, с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1646. Табл. XXXIX, 6.

... . Ieva.

Auz (vtr)

309 (—). Правоъгълен печат върху дръжка. Лявата половина отчупена. Широчина 1,4 см. Надписът в два реда е силно повреден. Глината е жълточервена, с черни кварцови зрънца, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1840. Табл. XXXIX, 7.

... . Iosalou(?)

310 (197). Кръгъл печат върху дръжка. Диаметър 1,8 см. Върху печата стои само буквата Λ, пресечена в горния ъгъл водоравно от две дъговидни линии, които вдясно се пресичат под остър ъгъл. Глината е тъмночервена и чиста, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1794. Табл. XXXIX, 8.

311 (—). Овален печат върху дръжка. Дължина 1,6 см, широчина 1,2 см. Върху печата само емблема: орел, кацнал върху светкавица, с полуразперени крила и глава, извита наляво. Глината е червена, с редки слюдени люспи, а дръжката—малка, с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1824. Табл. XL, 1.

312 (137). Квадратен печат върху дръжка с дължина на страната 1,4 см. Върху печата само емблема: глава на млад Дионис с бръшлянов венец, обърнат напред. Глината е червена и чиста, а дръжката—с елипсовидно сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1728. Табл. XL, 2.

313 (166). Правоъгълен печат върху дръжка. Дължина 5,2 см, широчина 1,2 см. Надписът е латински. Глината е жълта и чиста, подобна на родоската, а дръжката—с кръгло сечение. Намерен във Варна. Инв. № II 1755. Табл. XL, 3.

Luc(ius) Ao(nius?)

314 (—). Печат без рамка върху дръжка. Надписът е латински. Глината е жълточервена, с кафяви кварцови и варовикови зрънца, а дръжката—с елипсовидно сечение. Инв. № II 1754. Табл. XL, 4.

IMIS

№	Имена	Башино	Епоним	Производители	Производители центрове							Кос	неизв. производ	Емблема
					Тасос	Родос	Синопе	Херсонес	Книдос	Парос	Хераклея			
92	Zḗnēs (ὁ Ἀπολλοδώρου)		191			191							трофей	—
93	Ἡρακλῆας (Ἀντισιδίου)		92		92								—	—
94	Ἡρακλῆδας (Ἀπολλωνίου)			257							257		тризъбен	—
95	Ἡρακλῆδας		93		93								жена	—
96	Ἡρακλῆδης (ὁ Μιχρίου)		192			192							изтрига	—
97	Ἡρακλῆδης			182		182							трофей	—
				194		194							предна част на кораб	—
				288		288						288		—
98	Ἡρακλῆων	227		289		289								—
99	Ἡρόκλειτος							227						—
100	Ἡρόδοτος			18		18							мах за раздухване	—
101	Ἡρότιμος			290		290								—
102	Ἡράσιμος			193		193							предна част на кораб	—
103	Θάσων			19		19							ритон	—
104	Θεάριον	206											жена	—
		207											"	—
		208											"	—
		209											"	—
105	Θεόδωρος			139		139							лъчиста глава на Хелиос	—

106	Θεσιωθ	94	94	94	наров
107	Θενύγητος	187	95	187	кратер
108	Θεύδορος		140 141 291	95 140 141	ритон
109	Θευφίδης		231		—
110	Θρασύδαμος		96	96	грозд
111	*Ικέσιος (δ' Αντιπάτρου)	197		197	—
112	*Ικέσιος (δ' Βαχχίου)	193 194 195 196		193 194 195 196	херма
113	*Ικέσιοι (δ' Εστιαίου)	198		198	предна част на кораб
114	*Ικέσιος (δ' Σιμιόν)	199		199	" " "
115	*Ικέσιος	215		215	" " "
116	*Ιμβροκλείς	292			" " "
117	*Ιπποκλῆς	126			" " "
118	*Ισαρχίδας	20			орел
119	Καλλ . . .	214?			—
120	Καλλιμάδης (δ' Μενάνδρου)	200		214	—
121	Καλλιμαράτης	97		200	наров
122	Καλλισθένης	190		97	цвет
123	Καλω . . .	98		98	буква Γ
124	Κερκίνος	259		259	светкавица

[illegible]

142	Δύσιος		255 263			255 263	кантарос	—
143	Μαντίθεος (ὁ Προγαργόρου)	204 205				204 205	лъвъ	—
144	Μάρσας		142			142	"	—
145	Μᾶρις	224					светкавица	—
146	Μένανδρος	200				200	плѣм	—
147	Μεγέδημος			26 27			кратеръ	—
148	Μένης		260					—
149	Μενίакος		296 297					—
150	Μένιππος		295					—
151	Μένων		143				акростолій	—
152	Μήρις					186	звезда	—
153	Μητροδόωρος	186 177				177 185	войнъ	—
154	Μιθραδαίτης					215	глава на Херакълъ	—
155	Μιθροδαίτης					188		—
156	Μικίων			80? 80		192	жена	—
157	Μίκριος							—
158	Μινυθος	192						—
159	Μινυία						кривакъ	—
160	Μνασίμαχος							—
161	Μόσχος					228		—
162	Μουσαῖος					144 145 146	гроздъ	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

ИЛЮСТРАЦИИ

1 738.19

5

2

6 738.18

3

7 738.17

4 733.16

8 733.17

ТАБЛИЦА II

9 733.18

13 733.21

10 733.19

14 733.22

11 733.20

15 738.16

12

16

ТАБЛИЦА III

17 738.15

21

18 733.23

22 733.24

19

23 733.25

20

24

ТАБЛИЦА IV

25

29

26 733.26 OK.

30 734.35

27 734.34

31 738.14

28

32 734.36

ТАБЛИЦА V

33

37 738.11

34 734.37

38 734.38

35 738.12

39 738.10

36 738.13

40 738.9

ТАБЛИЦА VI

41 734.39

42

43 738.8

44 738.6

45

46 734.40

47 734.42

48 734.41

49 734.43

50 734.44

51 734.1

52 734.2

ТАБЛИЦА VII

53 734.3

54 734.4

55 734.5

56

ТАБЛИЦА VIII

57

61 734.6

*Rhodian
see Cairns
num. cat.*

58

62

59

63

60 738.7

64

65

66 738.5

67

68 734.7

ТАБЛИЦА IX

69 734.8,9

70

71

72 734.10

73 734.11

74 734.12

75

76

77

78 740.39

79 734.13

80

no 81

no 82

no 83

no 84

no 85

no 86

no 87

647.

no 88

647.

ТАБЛИЦА XII

no 90

no 94

no 91

95

no 92

96

no 93

97

ТАБЛИЦА XIII

98

102

99

103

100

104

101

105

ТАБЛИЦА XIV

no 106

no 110

no 107

111

no 108

112

no 109

201 113
624.5

ТАБЛИЦА XV

114

118

115

119

116 624.4

120

117

121

7 Амфорните печати от музея във Варна

122

126 624.2

123

127

129 624.3

128 624.1

125

129 624.44

130

134 624.43

131

135

132

136

133

137

138 624.42

139

140

141

142

143

144

145

146

147

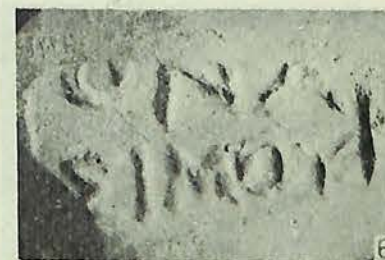
148

149

150

151

152

153

154

159

155

160

157

161 624.40

158 624.41

162

163

167

164

168 624.39

165

168 624.38

166

169

170

174

171

175

172

176 624.36

173 624.37

177

181

178

182

179

183

180

184

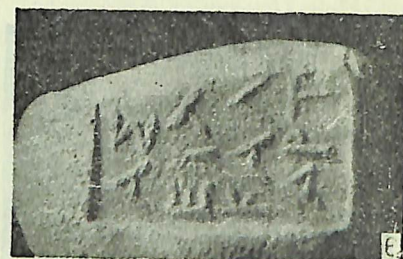
185

189

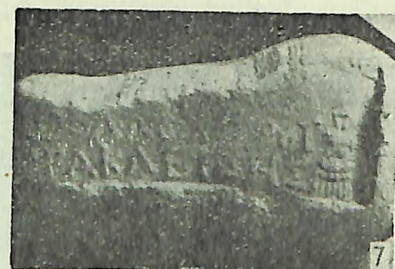
186

190

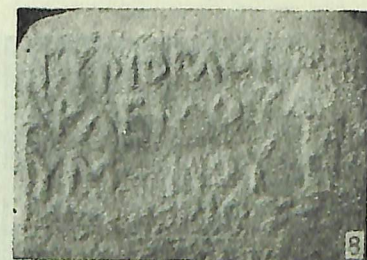
187

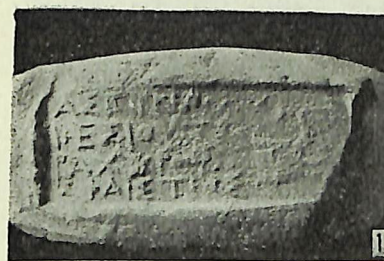
191

188

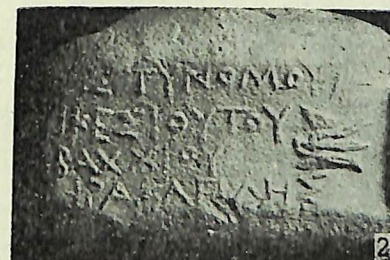
192

193

197

194

198

195

199

196

200

201

205

202

206

203

207

204

208

209

213

210

214

211

215

212

216

217

221

218

222

219

223

220

224

225

229

226

230

227

231 Knidian KT781

228

232 Knidian

Knidian

233

234

235

294

302

236

237

238

Kivdion

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

267

264

268

265

87 624.6

266

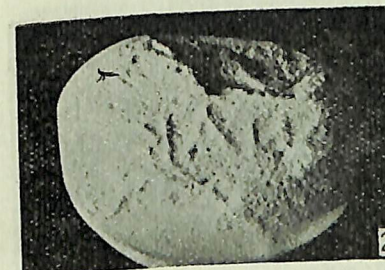
156

271 734.14, 15

275 734.16

272

276 734.17

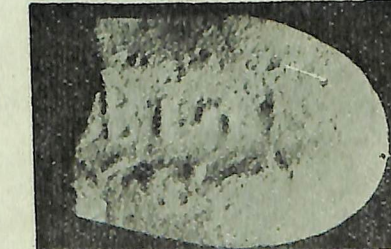
273

277 734.18

274

278

Rhodian?

279 734.19

283 734.20

280

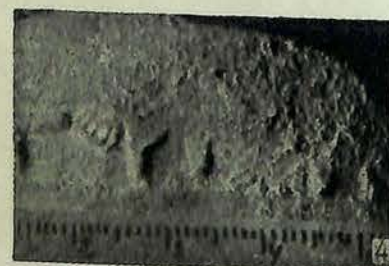
284 734.21

281

269

292

285

286

287 734.22

288 734.22

289

290

291

292

293

Loan

ham?
noh-
double
(Lazam)

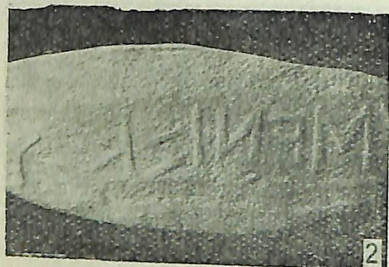
Kridim

Rhodian

Early
Kurdian

---295

296

297

Rhodian

298

299

---290

300

301

Rhodian

Early
Kurdian

303

304

305

---306

non-doubt Rh.?

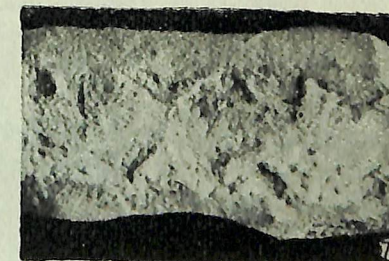
non-doubt

---307

308

309

310

311

313

312

314

р. 5 (introduction)

КЕРАМИЧЕСКИЕ КЛЕЙМА НА АМФОРАХ В МУЗЕЕ Г. ВАРНА

Милко Мирчев

(Резюме)

Автор рассматривает клейма на амфорах в Национальном Музее г. Варна, найденные на побережье Черного моря, почти исключительно в Варне (Одессос) — 225 клейм и в порту Каварна (Бизоне) — 85 клейм.

По происхождению автор делит клейма на амфорах на следующие группы: 80 клейм с о. Фасоса и фракийского побережья, 96 — с о. Родоса, 47 — из Синопы, 7 — из Херсонеса, 2 — из Книда, 3 — с о. Пароса, 33 — из Гераклеи Понтийской, 2 — с о. Коса и 44 клейма неизвестного происхождения.

На основании этих клейм автор пытается установить время импортной торговли вином и оливковым маслом на побережье нашей страны в эллинистическую эпоху. Одним из самых древних поставщиков этих продуктов он считает о. Фасос, который еще в конце IV в. до н. э. импортировал вино и масло в клейменной таре. Автор доказывает, что на фасосских клеймах стоит также имя эпонима или по крайней мере его эмблема и монограмма, и отрицает теорию „двойных фирм“. Датирование родосских клейм доказывает, что болгарская часть побережья Черного моря, во вторую половину III в. до н. э., была включена в обширную торговлю острова вином. Клейма на амфорах из Синопы, датированные по классификации Гракова, доказывают, что начало торговых связей болгарского побережья Черного моря с этим городом можно отнести к периоду 150—70 г., совпадающему с усилением политического влияния Понтийского государства на западном побережье Черного моря. Клейма из Херсонеса, Гераклеи Понтийской, Книда, с островов Парос и Кос указывают на торговые связи болгарского побережья с почти всеми производительными центрами античного мира в эпоху эллинизма.

LES TIMBRES AMPHORQUES DU MUSÉE DE VARNA

Milko Mirčev

(Résumé)

L'auteur étudie les timbres amphoriques conservés au Musée National de Varna qui ont été découverts tout le long de la côte européenne de la Mer Noire, et dont la grande majorité, soit 225, ont été trouvés à Varna (Odessos), et seulement 85 à Kavarna (Bisone).

Les timbres amphoriques par leur provenance sont groupés de la manière suivante: 80 timbres viennent de l'île de Thasos et du littoral thrace, 96 sont de l'île de Rhodes, 47 de Sinope, 7 de la Chersonèse, 2 de Cnide, 33 de l'île de Paros, 2 d'Héraclée du Pont, 2 de l'île de Cos, enfin 44 timbres sont de provenance inconnue.

En partant de ces timbres, l'auteur a tâché de fixer la date du commerce d'exportation des vins et de l'huile d'olive que l'on entretenait sur la côte bulgare de la Mer Noire au cours de l'époque hellénistique. Il considère que le plus ancien fournisseur de ces produits était l'île de Thasos. Dès le IVe siècle avant notre ère, on y importait dans des amphores timbrées du vin et de l'huile. L'auteur prouve que sur ces timbres thasiens, on relève aussi le nom de l'éponyme ou du moins son emblème ou son monogramme, ce qui vient infirmer la théorie de „doubles firmes“. La datation des estampilles rhodiennes montre que le littoral bulgare au cours de la deuxième moitié du IIIe siècle avant notre ère ne restait pas en dehors de l'intense commerce des vins qui était pratiqué dans cette île. Les timbres amphoriques de Sinope datés, selon la classification de Grakov, indiquent que les relations commerciales de la côte bulgare de la Mer Noire avec cette ville ne peuvent être situées qu'aux environs des années 150—70, époque qui correspond au renforcement de l'influence politique de l'Etat Pontique, le long de la côte occidentale de la Mer Noire. Les timbres de la Chersonèse, d'Héraclée du Pont, de Cnide et des îles de Paros et de Cos sont un témoignage des relations commerciales de notre littoral avec presque tous les centres producteurs du monde antique sous l'hellénisme.

СЪДЪРЖАНИЕ

Уводни бележки	3
1. Амфорни печати от Тасос	9
2. Амфорни печати от Родос	23
а) печати с името на епонима	25
б) печати с името на производителя	31
3. Амфорни печати от Синопе	38
4. Амфорни печати от Херсонес	49
5. Амфорни печати от Книдос	51
6. Амфорни печати от Парос	51
7. Енглифични печати от Хераклея	52
8. Амфорни печати от Кос	56
9. Амфорни печати от неизвестен произход	57
Сборна указателна таблица	65
Илюстрации	80

Амфорните печати от музея във Варна

ДОПУСНАТИ ГРЕШКИ

Стр.	№	Напечатано	ДА се чете	По вина на
28	№ 100	Табл. XIII, 2	Табл. XIII, 3	автора
29	№ 107	πανσανία	Πανσανία	редактори
41	№ 187	Θευγητόν	Θευγητόν	коректора
42	№ 194	Ἀστυνόμον	Ἀστυνόμον	"
47	№ 215	Μιθραδάτου	Μιθραδάτου	автора
48	№ 218	Ἀστυνομόντος	Ἀστυνομόντος	"
50	№ 226	Ἀστυνόμον	Ἀστυνόμον	коректора
51	№ 230	Табл. XXIX, 7	Табл. XXIX, 6	автора

LES TIMBRES AMPHORQUES DU MUSÉE DE VARNA

Milko Mirčev

(Résumé)

L'auteur étudie les timbres amphoriques conservés au Musée National de Varna qui ont été découverts tout le long de la côte européenne de la Mer Noire, et dont la grande majorité, soit 225, ont été trouvés à Varna (Odessos), et seulement 85 à Kavarna (Bisone).

Les timbres amphoriques par leur provenance sont groupés de la manière suivante: 80 timbres viennent de l'île de Thasos et du littoral thrace, 96 sont de l'île de Rhodes, 47 de Sinope, 7 de la Chersonèse, 2 de Cnide, 33 de l'île de Paros, 2 d'Héraclée du Pont, 2 de l'île de Cos, enfin 44 timbres sont de provenance inconnue.

En partant de ces timbres, l'auteur a tâché de fixer la date du commerce d'exportation des vins et de l'huile d'olive que l'on entretenait sur la côte bulgare de la Mer Noire au cours de l'époque hellénistique. Il considère que le plus ancien fournisseur de ces produits était l'île de Thasos. Dès le IVe siècle avant notre ère, on y importait dans des amphores timbrées du vin et de l'huile. L'auteur prouve que sur ces timbres thasiens, on relève aussi le nom de l'éponyme ou du moins son emblème ou son monogramme, ce qui vient infirmer la théorie de „doubles firmes“. La datation des estampilles rhodiennes montre que le littoral bulgare au cours de la deuxième moitié du IIIe siècle avant notre ère ne restait pas en dehors de l'intense commerce des vins qui était pratiqué dans cette île. Les timbres amphoriques de Sinope datés, selon la classification de Grakov, indiquent que les relations commerciales de la côte bulgare de la Mer Noire avec cette ville ne peuvent être situées qu'aux environs des années 150—70, époque qui correspond au renforcement de l'influence politique de l'Etat Pontique, le long de la côte occidentale de la Mer Noire. Les timbres de la Chersonèse, d'Héraclée du Pont, de Cnide et des îles de Paros et de Cos sont un témoignage des relations commerciales de notre littoral avec presque tous les centres producteurs du monde antique sous l'hellénisme.

СЪДЪРЖАНИЕ

Уводни бележки	3
1. Амфорни печати от Тасос	9
2. Амфорни печати от Родос	23
а) печати с името на епонима	25
б) печати с името на производителя	31
3. Амфорни печати от Синопе	38
4. Амфорни печати от Херсонес	49
5. Амфорни печати от Книдос	51
6. Амфорни печати от Парос	51
7. Енглифични печати от Хераклея	52
8. Амфорни печати от Кос	56
9. Амфорни печати от неизвестен произход	57
Сборна указателна таблица	65
Илюстрации	80

Милко Мирчев

АМФОРНИТЕ ПЕЧАТИ ОТ МУЗЕЯ ВЪВ ВАРНА

Технически редактор: *Й. Шангов*

Коректор: *Д. Тодорова*

Корица: *арх. Ц. Войников*

Печатни коли: 8 Издателски коли: 9,52

Дадена за набор на 26. VI. 1958 Излязла от печат на 29. IX. 1958

Формат на хартията 70/100|16

Тираж: 700

ЛГ—II—6—1958

Цена 9 лв.

Набрана и отпечатана в печатницата на Българската академия на науките,
ул. Иван Вазов 13, София
Поръчка № 71

//

Цена 9 лв.

p. 5. D'après leur provenance les timbres amphoriques sont groupés: 1) timbres de Thasos 80 (dans ce nombre il ya 29 qui sont identifiés par quelques particularités seulement 2°) timbres de Rhodos 96 3°) timbres de Sirope 47 4°) Chersonessi 7 5°) de Knidos 2 6) Paros 3 7) Heraklia Pontica 33 8) Kos 2 9) Timbres d'une provenance inconnue 44-

Амфорните печати от музея във Варна

ДОПУСНАТИ ГРЕШКИ

Стр.	№	Напечатано	ДА се чете	По вина на
28	№ 100	Табл. XIII, 2	Табл. XIII, 3	автора
29	№ 107	<i>πανσανία</i>	<i>Πανσανία</i>	редактори
41	№ 187	<i>Θευγνήτοῦ</i>	<i>Θευγνήτου</i>	коректора
42	№ 194	<i>Ἀστυνόμου</i>	<i>Ἀστυνόμου</i>	"
47	№ 215	<i>Μιθραδάτου</i>	<i>Μιθραδάτου</i>	автора
48	№ 218	<i>[Ἀστυ]ομῶντος</i> ^{Χον.}	<i>[Ἀστυ]ομουντος</i> ^{κον.}	"
50	№ 226	<i>ἄστυνόμου</i>	<i>ἄστυνόμου</i>	коректора
51	№ 230	Табл. XXIX, 7	Табл. XXIX, 6	автора

VARNA

23.V.78

- 1) Να γίνουν οι ~~καταργηθείς~~ καρζ
- 2) Να γίνουν οι ~~φυλοπραγίες~~ σε
καρζ

30.016

26, IV, 61

Duplicates

ASHMOLEAN MUSEUM

* INCOMPLETE

PROCESSED

ORIGINALS

01 καρτύνει 23. V. 80
 αρχαιολογία
 ASIA MINOR 30.02

Varna Mus.
 No. 1

Θασιων
 thyrsos
 []

T Varna Mus.
 No. 2

Θασιων
 caduceus
 'Αλκε[ιδη(ς)]

Bon 2022 pl. I, 1

738.19

filed

Bon 162 pl. I, 2

filed

Varna Mus.
 No. 3

Θασιων
 vase III
 'Αλκείδη(ς)

T Varna Mus.
 No. 4

Θασιων
 cluster
 [] read by Mincov

Bon 164 pl. I, 3

filed

pl. I, 4 733.16

Varna Mus.
 No. 5

[Θασιων]
 device
 'Απολλόδωρος

T Varna Mus.
 No. 6

[Θασιων]
 vase IV
 'Αριεζ[οδ]ικός ?

Bon 237 pl. I, 5

filed

738.18

filed

pl. I, 6

Varna Mus.
 No. 7

Θασιων
 vase VII
 'Αριεζοδ[ικός]

T Varna Mus.
 No. 8

Θασιων
 bird
 'Αριεζ[] inv. ~~at~~

738.17

pl. I, 7

filed

PH

Bon 267*

pl. I, 8 733.10

filed

ORIGINALS

(01 καρτέλας 23. V. 80
προσωπικά στο Γραφείο
ASIA MINOR 30.02

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

12.XI.74

30.03

Varna Mus.

No 1

Θασιων
thyrsos

[]

T

Varna Mus.

No 2

Θασιων
caduceus

Αλκε[ιδη(s)]

T

738.19

Bon 2022 pl. I, 1

filed

~~Y. N. N. N.~~
Alexpion

filed

Bon 162

pl. I, 2

Varna Mus.

No 3

Θασιων
vase, III
Αλκειδη(s)

T

Varna Mus.

No 4

Θασιων
cluster

[λ κ ε]

read Αλκειδη
by Minon

T

filed

PH
card made

filed

Bon 164

pl. I, 3

pl. I, 4

733.16

Varna Mus

No 5

[Θασιων]
device
[Απολλόδωρος]

T

Varna Mus

No 6

[Θασιων]
vase IV
[ΑΡΙΕΤ]οδικος ?

T

filed

PH

738.18

filed

Bon 237

pl. I, 5

pl. I, 6

Varna Mus.

No 7

Θασιων
vase VII
ΑΡΙΕΤΟΔΙΚΟΣ

T

Varna Mus.

No 8

Θασιων
bird
ΑΡΙΕΤ[]

T

inv. ~~etc~~

filed

PH

read by Minon
approx.

filed

738.17

pl. I, 7

Bon 267*

pl. I, 8 733.17

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.04

Varna Mus.
No 9

Ἀριστοφῶν
pruning hook
Θα[σιων]

T

Varna Mus.
No 10

Ἀριστοφῶν
sacrificial
portion
Θασιων

T

~~New
card made~~
Bon 430

pl. II, 1 733.18

PH
Bon 429

pl. II, 2 733.19

filed

Varna Mus.
No 11

Θασιων
device prow?
Ἀριστο[φα]

T

Varna Mus.
No 12

Θασιων
Vase I
Ἀρχήνα[ς]

T

~~New
card made~~
Bon 402

pl. II, no. 3 733.20

Bon 445

pl. II, no. 4

filed

Varna Mus.
No 13

Θασιων
wheel
Ἀρχήνα[ς] ?

T

Varna Mus.
No 14

Δεινῶπας
Ivy leaf
[Θασιων]

T

~~New
card made~~

pl. II, 5 733.21

~~New
card made~~
Bon 569

pl. II, 6 733.22

Varna Mus.
No 15

Θασιων
turtle
[Κρι]τίας

T

Varna Mus.
No 16

Θασιων
Vase IV
Διαγόρας

T

PH

read
as
(corrected)

filed

filed

738.16

pl. II, 7

Bon 615

pl. II, 8

1773

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

30.05

Varna Mus.
No 17

Θα[σιων
device - wreath?
A[]

T

NEW
val. from Karla
PH

738.15

pl. III, 1

Varna Mus.
No 18

Θασιων[v]
device reel?
[H[rōdō[του]

T

New
card
made

pl. III, 2

733.23

Varna Mus.
No 19

Θασιων
horn
Θασιων

T

filed

BON 783

pl. III, 3

Varna Mus.
No 20

Θασιων Τιμ[αρχ]ιδα
[] γαμψα?

T

filed

BON 1616
1621

pl. III, 4

Varna Mus.
No 21

Θασιων
ivy wreath
Κ[λεοφω]ν

T

filed

where is
master card?

BON 962

pl. III, 5

Varna Mus.
No 22

Κλεοφω[ν] Θ[α]σιων
device 'leaf'?
[Θασιων]

T

Early
leaf-
stamps

New
card
made

BON 997

pl. III, 6

733.24

Varna Mus.
No 23

Θ[α]σιων
[letter?]
Κ[λε]ι[τος]

T

filed

New?
card
made

BON 926

733.25

pl. III, 7

Varna Mus.
No 24

Θασιων
lance head
Κρατιστων/α3

T

filed
where is
master card?

BON 1022

pl. III, 8

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.06

Varna Mus. T
Nº 25 Θασιων
vase II
Kpizias
filed

Varna Mus. T
Nº 26 Θασιων
shell
Μενέδημος
pH
filed

BON 1057 pl. TV, 1
Varna Mus. T
Nº 27 Θασιων
vase VII
Μενέδημος
pH
filed

BON 1154 pl. TV, 2 733.26
Varna Mus. T
Nº 28 [Θασιων]
double axe
Ναύρων
filed
where is the
master card?
card found

BON 1168 pl. TV, 3 734.34
Varna Mus. T
Nº 29 Θασιων
double axe
Ναύρων
filed
where is
the master
card?

BON 1199 pl. TV, 4
Varna Mus. T
Nº 30 [Θασιων]
bird
Παμφανς
filed
New
card
missing

BON 1199 pl. TV, 5
Varna Mus. T
Nº 31 [TGA X]
NN ΣΠΙ
[Μαχίτος]
Θα wheel [σ]
Πανσα v. [ins]
pH
ready
missing
transl
filed

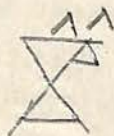
BON 1323 pl. TV, 6 734.35
Varna Mus. T
Nº 32 Θασιων
letter E
Πολυνείκης
filed
New
card
missing

BON 1344 pl. TV, 7 738.14

BON 1364 734.36 pl. TV, 8

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.07

Varna Mus.
No 33

T

Varna Mus.
No 34

Θασιων
Πολυνεικ/ης

T

PH

filed

pl. V, 1

BON 1351

pl. V, 2 734.37

Varna Mus.
No 35

[double axe]

T

Varna Mus.
No 36

[double axe]

T

~~PH~~ PH

filed

card
mark

pl. V, 3 738.12

BON 1921

pl. V, 4 738.13

Varna Mus.
No 37

Θασιων
device vase IV

T

Varna Mus.
No 38

Θασιων
caduceus (upright)
τη λ[ε]μα[χ]ος

T

card PH
mark

pl. V, 5 738.11

BON 1596

pl. V, 6 734.38

Varna Mus.
No 39

[Θασιων
bow device]
[Αχκιμ]ος

T

Varna Mus.
No 40

[w]
device lizard?

T

K Δ

PH

filed

card
mark

BON 173

pl. V, 7 738.10

pl. V, 8 738.9

filed

card
mark

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.08

Varna Mus. Nº 41 Θασιων tripod [Kpa]z[i]v[ps] <u>PH</u> 13 <u>BON</u> 1011, 2044 ✓ pl. VI, 1 734.39 filed	Varna Mus. Nº 42 K]λ[εοφων] (retr.) tripod [Θασιων] <u>pub</u> Bon 2047 <u>BON</u> 983 pl. VI, 2 filed
Varna Mus. Nº 43 Θε[σιων] ? club [Θασιων] <u>PH</u> <u>BON</u> 837 pl. VI, 3 738.8 filed	Varna Mus. Nº 43 44 Θα[σιων] device club? [] <u>NEW</u> cf. φειδύπιο type 738.6 pl. VI, 4
Varna Mus. Nº 45 [Μικρον] mos device ladle [Θασιων] <u>PH</u> <u>BON</u> 1260 pl. VI, 5 filed Corinthian made	Varna Mus. Nº 46 [] 0.03 triskeles [] <u>NEW</u> Corinthian made pl. VI, 6 734.40
Varna Mus. Nº 47 Θασι (Βα τω ν Γλαυ κω ν) ladle <u>PH</u> <u>BON</u> 454 pl. VI, 7 734.42 filed	Varna Mus. Nº 48 Βιτι ων Θα κι (Αρ ι ε τ) owl <u>PH</u> <u>BON</u> 466 pl. VI, 8 734.41 filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.09

Varna Mus.
No. 49

Δαμα[ς
Θασιών
Σκύμ[νος

early^T

PH

filed

BON 10

pl. VII, 1

734.43

Varna Mus.
No 50

Κλεοφών | Θασιών | Βιτιών
carduceus

early^T

read by
Mireu Bizzoni
filed

PH

BON 469

pl. VII, 2

734.44

Varna Mus.

No 51

[Κλεοφών] | [Θα]σιών | Βιτιών

carduceus

read Bizzoni
two

PH

filed

BON 469

pl. VII, 3

734.1

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.10

Varna Mus.

Nº 52

p. 19

$\begin{array}{c|c} \Pi & E \\ \hline M & E \end{array}$

"Bosporian"

○

New
card
made

pl. VII, 4 734.2

Varna Mus.

Nº 53

p. 20

$\begin{array}{c|c} \Pi & E \\ \hline M & E \end{array}$

"Bosporian"

○

New
same Nº 52

pl. VII, 5 734.3

Varna Mus.

Nº 54

p. 20

$\begin{array}{c|c} \Sigma & K \\ \hline M & E \end{array}$

"Bosporian"

○

filed

Bm 2176

pl. VII, 6 734.4

Varna Mus.

Nº 55

p. 20

$\begin{array}{c|c} H & \Pi \\ \hline M & E \end{array}$

"Bosporian"

○

New
card
made

Boy 2165

pl. VII, 7 734.5

Varna Mus.

Nº 56

p. 20

$\begin{array}{c|c} H & \Pi \\ \hline M & E \end{array}$

"Bosporian"

○

New
card
made
w. Nº 55

Boy 2165

pl. VII, 8

Varna Mus.

Nº 57

p. 20

$\begin{array}{c|c} E & M \\ \hline \Pi & M \end{array}$

"Bosporian"

○

filed

Boy 2161

pl. VIII, 1

Varna Mus.

Nº 58

p. 20

$\begin{array}{c} E \\ \diagup \quad \diagdown \\ 3 \quad \nabla \end{array}$

"Bosporian"

○

filed

Boy 2147

pl. VIII, 2

Varna Mus.

Nº 59

p. 20

$\begin{array}{c} E \\ \diagup \quad \diagdown \\ 3 \quad \nabla \end{array}$

"Bosporian"

○

filed

Boy 2147

pl. VIII, 3

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.11

Varna Mus.
No 60
p. 20

"Bosporian"
⊙

PH

filed

Box 2164

pl. VIII, 4 738.7

Varna Mus.
No 61
p. 20

Ti
OK

"Bosporian" R

PH

filed

pl. VIII, 5 734.6

Varna Mus.
No 62 (136)

IH

Zn gr

filed

740.41
pl. VIII, 6

Varna Mus.
No 63 (12)

IH

Zn gr

filed

pl. VIII, 7

Varna Mus.
No 64 (135)

IH

Zn gr

filed

pl. VIII, 8

~~Varna Mus.
No 65~~

Varna Mus.
No 65 -

IH

Zn??
inf

pl. IX, 1

Varna Mus.
No 66

OH

MEU
Gard
made

738.5
pl. IX, 2

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.12

Varna Mus.
No 67(134)

H or I

filed
under 2H
gr.

pl. TX, 3

Varna Mus.
No 68
p. 21

New
card
made

pl. TX, 4 734.7

Varna Mus.
No 69
p. 21

New
card
made

pl. TX, 5 734.8, 9

Varna Mus.
No 70

in circle

New
card
made

740.40 pl. TX, 6

Varna Mus.
No 71

in case cross

filed

Bm 2202

pl. TX, 7

Varna Mus.
No 72(194)
p. 22

letter, amphora, leaf oval framed

New
card
made

Are there
traces of
more letters
?

pl. TX, 8 734.10

Varna Mus.
No 73(193)
p. 22

Vase

New
card
made

pl. X, 1 734.11

Varna Mus. [Agabirov Kuidior] ?
No 74(206) Beaded star

PH

filed

KT 1

pl. X, 2 734.12

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.13

Varna Mus
No. 75(36)
p. 22
N κασιδούχου [K]ρίση
shield
bottom
file

Varna Mus.
No 76
Αθηνο
K λείου[s]
filed

KT 1063
pl. X, 3

p. X, 4

Varna Mus
No 77
Αεκληη
ιοδωρου

filed

pl. X, 5

Varna Mus.
No 78
Εἰρήνου
? non-double
like Kean
ABC 43

PH
= NEW
card
made

pl. X, 6 740.39

Varna Mus.
No 79
p. 22
Δικί
λου
palmett
branch

NEW
card
made

pl. X, 7 734.13

Varna Mus.
No 80
MIKI-
WVOS
Parmeniskos
group

filed

pl. X, 8

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

30.14

Varna Mus. 81

R

Ἐπὶ Ἀγεμάχου
Δευτέρου
Πανάμου

inv. no. II 1725

table XI, 1

filed

Varna Mus. 82

R

Ἐπὶ Ἀγεμάχου
Δευτέρου
Πανάμου

inv. no. II ¹⁶⁷³~~1775~~

table XI, 2

filed

Varna Mus. 83

R
⊙

Ἐπὶ Ἀγλω[κρίτου] Ἀγρ[ιανίου]
rose

inv. no. 1775

plate XI, 3

filed

Varna Mus. 84

R

Ἐπὶ Αἰνῆ
Γιδάμου

inv. no. II 1655

plate XI, 4

filed

Varna Mus. 85

R
⊙

Ἐπὶ Αἰνῆ Γιδά[μ]ου Ἀρτα[μυτίου]
rose

inv. no. 1777

plate XI, 5

filed

Varna Mus. 86

R

Ἐπὶ Αἰγίου
Χίνου

inv. no. II 1613

plate XI, 6

filed

Varna Mus. 87

R

found in Kavama (Bison) Ἐπὶ Ἀ
ρίστου

inv. no. 3450

plate xxxiv, 7

new
card
made

624.6

Varna Mus. 88

R

a) Ἐπὶ Ἀρίστου
ωνος

inv. no. II 1679

plate XI, 7

comb. w. Ἐρμῶν

filed

647.42

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.15

Varna Mus. 89

R

8) Ἑρμῶνος

inv. no. 1679

plate XI, 8

(year of Ἀρίστων)

647.41

filed

Varna Mus. 90

R

Ἐ[πι]
[Ἐχέ]βούλου
[Ἀγρί]ανίου

inv. no. II 1817

plate XII, 1

filed

Varna Mus. 91

R

Ἐπὶ Ἑστίει
ου

inv. no. II 1647

plate XII, 2

Βαδρομίου

filed

Varna Mus. 92

R

Ἐπὶ Ἰθρα
6υ]δάμο(υ)

inv. no. II 3459

plate XII, 3

filed

Varna Mus. 93

R
O

Ἐπὶ Τίμοκλειδα Ἀρταμίδου
ribboned trident

inv. no. II 1610

plate XII, 4

filed

Varna Mus. 94

R
O

Ἐπὶ Θέετορος Βαδρομίου
rose

inv. no. II 1771

plate XII, 5

filed

Varna Mus. 95

R

Ἐπὶ Θεοῦ
δώρου
dolphin
communication

inv. no. II 1652

plate XII, 6

filed

Varna Mus. 96

R
O

Ἐπὶ Θρακυ-
δάμου

inv. no. II 1656

plate XII, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.16

Varna Mus. 97 inv. no. II 1642 plate XII, 8 Ἐπὶ Καλλί- κράτους Ἀγριανίου R filed	Varna Mus. 98 inv. no. II 3479 plate XIII, 1 Ἐπὶ Κδ R
Varna Mus. 99 inv. no. II 1765 plate XIII, 2 Ἐπὶ Κλευκρά- τους Πανάμ(ου) Δευτέρ(ου) R filed	Varna Mus. 100 inv. no. II 1639 plate XIII, 3 us Ἀρταμιτίου Ἐπὶ Λαφειδε R filed
Varna Mus. 101 inv. no. II 1682 plate XIII, 4 Ἐπὶ Ἰέρω]ρος [Ἰακί]νθίου R filed	Varna Mus. 102 inv. no. II 1810 plate XIII, 5 Ἐπὶ Ξενοφάνεος Ἀγρ[ιανίου] R filed
Varna Mus. 103 inv. no. II 1802 plate XIII, 6 Helios Ἐπὶ Ξενο- head φάνεος R filed	Varna Mus. 104 inv. no. II 1803 plate XIII, 7 Ἐπὶ Ξενοφ- φάντου R filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.17

Varna Mus. 105

[Επι] Ξενο-
φάντου
Ἀγριαίου

inv. no. II 3455
plate XIII, 8

R

filed

Varna Mus. 106

[Επι Πα]υσανία
[]υ

inv. no. II 1820
plate XIV, 1

R

Varna Mus. 107

Ἐπι Παυ-
σανία

inv. no. II 1651
plate XIV, 2

R

filed

Varna Mus. 108

Ἐπι Πολυ-
κλῦς

inv. no. II 1657
plate XIV, 3

R

filed

Varna Mus. 109

Ἐπι Πρατοφάνε[υς]
Ἀγριαίου

inv. no. II 1648
plate XIV, 4

may be it is Πυθογεν[ης]

R

filed

Varna Mus. 110

wreath Ἐπι Πρατο-
φάνε[υς]

inv. no. II 1670
plate XIV, 5

R
□

filed

Varna Mus. 111

Helios Ἐπι Πρα-
head [το]φάνε[υς]

inv. no. II 1658
plate XIV, 6

R

filed

Varna Mus. 112

Ἐπ' Ἰσρέ[ως] Δορκυλ[ίδας]
rose

inv. no. II 1836
plate XIV, 7

R
○

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.18

Varna Mus. 113

Ἐπὶ Σωκρά-
τους Σμιν
[θίου]

R

inv. no. II 1665
plate XIV, 8

filed

624.5

Varna Museum 114

R

Ἐπὶ Τι-
μάρχου

inv. no. II 1663
plate XV, 1

filed

Varna Mus. 115

R
□

Ἐπὶ Τιμα-
γαγόρα

inv. no. 1663
plate XV, 2

filed

Varna Mus. 116

R

Ἐπὶ Τι-
μοκλεί-
δα

inv. no. II 1667
plate XV, 3

filed

Varna Museum 117

R

Helios Ἐπὶ Χαρ-
symbol μοκλεῦς

inv. no. II 1616
plate XV, 4

filed

Varna Mus. 118

R

Ἐπ[ι]
ΥΕ[]
Ο[]

inv. no. II 1832
plate XV, 5

Varna Mus. 119

R

Ἐπ' ἱερῆως Σωδάμου (retr.)
rose

inv. no. II 1793
plate XV, 6

filed

Varna Mus. 120

R

Ἀγαθοκλεῦς

inv. no. II 1614
plate XV, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.19

Varna Mus. 121

R
O

inv. no. II 1776

plate XV, 8

Ἀντιγόνη Θεσμοφόρος
rose (retr.)

filed

Varna Mus. 122

* Ἀριετάρχου *

inv. no. 1671

plate XVI, 1

Varna Mus. 123

R

inv. no. II 1680

plate XVI, 2

[Θεσμοφο(ριου)
[A]ριετ(ει(δω) star

filed

Varna Mus. 124

R

inv. no. II 1666

plate XVI, 3

Ἀριετ
ωνος

filed

624.3

Varna Mus. 125

R

inv. no. II 3457

plate XVI, 4

Ἀριετιω-
vos

filed

Varna Mus. 126

R
O

inv. no. II 1769

plate XVI, 5

Ἐπὶ Ἰπποκλεῦς [:
rose

624.2

new
card
made

Varna Mus. 127

R

inv. no. II 1660

plate XVI, 6

caduceus r.
Ἀριετιω[vos

filed

Varna Mus. 128

R
O

inv. no. II 1835

plate XVI, 7

Ἀριετοφάν]εὺς Ἀγ[ριαν]ίου
star

624.1

new
card
made

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

30.20

Varna Mus. 129

R

Ἀρτεμι-
δαρος

inv. no. II 1654

[] os

plate XVI, 8

624.44

filed

Varna Mus. 130

R

Ἀρ[]
[]

inv. no. II ¹⁷⁷⁰
~~2549~~

plate XVII, 1

Varna Mus. 131

R

Γαλέστ
ns
Caduceus r.

inv. no. II 1829

plate XVII, 2

filed

Varna Mus. 132

R

Δαμάρκ[]αυς
rose

inv. no. II 1773

plate XVII, 3

filed

Varna Mus. 133

R

Δαμάρκ[]αυς
rose

inv. no. II 1772

plate XVII, 4

filed

Varna Mus. 134

R

found in Kavarna (Bisone) Δαίμο[] (reth.) button

inv. no. II 1814

plate XVII, 5

card made
new

624.43

Varna Mus. 135

R

Διονύ
GLOS

inv. no. 1617

plate XVII, 6

filed

Varna Mus. 136

R

Διονύ
GLOS

inv. no. II 1626

plate XVII, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

30,21

Varna Mus. 137

rose
ΔΙΣΚΟΥ

R

inv. no. II 1804
plate XVII, 8

filed

Varna Mus. 138

R
O

ΕΥΖΟΥ ΑΥΡΙΑΝΟΣ
rose

inv. no. II 1612
plate XVIII, 1

card made
new

624.42

Varna Mus. 139

Helios head
Β[ΟΛΗ]ΠΟΥ (retr.)

R
O

inv. no. II 1827
plate XVIII, 2

corrected from ΘΕΥΣ

filed

Varna Mus. 140

R

ΘΕΥΣ
ΩΡΟΥ

inv. no. II 2648
plate XVIII, 3.

filed

Varna Mus. 141

ΘΕΥΣ
ΩΡΟΥ

R

inv. no. II 1641
plate XVIII, 4

filed

Varna Mus. 142

R

ΜΑΡΘΙΑ
ΥΑΚΙΝΘΙΟΥ

inv. no. II 1645
plate XVIII, 5

filed

Varna Mus. 143

R

ΜΕΝΩΝΟΣ

inv. no. II 1661
plate XVIII, 6

filed

Varna Mus. 144

R
□

ΜΟΞ[ΧΟΥ]

inv. no. II 1659
plate XVIII, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

30.22

Varna Mus. 145

R

Μόσχου (retr.)

inv. no. II 1683

plate XVIII, 8

filed

Varna Mus. 146

R

Μουσαιου cluster

inv. no. II 1681

plate XIX, 1

filed

Varna Mus. 147

R

Νικάρχου

inv. no. II, 1640

plate XIX, 2

filed

Varna Mus. 148

R

⊙

Ξενοτίμου
rose

inv. no. II 1611

plate XIX, 3

filed

Varna Mus. 149

R
⊙

Ξενοτίμου
rose

inv. no. II 1798

plate XIX, 4

filed

Varna Mus. 150

R

⊞

Ὀλύμπου

inv. no. II, 1747

plate XIX, 5

filed

Varna Mus. 151

R

Ὀνα
Γίμου

inv. no. II, 1747

plate XIX, 5

filed

Varna Mus. 152

R

Ὀνα
Γίμου

inv. no. II, 1643

plate XIX, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.23

Varna Mus. 153 [Ova] Gimou inv. no. II 1650 plate XIX, 8 filed	R Varna Mus. 154 Ova[61(? inv. no. II 1650 1615 plate XX, 1 filed
Varna Mus. 155 [Ova] Gimou inv. no. II 3446 1796 plate XX, 2 filed	R Varna Mus. 156 [Ova] Gi]mou inv. no. II 3446 plate XXXIV, 8 filed
Varna Mus. 157 Παυσαρία inv. no. II 1677 plate XX, 3 filed	R Varna Mus. 158 Αρταμυτίου Μίεζου (retr.) inv. no. II 1806 plate XX, 4 624.41 cannot make new #
Varna Mus. 159 * branch * Πολυξένου * rose * inv. no. II 3478 plate XX, 5 filed	R Varna Mus. 160 Παρά Πα [υσαρία] inv. no. II 1662 plate XX, 6 filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.24

Varna Mus. 161
found in Kavarna (Bisone) *Θεσσαλονίκη*
Inv. no. II 3477
plate XX, 7

card made
new

624.40

R Varna Mus. 162
inv. no. II, 1668
plate XX, 8

*
Σαραντινός
*

filed

Varna Mus. 163
inv. no II 1638
plate XXI, 1

ΣΙΜΙ

filed

R Varna Mus. 164
inv. no II 1675
plate XXI, 2

ΣΩΤΑ

filed

Varna Mus. 165
inv. no. II 3458
plate XXI, 3

ΣΩΤΑ
Α

filed

R Varna Mus. 166
inv. no. II 1664
plate XXI, 4

ΦΑΡΙΑΣ
star-pilos-star

filed

Varna Mus. 167
inv. no. II 1733
plate XXI, 5

ΠΕΔΑΓ

R Varna Mus. 168
inv. no. II 1811
plate XXI, 6

Θου Αρραμπίτιου
rose

sec. stamp K

624.38
39 (sec. st.)

card made
for sec. st.

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow), Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.25

Varna Mus. 169

Αξιου
rose

R
O

inv. no. II 1795
plate XXI, 8

filed

Varna Mus. 170

R
O

E[]ου

inv. no. II 1768
plate XXII, 1

rose

n-l

Varna Mus. 171

R
O

[]s[]

inv. no. II 1838
plate XXII, 2

rose

Varna Mus. 172

R
O

[]ευσ

inv. no. II 1767
plate XXII, 3

rose

Varna Mus. 173

R
O

[]~~τυπο~~

inv. no. II 3448
plate XXII, 4

rose

it is not a Rh

it is a monogram

card made

624.37

Varna Mus. 174

R
O

inv. no. II ~~3448~~ 1774
plate XXII, 5

Varna Mus. 175

R
O

[]
rose

inv. no. II 1833
plate XXII, 6

Varna Mus. 176

R
O

Helios head

inv. no. II 1826
plate XXII, 7

new

card made

624.36

Varna Mus.
No 231(138)
Επι' Ἀμύντα
Θευφίδευσ
Κνίδιον cluster

K

Varna Mus.
No 232(141)
Επι' Ξενοκλεῦς
Θεῦδο[γίου]
[Κνίδ]ιο[v] anchor p.r.

K

PH

740.38

filed

Corrected
read Ξενοκλεῦς
filed

KT 781 pl. XXIX, 7

KT 736 pl. XXIX, 8

Varna Mus.
No 233(143)
Πάριον
(retr.)

Parion ←

Varna Mus.
No 234(144)
Πάριον
(retr.)

Parion ←

filed

filed

pl. XXX, 1

pl. XXX, 2

Varna Mus.
No 235(-)
Πάριον
(retr.)

Parion ←

No 236 - 268
" (stamp from Herakleia)
" Επιγραφαι από Ηρακλείας
" Not handles"

filed

Have not been copied as
filed - omitted from
our processing, as we do not
find this class.

pl. XXX, 3

Varna Mus.
No 269(81)
Δῖος lyre

Koan

Varna Mus.
No 270(167)
Μιννίω(v)
club l.

Koan

corrected
red Minnia

filed
corrected
read Δῖος
Πυ[θίω]

filed

Koan Corpus
no. 220

pl. XXXVI, 7

Koan Corpus
no. 463 B

pl. XXXVIII, 6

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.27

Varna Mus.
No 271

ΑΛΕΓ

New
card
made

pl. XXXV, 1

734.15
734.14

Varna Mus.
No 272

Ανακ[
(retr.)

2/3
completed
by Mincev
Ανακ[clo

pl. XXXV, 2

Varna Mus.
No 273

Αντι-
φίλου

filed

pl. XXXV, 3

Varna Mus.
No 274

Αντι-
φίλου

PH
better et.

filed

740.37

pl. XXXV, 4

Varna Mus.
No 275

Αντι-
φίλου

PH

filed

pl. XXXV, 5

734.16

Varna Mus.
No 276
p. 58

Αρίσταρχος head
Εστιαίου

NEW
card
made

pl. XXXV, 5

734.17

Varna Mus.
No 277

ΑΡΙΣ
ΤΙΩΝ

R

PH

filed

pl. XXXV, 5

734.18

Varna Mus.
No 278

Βίων[ος?

PH

filed

~~734.18~~

pl. XXXV, 6

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.28

Varna Mus.
No 279
p. 58

ΑΡΙΣΤΟ-
ΚΡΑΤΕΟΣ

New
card
made

pl. XXXVI, 1 734.18

Varna Mus.
No 280(79)

ΑΙΧΑΛΑ
ΑΔΙ

mf

pl. XXXVI, 2

Varna Mus.
No 281

ΕΠΙΧΕΙ

filed

pl. XXXVI, 3

Varna Mus.
No. 282

ΓΟΡΓΟΝ

filed

740.36

pl. XXXVI, 4

Varna Mus.
No 283(116)
p. 59

ΔΙ
VOS
(retr.)

New
card
made

pl. XXXVI, 5 734.20

Varna Mus.
No 284(32)
p. 59

ΔΙΟΝΥΣΟΥ
VONS

Pamphylia

New
card
made

filed

pl. XXXVI, 6 734.21

Varna Mus.
No. 285(96)

ΔΡΑ
ΚΩΝ
(retr.)

K
□

filed

Varna Mus.
No 286(-)

[OY]
[XOV]

may be
Kusidian?

KT 505

pl. XXXVI, 8

pl. XXXVII, 1

Varna Mus.
No. 287(13)
P. 59
New?
card made
Εὐφορίου
trident
K
pl. XXXVII, 2 734.22

Varna Mus.
No. 288
P. 59
New
card made PH
Χραυλείδης
It looks
Kuan
as ~~impossible~~
Try to trans-
late the text
740.35
pl. XXXVII, 3 ~~724.22~~

Varna Mus.
No. 289
New
card made
Χραυλείδης
ντο[ς]
Try some
thing else
740.34
pl. XXXVII, 4

Varna Mus.
No. 290(22)
P. 59
New
card made
Χροτί
μου ΔΝ rather AN
740.33
pl. XXXVII, 5

Varna Mus.
No. 291(
OE
PH
q. Sakka
ex.
filed
under
misc.
where
740.32
pl. XXXVII, 6

Varna Mus.
No. 292(90)
Kλειδ-
μετρο(ε)ιδας
(retr.)
PH
corrected
read 4th po-
tides
filed
740.31
pl. XXXVII, 7

Varna Mus.
No. 293(53)
P. 60
Kλέω[υ]
filed
w. Sakka
A 1335
New PH
card made
740.30
pl. XXXVII, 8

Varna Mus.
No. 294(114)
Κυρηνά
filed
PH
New
card made
Bon 2218
740.29
pl. XXX, 4

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.30

Varna Mus. No 295 ΛΙΤ ΧΑΙΤ EK filed pl. XXXVIII, 1	Varna Mus. No 296 P. 60 ΜΕΥΙΟΚ[Ο]Υ (retr.) a half of a koan? New card made 740.28 pl. XXXVIII, 2
Varna Mus No 297 ΜΕΥΙΟΚΟΥ (retr.) R a half of a koan. New same No 296 740.27 pl. XXXVIII, 3	Varna Mus No 298 ΜΙΚΥ ΘΟΥ R filed pl. XXXVIII, 4
Varna Mus. No 299 ΜΙΚΥ ΘΟΥ R filed pl. XXXVIII, 5	Varna Mus. No 300 ΕΞΙΥΙΣ Coan Non dark PH filed 740.26 pl. XXXVIII, 7
Varna Mus. No 301 ΕΞΙΥΙΣ Coan Non dark PH filed 740.25 For No 302 see to the end. pl. XXXVIII, 8	Varna Mus. No 303 ΛΙΤ ΧΑΙΤ EK filed pl. XXXIX, 1

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30.31

Varna Mus.
No 304

CWMDA

Latin?

not read

pl. XXXIX, 2

Varna Mus.
No 305

Eni Tip
apxou

R

filed

pl. XXXIX, 3

Varna Mus.
No 306

[]
[] O Y

R?

u f

pl. XXXIX, 4

Varna Mus.
No 307

[] 14
[]

nt

pl. XXXIX, 5

Varna Mus.
No. 308
p. 62

Eua(

New
Card
made

740.24

pl. XXXIX, 6

Varna Mus.
No 309

Undeciphered

pl. XXXIX, 7

Varna Mus
No 310(194)

740.24
[9]

O

filed

pl. XXXIX, 8

Varna Mus
No. 311
p. 62

bird w. open wings
flying oval
eagle?

New
Card made

740.23

pl. XL, 1

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 30,32

Varna Mus.
No 312

head of Dionysos
facing

E.K

filed

pl. XL, 2

Varna Mus.
No 313

LVCAO[

Latin

pl. XL, 3

Varna Mus.
No 314

undeiphered

wf

pl. XL, 4

Varna Mus.
introduction
p. 5

Διογέvous
(retr.)

←

New
Gard made

740, 22

pl. XL, 5

Varna Mus.
No 302

[Απο]λευίου
bar
Πιβιδου

K

filed

KT 182

pl. xxx, 5

Rhodian not so classed by Mirčev

29.VII 64

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

30.33

Varna Mus. 61

R

Τημε
OK(

Inv. no. II 1789
plate VIII, 5

filed

Varna Mus. 277

R

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ

Inv. no II 1669
plate xxxv, 7

filed

Varna Mus. 292

R

ΚΛΕΙΣ
ΙΜΒΡΟ(

Inv. no II 1684
plate xxxvii, 7

filed

Varna Mus. 298

R

ΜΙΚΥ
ΘΟΥ

Inv. no II 1734
plate xxxviii, 4

filed

Varna Mus. 299

R

ΜΙΚΥ
ΘΟΥ

Inv. no II 1750
plate xxxviii, 5

filed

Varna Mus. 305

R

ΕΜΙ ΤΗΜ
ΑΡΧΟΥ

Inv. no II 1730
plate xxxix, 3

filed

Varna Mus.
No. 1Θασιων
thyrsos

[Θασιων]

738.19

cf. Αιχριν

Bon 2022

pl. I, 1 II

Varna Mus.
No. 2

Θασιων

caduceus

Αλκε[ιδη(s)]

filed

Bon 162429

pl. I, 2 II

Varna Mus.
No. 3Θασιων
vase III

Αλκειδη(s)

[Αλκειδη(s)]

filed

Bon 164

pl. II, 3

Varna Mus.
No. 4

Θασιων

cluster

[Αλκειδη(s)]

read Αλκειδη(s)

filed

pl. I, 4

733.16

Varna Mus.

[Θασιων]

device

[Απολλόδωρος]

filed

Bon 237

pl. I, 5

Varna Mus.
No. 6

[Θασιων]

vase IV

[Αριετ]οδίκος

738.18

filed

pl. I, 6

Varna Mus.
No. 7

Θασιων

vase VII

Αριετοδίκος

filed

738.17

pl. I, 7

Varna Mus.
No. 8

Θασιων

bird

Αριετ[]

inv. ~~1~~

filed

Bon 261*

pl. I, 8 733.17

COPY

31.01

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.02

Varna Mus.
No. 1

Θασιων
thyrsos

[]

84

Bon 2022

738.19

cf. Aioxpian

pl. I, 1

Varna Mus.
No. 2

Θασιων

caduceus

Αλκε[ιδ]η(s)

filed

Bon 162

pl. I, 2

Varna Mus.
No. 3

Θασιων

vase, III

Αλκειδη(s)

filed

Bon 164

Varna Mus.
No. 4

Θασιων

cluster

[]

read Αλκειδη(s)

filed

pl. I, 4

733.16

Varna Mus.

[Θασιων]

device

[Απολλοδωρος]

filed

Bon 237

pl. I, 5

Varna Mus.
No. 6

[Θασι]ων

vase IV

[ΑΡΙ67]οδίκος

738.18

filed

pl. I, 6

Varna Mus.
No. 7

Θασιων

vase VII

ΑΡΙ67οδίκος

filed

738.17

pl. I, 7

Varna Mus.
No. 8

Θασιων

bird

ΑΡΙ67[]

inv. ~~---~~

filed

Bon 261*

pl. I, 8

733.17

Varna Mus.
Nº 9

ΑΡΙΣΤΟΦΩ
V
pruning hook
ΘΑ[ΣΙΩΝ]

T

PH

Bon 430

pl. II, 1 733.18

Varna Mus.
Nº 10

ΑΡΙΣΤΟΦΩΝ
sacrificial
portion
ΘΑ[ΣΙΩΝ]

T

PH

filed

Bon 429

pl. II, 2 733.19

Varna Mus.
Nº 11

ΘΑ[ΣΙΩΝ]
device prow
ΑΡΙΣΤΟ[ΦΩ]

T

PH

Bon 402

pl. II, no. 3 733.20

Varna Mus.
Nº 12

ΘΑ[ΣΙΩΝ]
Vase I
ΑΡΧΗΝΑ[Σ]

T

filed

Bon 445

pl. II, no. 4

Varna Mus.
Nº 13

ΘΑ[ΣΙΩΝ]
wheel
ΑΡΧΗΝΑ[Σ] ?

T

PH

read by
Münzer
ΑΡΙΣΤΟΦΩ

pl. II, 5 733.21

Varna Mus.
Nº 14

ΔΕΙΝΩΝΑΣ
Ivy leaf
[ΘΑ[ΣΙΩΝ]

T

PH

Bon 569

pl. II, 6 733.22

Varna Mus.
Nº 15

ΘΑ[ΣΙΩΝ]
turtle
[ΚΡΙ]ΤΙΑΣ

T

PH

read
A. C. M. (corrected)

filed

Bon 1773

738.16
pl. II, 7

Varna Mus.
Nº 16

ΘΑ[ΣΙΩΝ]
Vase IV
ΔΙΑΦΟΡΑΣ

T

filed

Bon 615

pl. II, 8

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.04

Varna Mus. T
Nº 17 Θα[σιων
device wreath?
A[]
NEW
738.15
pl. III, 1

Varna Mus. T
Nº 18 Θασιων[v]
device = eel?
[H]p[ο]δο[του]
New
733.23
pl. III, 2

Varna Mus. T
Nº 19 Θασιων
horn
Θασιων
filed
Bon 783
pl. III, 3

Varna Mus. T
Nº 20 Θασιων Τιμ[α]ρχιδα
gamma
filed
Bon 1616
pl. III, 4

Varna Mus. T
Nº 21 Θασιων
ivy wreath
Κλεοφων
filed
Bon 962
pl. III, 5

Varna Mus. T
Nº 22 Κλεοφων Θα[σιων] Φειδιππος
device leaf
[Θασιων]
New
Bon 997
pl. III, 6
733.24

Varna Mus. T
Nº 23 Θ[ασιων]
[letter]
Κλε[ιτος]
filed
Bon 926
733.25
pl. III, 7

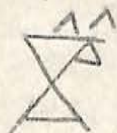
Varna Mus. T
Nº 24 Θασιων
lance head
Κρατιστων / ας
filed
Bon 1022
pl. III, 8

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.05

Varna Mus. Nº 25	Θασιων vase II Kpizias	T	Varna Mus. Nº 26	Θασιων shell Μενέδημος	T
		filed			filed
BON 1057	pl. TV, 1		BON 1154	pl. TV, 2	733.26
Varna Mus. Nº 27	Θασιων vase VII Μενέδημος	T	Varna Mus. Nº 28	[Θασιων] double axe Ναύρων	T
		filed			filed
		pH			
BON 1168	pl. TV, 3	734.34	BON 1199	pl. TV, 4	
Varna Mus. Nº 29	Θασιων double axe Ναύρων	T	Varna Mus. Nº 30	[Θασιων] bird Παμφανς	T
		filed			filed
					Not
BON 1199	pl. TV, 5		BON 1323	pl. TV, 6	734.35
Varna Mus. Nº 31	[ΤΑ (X) ΝΝ ΣΠ [Λαγερτας] Θασιων Παυσαν[ιους]	T	Varna Mus. Nº 32	Θασιων letter E Πολυνεικης	T
		filed			filed
		Not			Not
BON 1344	pl. W, 7	738.14	BON 1364	pl. TV, 8	734.36

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.06

Varna Mus.
No 33

T

Varna Mus.
No 34

Θασιων
Πολυεικ/ης

T

PH

filed

pl. V, 1

BON 1361

pl. V, 2

734.37

Varna Mus.
No 35

[double axe]

T

Varna Mus.
No 36

[double axe]

T

PH

filed

cord made

pl. V, 3

738.12

BON 1921

pl. V, 4

738.13

Varna Mus.
No 37

Θασιων
device var IV
[]

T

Varna Mus.
No 38

Θασιων
caduceus (upright)
[η λ[ε]μα[χ]ος]

T

PH

PH

filed

pl. V, 5

738.11

BON 1596

pl. V, 6

734.38

Varna Mus.
No 39

[Θασιων
bow device
[ΑΧΚΙΡ]ος

T

Varna Mus.
No 40

[device lizard
KΔ

T

BON 173

pl. V, 7

738.10

pl. V, 8

738.9

filed

filed

Varna Mus. T
N° 41 Θασιων
tripod
[Kpa]zi[v]os

PH
Bon 1011, 2044 pl. VI, 1 734.39
filed

Varna Mus. T
N° 42 K]λ[εορῶν] (retr)
tripod
[Θασιων]

pub. Bon 2047
Bon 983 pl. VI, 2
filed

Varna Mus. T
N° 43 Θ[ε]ς[ηων] ?
club
[Θασιων]

filed
Bon 837 pl. VI, 3 738.8

Varna Mus. T
N° 43 44 Θa[σιων]
device club?
[]

new
cf. Φειδων type
738.6 pl. VI, 4

Varna Mus. T
N° 45 [Μικρό]μος
device
[Θασιων]

filed
Bon 1260 pl. VI, 5

Varna Mus. T
N° 46 [] ο.ος
triskeles
[]

new
pl. VI, 6 734.40

Varna Mus. E-T
N° 47 Θaσι(Ba|τω/v Γλαυ|κω(v)
ladle

PH
filed
Bon 454 pl. VI, 7 734.42

Varna Mus. ET
N° 48 Biti|ων Θa|ου(Ap|16τ(
owl

PH
filed
Bon 466 pl. VI, 8 734.41

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.08

Varna Mus
No 49

Δαμα[ς
Θασιων
Ξυμ[νος

early T

PH

filed

BON 10

pl. VII, 1

734.43

Varna Mus
No 50

Κλεοφων | Θασιων | Βιτιων
caduceus

early T
read
Bizzow by
Ming
filed

PH

BON 469

pl. VII, 2

734.44

Varna Mus.

No 51

[Κλεοφων] | [Θα]σιων | Βιτιων
caduceus

early T
read Bizzow
by Ming
filed

PH

BON 469

pl. VII, 3

734.1

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

31.09

Varna Mus.

Nº 52

p. 19

$\frac{\Pi}{M} \frac{E}{E}$

"Bosporian"

○

New

pl. VII, 4 734.2

Varna Mus.

Nº 53

p. 20

$\frac{\Pi}{M} \frac{E}{E}$

"Bosporian"

○

New

pl. VII, 5 734.3

Varna Mus.

Nº 54

p. 20

$\frac{\Sigma}{M} \frac{K}{E}$

"Bosporian"

○

filed

Boy 2176

pl. VII, 6 734.4

Varna Mus.

Nº 55

p. 20

$\frac{H}{M} \frac{\Gamma}{E}$

"Bosporian"

○

New

Boy 2165

pl. VII, 7 734.5

Varna Mus.

Nº 56

p. 20

$\frac{H}{M} \frac{\Gamma}{E}$

"Bosporian"

○

New

Varna Mus.

Nº 57

p. 20

$\frac{E}{\Pi} \frac{M}{M}$

"Bosporian"

○

filed

Boy 2165

pl. VII, 8

Boy 2161

pl. VIII, 1

Varna Mus.

Nº 58

p. 20

$\frac{E}{3} \frac{\Delta}{\Delta}$

"Bosporian"

○

filed

Boy 2147

pl. VIII, 2

Varna Mus.

Nº 59

p. 20

$\frac{E}{3} \frac{\Delta}{\Delta}$

"Bosporian"

○

filed

Boy 2147

pl. VIII, 3

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.10

Varna Mus.
No 60
p. 20

"Bosporian"
©

filed

Varna Mus.
No 61
p. 20

T. 7m
OK

"Bosporian" R

PH

filed

Box 2164

pl. VIII, 4

738.7

pl. VIII, 5

734.6

Varna Mus.
No 62 (136)

I H

Zu gr

filed

740.41

pl. VIII, 6

Varna Mus.
No 63 (12)

I H

Zu gr

filed

pl. VIII, 7

Varna Mus.
No 64 (135)

I H

Zu gr

filed

pl. VIII, 8

Varna Mus.
No 65

Varna Mus.
No 65

I H

Zu?

pl. IX, 1

Varna Mus.
No 66

OH

PH

738.5

pl. IX, 2

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.11

Varna Mus.
No 67(134)

H or I

fold
under
ZH gr.

pl. TX, 3

Varna Mus.
No 68
P 21

⊗

New

pl. TX, 4 734.7

Varna Mus.
No 69
P. 21

⊗

⊗

New

pl. TX, 5 734.8, 9

Varna Mus.
No 70

⊗
P/K

circle

○

new

740.40 pl. TX, 6

Varna Mus.
No 71

house cross

fold

pl. TX, 7

Varna Mus.
No 72(100)
P 22

little amphora, leaf

oval
framed

New

the three
lines of
more letters?

pl. TX, 8 734.10

Varna Mus.
No 73(173)
P. 22

vase

○

New

pl. X, 1 734.11

Varna Mus. [Aga Givov Kuidion]
No 74(200) Big star

○

PH

fold
fold

KT 1 pl. X, 2 734.12

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.12

Varna Mus
No 75(36)
p. 22

Νικαίτου Χ. 514
K
O

retrograde

for line

V 1063

pl. X, 3

Varna Mus
No 76

Αθηνό
K]λείου[s

filed

p. X, 4

Varna Mus
No 77

Αεκλήη
Ιούδωρου

filed

pl. X, 5

Varna Mus
No 78

Εἰρήνου

? non-stamp

like K
ABC 03

PH
K 00

pl. X, 6

740.39

Varna Mus.
No 79
p. 22

Διφί
λου ~~palmett~~
branch

New

pl. X, 7 734.13

Varna Mus
No 80

ΜΙΚΙ-
WVOS

Parmeniskos
group

filed

pl. X, 8

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

31.13

Varna Mus. 81

R

Επί Ἀγεμάχου
Δευτέρου
Πανάμου

inv. no II 1725

table XI, 1

filed

Varna Mus. 82

R

Επί Ἀγεμάχου
Δευτέρου
Πανάμου

inv. no II ¹⁶⁷³~~1775~~

table XI, 2

filed

Varna Mus. 83

R
⊙

Επί Ἀγλωκρίτου Ἀγρ[ιανίου]
rose

inv. no. 1775

plate XI, 3

filed

Varna Mus. 84

R

Επί Αἰνῆ
Γιδαίου

inv. no. II 1655

plate XI, 4

filed

Varna Mus. 85

R
⊙

Επί Αἰνῆς Γιδά[μ]ου Ἀρτα[μ]ιτίου
rose

inv. no. 1777

plate XI, 5

filed

Varna Mus. 86

R

Επί Αἰόχου
Χίνου

inv. no II 1613

plate XI, 6

filed

Varna Mus. 87

R

found in Kavarna (Bisone) ΡΙΣΤΑ

inv. no. 3450

plate xxxiv, 7

new

624.6

Varna Mus. 88

R

α) ΕΠΙ ΑΡΙΣΤΕΥΟΥΣ

inv. no. II 1679

plate XI, 7

comb. w. "ΕΡΜΙΩΝ

filed

647.42

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.14

Varna Mus. 89

R

Επὶ Ἑρμῶνος

inv. no. 1679

plate XI, 2

(year of Apisewon)

647.41

filed

Varna Mus. 90

R

Επὶ [πῖ]
[Εχε]βούλου
[Ἀγρί]ανίου

inv. no. II 1817

plate XII, 1

filed

Varna Mus. 91

R

Επὶ Ἑστῆϊ
οὐ

Βαδρονίου

inv. no. II 1647

plate XII, 2

filed

Varna Mus. 92

R

Επὶ Ἰθρα
βυδάμο(υ)

inv. no. II 3459

plate XII, 3

filed

Varna Mus. 93

R
O

Επὶ Τιμοκλείδα Ἀρταμιτίου
ribboned trident

inv. no. II 1610

plate XII, 4

filed

Varna Mus. 94

R
O

Επὶ Θεότορος Βαδρονίου
rose

inv. no. II 1771

plate XII, 5

filed

Varna Mus. 95

R

Επὶ Θεοῦ
δώρου
dolphin
cornucopia

inv. no. II 1652

plate XII, 6

filed

Varna Mus. 96

R
D

Επὶ Θρακυ-
δάμου

inv. no. II 1656

plate XII, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

31.15

Varna Mus. 97

Ἐπὶ Καλλι-
κράτους
Ἀγριαίου

R

inv. no. II 1642

plate XII, 8

filed

Varna Mus. 98

Ἐπὶ Κδ

R
O

inv. no. II 3479

plate XIII, 1

Varna Mus. 99

Ἐπὶ Κλευκρά-
τους
Πανάμ(ου) Δευτέρ(ου)

R

inv. no. II 1765

plate XIII, 2

filed

Varna Mus. 100

us Ἀρταμιτίου
Ἐπὶ Λαφειδε

R

inv. no. II 1639

plate XIII, 3

filed

Varna Mus. 101

Ἐπὶ Ἰέρω]νος
[Υακί]νθίου

R

inv. no. II 1682

plate XIII, 4

filed

Varna Mus. 102

Ἐπὶ Ξενοφάνους
Ἀγριαίου]

R

inv. no. II 1810

plate XIII, 5

filed

Varna Mus. 103

Helios Ἐπὶ Ξενο-
head φάνους

R

inv. no. II 1802

plate XIII, 6

filed

Varna Mus. 104

Ἐπὶ Ξενοφ-
φάνου

R

inv. no. II 1803

plate XIII, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

31.16

Varna Mus. 105

[Επὶ] Ξενο-
φαντου
Αγριανίου

inv. no. II 3455
plate XIII, 8

R

filed

Varna Mus. 106

[Επὶ Πα]υθανία
[]υ

inv. no. II 1820
plate XIV, 1

R

Varna Mus. 107

Επὶ Παυ-
θανία

inv. no. II 1651
plate XIV, 2

R

filed

Varna Mus. 108

Επὶ Πολυ-
cluster
κλεῦς

inv. no. II 1657
plate XIV, 3

R

filed

Varna Mus. 109

Επὶ Πρατοφάνε[υς]
Αγριανίου

inv. no. II 1648
plate XIV, 4

maybe it is Πυθογεν[ης]

R

filed

Varna Mus. 110

wreath Επὶ Πρατο-
φάνε[υς]

inv. no. II 1670
plate XIV, 5

R

filed

Varna Mus. 111

Helios Επὶ Πρα
head[το]φάνε[υς]

inv. no. II 1658
plate XIV, 6

R

filed

Varna Mus. 112

Επὶ ῥο[ς] Δορυκ[υ]λ[ιδ]α
rose

inv. no. II 1836
plate XIV, 7

R

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

31.17

Varna Mus. 113

Ἐπὶ Σικρά-
τεως Σμιν
[Θίου]

R

inv. no. II 1665
plate XIV, 8

filed

624.5

Varna Museum 114

R

Ἐπὶ Τῇ
μάχου

inv. no. II 1653
plate XV, 1

filed

Varna Mus. 115

R
□

Ἐπὶ Τίμα
βαγορα

inv. no. 1663
plate XV, 2

filed

Varna Mus. 116

R

Ἐπὶ Τῇ
μοκλεί-
δα

inv. no. II 1667
plate XV, 3

filed

624.4

Varna Museum 117

R

Helios Ἐπὶ Χαρ-
symbol μοκλεῦς

inv. no. II 1616
plate XV, 4

filed

Varna Mus. 118

R

Ἐπ[ι]
Υε[]
ο[]

inv. no. II 1832
plate XV, 5

Varna Mus. 119

R

Ἐπ' ἱερ[ε]ως Σωδαρίου (retr.)
rose

inv. no. II 1793
plate XV, 6

filed

Varna Mus. 120

R

Ἀγαθοκλεῦς

inv. no. II 1614
plate XV, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.18

Varna Mus. 121

R
O

Ἀντίγονου Θεομοφορίου
rose (retr.)

inv. no. II 1776

plate XV, 8

filed

Varna Mus. 122

*
Ἀριστάρχου
*

inv. no. 1671

plate XVI, 1

Varna Mus. 123

R

[Θεομοφο(ρίου)]
[Ἀριστε(ί)δα] star

inv. no. II 1680

plate XVI, 2

filed

Varna Mus. 124

R

Ἀριστι
ωνος

inv. no. II 1666

plate XVI, 3

filed

624.3

Varna Mus. 125

R

Ἀριστιω-
νος

inv. no. II 3457

plate XVI, 4

filed

Varna Mus. 126

R
O

Ἐπὶ Ἰπποκλεῦς [:
rose

inv. no. II 1769

plate XVI, 5

new

624.2

Varna Mus. 127

R

caduceus r.
Ἀριστωνος

inv. no. II 1660

plate XVI, 6

filed

Varna Mus. 128

R
O

Ἀριστοφάν[εως] Ἀγ[ριαν]ίου
star

inv. no. II 1335

plate XVI, 7

new

624.1

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.19

Varna Mus. 129

R

Ἀρτεμι-
δαίμων

inv. no. II 1654
plate XVI, 2

[] os

filed

624.44

Varna Mus. 130

R

Ἀρ[]
[]

inv. no. II ¹⁷⁷⁰~~2643~~
plate XVII, 1

Varna Mus. 131

R

Γαλιετ
ns
Caduceus r.

inv. no. II 1829
plate XVII, 2

filed

Varna Mus. 132

R
⊙

Δαμωκράτεως
rose

inv. no. II 1773
plate XVII, 3

filed

Varna Mus. 133

R
O

Δαμωκράτεως
rose

inv. no. II 1772
plate XVII, 4

filed

Varna Mus. 134

R
O

found in Kavarna (Bisone) Δαίμων[ος] (retr.)^{button}

inv. no. II 1814
plate XVII, 5

new

624.43

Varna Mus. 135

R
⊞

Διονύ
GLOS

inv. no. 1617
plate XVII, 6

filed

Varna Mus. 136

R
⊞

Διονύ
GLOS

inv. no. II 1676
plate XVII, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

31.20

Varna Mus. 137

rose
ΔΙΕΚΟΥ

R

inv. no. II 1304
plate XVII, 8

filed

Varna Mus. 138

R

ΕΥΕΥΧΟΥ ΑΥΡΙΑΝΙΟΣ
rose

inv. no. II 1612
plate XVIII, 1

new

624.42

Varna Mus. 139

Helios head
Β[ΟΗΘΟΥ] (retr.)

R
O

inv. no. II 1827
plate XVIII, 2

corrected from ΘΕΩΣΤΟΥ

filed

Varna Mus. 140

R

ΘΕΩΣ
ΩΡΟΥ

inv. no. II 2648
plate XVIII, 3

filed

Varna Mus. 141

ΘΕΩΣ
ΩΡΟΥ

R

inv. no. II 1641
plate XVIII, 4

filed

Varna Mus. 142

R

ΜΑΡΣΙΑ
ΥΑΚΙΝΘΙΟΥ

inv. no. II 1645
plate XVIII, 5

filed

Varna Mus. 143

R

ΜΕΥΩΝΟΣ

inv. no. II 1661
plate XVIII, 6

filed

Varna Mus. 144

R

ΜΟΕ[ΧΟΥ]

inv. no. II 1659
plate XVIII, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 36.21

Varna Mus. 145

R

Μάγνου (retr.)

inv. no. II 1633

plate XVIII, 3

filed

Varna Mus. 146

R

Μουσαίου cluster

inv. no. II 1681

plate XIX, 1

filed

Varna Mus. 147

R

Νικόπχου

inv. no. II 1640

plate XIX, 2

filed

Varna Mus. 148

R

Ξενοτίμου
rose

inv. no. II 1611

plate XIX, 3

filed

Varna Mus. 149

R

Ξενοτίμου
rose

inv. no. II 1798

plate XIX, 4

filed

Varna Mus. 150

R

Όλύμπου

inv. no. II 1747

plate XIX, 5

filed

Varna Mus. 151

R

Όνα
Γίμου

inv. no. II 1747

plate XIX, 5

filed

Varna Mus. 152

R

Όνα
Γίμου

inv. no. II 1643

plate XIX, 7

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.22

Varna Mus. 153

R

[Ova]
61μou

inv. no. II 1650

plate XIX, 2

filed

Varna Mus. 154

R

Ova[61(?

inv. no. II ¹⁶¹⁵~~1656~~

plate xx, 1

filed

Varna Mus. 155

R

[Ova]
61μou

inv. no. II ¹⁷⁹⁶~~3446~~

plate xx, 2

filed

Varna Mus. 156

R

[Ova]
61μou

inv. no. II 3446

plate xxxiv, 8

filed

Varna Mus. 157

R

Παυσαγία

inv. no. II 1677

plate xx, 3

filed

Varna Mus. 158

R
←

Αρταμίδι(ου
Πισσου
(retr.)

inv. no. II 1806

plate xx, 4

new
#

624.41

Varna Mus. 159

R

* branch *
Πολυξένου
* rose *

inv. no. II 3478

plate xx, 5

filed

Varna Mus. 160

R

Παράλλα
[υσαγία]

inv. no. II 1662

plate xx, 6

filed

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.23

Varna Mus. 161

found in Kavarna (Bisene) $\Theta\epsilon\sigma\mu\omicron\varsigma$
ο $\Sigma\alpha\mu\omicron\upsilon$

inv. no. II 3477

plate XX, 7

R

Varna Mus. 162

* $\Sigma\alpha\pi\alpha\tau\iota\omega\nu\omicron\varsigma$ *

inv. no. II, 1668

plate XX, 8

R

new

filed

624.40

Varna Mus. 163

$\Sigma\iota\mu\iota$ (

inv. no. II 1638

plate XXI, 1

R

Varna Mus. 164

$\Sigma\acute{\omega}\tau\alpha$

inv. no. II 1675

plate XXI, 2

R

filed

filed

Varna Mus. 165

$\Sigma\acute{\omega}\tau\alpha$

A

inv. no. II 3458

plate XXI, 3

R

Varna Mus. 166

$\Phi\alpha\nu\iota\alpha\varsigma$
star-pilos-star

inv. no. II 1664

plate XXI, 4

R

filed

filed

Varna Mus. 167

$\Pi\epsilon\delta\alpha\lceil$

inv. no. II 1733

plate XXI, 5

R

Varna Mus. 168

$\text{I}\omega\upsilon\ \text{A}\rho\alpha\mu\text{I}\zeta\text{i}\omega\upsilon$
rose

inv. no. II 1811

plate XXI, 6

sec. stamp K

R
⊙

624.39
38(sec.st.)

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.24

Varna Mus. 169

Αἶσιου
rose

R
O

inv. no. II 1795
plate XXI, 8

filed

Varna Mus. 170

R
O

E[]ou

inv. no. II 1768
plate XXII, 1

rose

n.d.

Varna Mus. 171

R
O

[]s[]

inv. no. II 1838
plate XXII, 2

rose

Varna Mus. 172

R
O

[]eus

inv. no. II 1767
plate XXII, 3

rose

Varna Mus. 173

R
O

[]~~πο~~[]

inv. no. II 3448
plate XXII, 4

rose

it is not
a Rhod.

624.37

Varna Mus. 174

R
O

inv. no. II ~~3448~~ 1774
plate XXII, 5

Varna Mus. 175

R
O

[]
rose

inv. no. II 1833
plate XXII, 6

Varna Mus. 176

R
O

Helios head

inv. no. II 1826
plate XXII, 7

new

624.36

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.25

Varna Mus. K
No 231(138) ^{Επι' Ἀμύντα}
Θευφίδευσ ^{cluster}
Κνιδιον
740.38
filed

Varna Mus. K
No 232(141) ^{Επι' Ξενοκλεῦς}
Θεῦδο[βίου]
[Κνιδ]ιο[v] anchor p.r.
Corrected
read Ξενοκλεῦς
filed

KT 781 pl. XXIX, 7
Varna Mus. Parian
No 233(143) ^{Πάριον}
(retr.)
filed

KT 736 pl. XXIX, 8
Varna Mus. Parian
No 234(144) ^{Πάριον}
(retr.)
filed

Varna Mus. Parian
No 235(-) ^{Πάριον}
(retr.)
filed
pl. XXX, 1
pl. XXX, 3

No 236 - 268
(~~not~~ ^{not} handles)
"Επιγραφαι κηό'Ηρακλεια"
"Not ^{on} handles"
Have not been copied as
filed - omitted from
our processing as we do not
find this class.

Varna Mus. Koan
No 269(81) ^{Δίος} lyre
filed
corrected
read Δίος
Πυ[βίου]
Koan Lyres
no. 220
pl. XXXVII, f

Varna Mus. Koan
No 270(167) ^{Μιννιω(v)}
club l. ^{corrected}
read Minnia
filed
Koan Lyres
no 463 B
pl. XXXVIII, 6

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.26

Varna Mus.
No 271

ΑΛΕΓ

New

pl. XXXV, 1

734.15
734.14

Varna Mus.
No 272

Ανακ[
(retr.)

completed
by Mincov
Ανακ[ελο

pl. XXXV, 2

Varna Mus.
No 273

Αντι-
φιλου

filed

pl. XXXV, 3

Varna Mus.
No 274

Αντι-
φιλου

PH
Keller ex.

filed

740.37

pl. XXXV, 4

Varna Mus.
No 275

Αντι-
φιλου

PH

pl. XXXV, 5

734.16

Varna Mus.
No 276
p. 52

Αριστάρχος head
Εστιαίου

NEW

pl. XXXV, 5

734.17

Varna Mus.
No 277

ΑΡΙΣ
ΤΙΩΝ

R

filed

pl. XXXV, 5

734.18

Varna Mus.
No 278

Βιω[?] ?

PH

filed

pl. XXXV, 6

~~734.19~~

PH

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.27

Varna Mus.
No 279
p. 58

ΑΡΙΣΤΟ-
ΚΡΑΤΟΣ

New

pl. XXXVI, 1 734.18

Varna Mus.
No 280(79)

ΤΙΧΛΑΚ
ΩΔΙ

mf

pl. XXXVI, 2

Varna Mus.
No 281

ΕΡΙΞΕΙ

filed

pl. XXXVI, 3

Varna Mus.
No 282

ΓΟΡΥΞΕΙ

filed

740.36

pl. XXXVI, 4

Varna Mus.
No 283(116)
p. 59

ΔΙ
VOS
(retr)

New

pl. XXXVI, 5 734.20

Varna Mus.
No 284(32)
p. 59

ΔΙΟΥΒΟΥΞΕ
VOS

Pamphylia

New

filed

pl. XXXVI, 6 734.21

Varna Mus.
No 285(96)

ΔΡΑ
ΚΩΝ
(retr)

K
[]

filed

KT 505

pl. XXXVI, 8

Varna Mus.
No 286(-)

L O J
L X O J

may be
Kamian

pl. XXXVII, 1

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.28

Varna Mus. K
No 287(13) ΕΥΦΟΪΟΥ
trident
P. 59
New
pl. XXXVII, 2 734.22

Varna Mus.
No 288 ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ
P. 59
New PH
740.35
pl. XXXVII, 3 ~~734.22~~
It looks
to be an
alter of
the vase
Try to trans-
late the text

Varna Mus.
No 289 ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ
ΟΥΤΟΣ
New
740.34
pl. XXXVII, 4

Varna Mus.
No 290(22) ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ
ΜΟΥΔΝ rather AN
P. 59
New
740.33
pl. XXXVII, 5

Varna Mus.
No 291() ΘΕ
PH
740.32
pl. XXXVII, 6
if salt horse
filed
under
misc.
where

Varna Mus. R
No 292(40) ΚΛΕΙΣ-
ΜΕΤΡΟ(ΕΗ ΔΕΙΣ)
(retr)
740.31
pl. XXXVII, 7
connected
near 1st handle
filed

Varna Mus.
No 293(53) ΚΛΕΩΝ
P. 60
New PH
740.30
pl. XXXVII, 3
filed
vi. Della
A 1335

Varna Mus.
No 294(114) ΚΥΡΗΝΑΙ
PH
New
740.29
pl. XXX, 4
Bm 2218

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.29

Varna Mus
No 295

Λ 37
X 917

EK

filed

pl. XXXVIII, 1

Varna Mus
No 296

Μερίκ[ο]ν
(retr.)

New

a half of
a Koan?

740.28
pl. XXXVIII, 2

Varna Mus.
No 297

Μερίκον
(retr.)

←

New
same No 296

a half of
a Koan?

740.27
pl. XXXVIII, 3

Varna Mus
No 298

ΜΙΚΥ
ΘΟΥ

R

filed

pl. XXXVIII, 4

Varna Mus
No 299

ΜΙΚΥ
ΘΟΥ

R

filed

pl. XXXVIII, 5

Varna Mus
No 300

ΕΞΙΥΙΣ

Koan

Non double

pl

filed

740.26
pl. XXXVIII, 7

Varna Mus
No 301

ΕΞΙΥΙΣ

Koan
Non double

filed

pl

740.25
pl. XXXVIII, 8

For No 302 see
to the end

Varna Mus.
No 303

Λ 37
X 917

EK

filed

pl. XXXIX, 1

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers.

31.30

Varna Mus.
No 304

Eni Tip
apxou

Latin?

not read

plid

pl. XXXIX, 2

Varna Mus.
No 305

Eni Tip
apxou

R

filed

pl. XXXIX, 3

Varna Mus.
No 306

[] OY

R?

uf

pl. XXXIX, 4

Varna Mus.
No 307

[] 14

nt

pl. XXXIX, 5

Varna Mus.
No 308
p. 62

Eva(

New ^{and} mod

740.24

pl. XXXIX, 6

Varna Mus.
No 309

underhand

pl. XXXIX, 7

Varna Mus.
No 310

9

O

filed

pl. XXXIX, 8

Varna Mus.
No 311
p. 62

bird ^{w. open wings} flying oval eagle?

New

740.23

pl. XL, 1

Indications in the upper right corners classify handle an/dor stamp, distinguishing 1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.31

Varna Mus
Nº 312

head of Dionysos
facing

E K

pled

pl XL, 2

Varna Mus
Nº 313

LVCAO[

Lochy

pl XL, 3

Varna Mus
Nº 314

underplated

pl. XL, 4

Varna Mus
introduction
p. 5

Διογένης
(retr.)

←

New

740.22

pl XL, 5

Varna Mus
Nº 302

[Απολλωνίου]
Bar
Πισιδας

K

pled

KT 182

pl xxx, 5

Rhodian not so classed by Mirzev

29.VII 64

Indications in the upper right corners classify handle and/or stamp, distinguishing (1) place of origin when known - T(hasos), R(hodes) K(nidos), etc.; 2) type of stamped vessel if not an amphora; 3) language if not Greek; 4) shape of stamp if not a plain (unframed) rectangle; retrograde inscription (indicated by an arrow). Inventory numbers and any other documentation go to the left, any descriptive comment to the right, dimensions unless otherwise specified being width by thickness of handle where stamped. Numbers in the middle are negative numbers. 31.32

Varna Mus. 61

R

Τημε

OK(

Inv. no. II 1789
plate VIII, 5

filed

Varna Mus. 277

R

ΑΡΙΘ-
ΤΙΩΝ

Inv. no II 1669
plate XXXV, 7

filed

Varna Mus. 292

R

ΚΛΕΙΣ
ΙΜΒΡΟ(

(retr)

Inv. no II 1684
plate XXXVII, 7

filed

Varna Mus. 298

R

ΜΙΚΥ
ΘΟΥ

Inv. no II 1734
plate XXXVIII, 4

filed

Varna Mus. 299

R

ΜΙΚ[υ]
ΘΟ[υ]

Inv. no II 1750
plate XXXVIII, 5

filed

Varna Mus. 305

R

ΕΠΙ ΤΗ
ΑΡΧΟΥ

Inv. no II 1730
plate XXXIX, 3

filed

Revision of readings in

Skorpe, Bull. ... Bulg., 1934, pp. 36 + 29

[referred to by Bm as B1AB]

no. 109 (w. tripod) now restored Kp a Tivos

no. 118 Ezi vis, as is filling among broad handles related
to Coan, as we cannot tell its shape. To
be looked up in text if possible.

Pictures excised from the positions*

have been applied to the Thasian card index.

and the Rhodian file of pairs

13.08.47

These photostats* are the plates of Scherzgil's
article in Bull. de l'Inst. arch. bulg. ¹⁹³⁴ on
"stamped fire found at Byzonia, Odessus
and elsewhere in Bulgaria."

Pa.
N6
B87
(54)

	SR	R	K	?	T	Coast	Pontic	Latvia
	7	10		32 34	2	1		1
	9	13	21	12 13	4			
		31	21	10 11	6			
	12	2	4	8 10	22		2	34 62
	28	56	8 8	68 62	34	1	2	56 28 192

18 but a lot
of them are at
least 4 or 5 out.

a good many of the ? column certainly
go into the SR or Pontic column.

From such notes as I have here, cannot distinguish
between sites.

But note that for the area as a whole,
though there are an unusually large number
of Thasian, Rhodian still predominant.

See publication card
(under 1934)

Обр. 18. — Амфорин печати отъ Черноморского крайобъѣзж. —
Fig. 18. — Timbres amphoriques du littoral de la Mer Noire.

Fig. 18.

ПЕЧАТИ ВЪРХУ АМФОРИ ОТЪ ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБЪЖИЕ

БЕЖИЕ

27

[35]

52
ΕΡΕΣΤΑΣ
ΟΥ
ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

53
ΣΑΛΕΥ

54
ΕΠΙ
ΑΓΕΩΣ

55
ΣΙΜΟΥ

67
ΣΑΡΑΠΗ

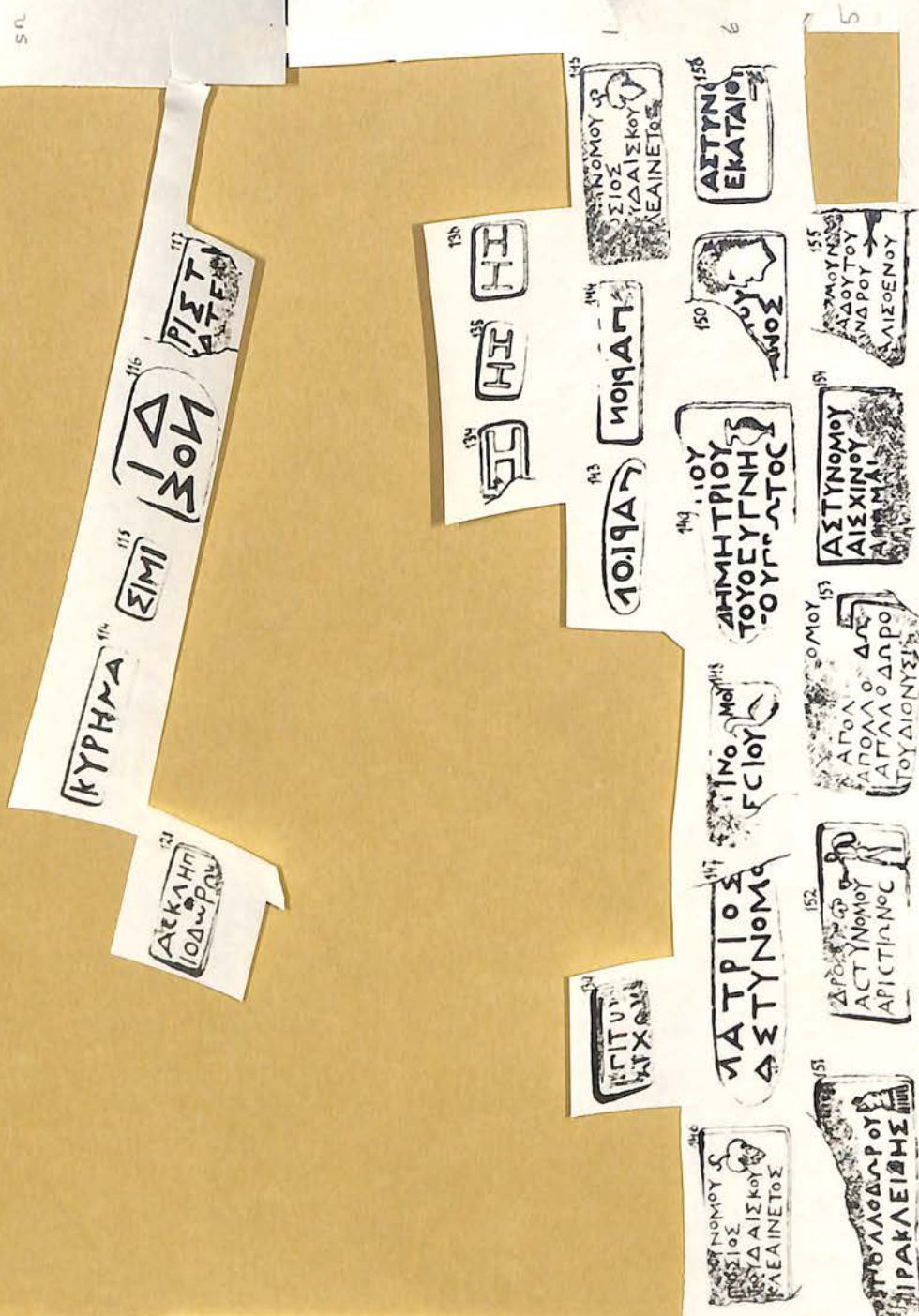
61
ΕΠΙ
60
ΛΥΚΟ
ΕΛΕΙΣ

64
ΠΙΣΤΟ
ΑΥΛΟΥ

65
ΑΝΤΙ
ΦΙΛΟΥ

66
ΑΝΤΙ
ΦΙΛΟΥ

Обр. 19. — Амфори печати отъ Черноморското крайбѣжие.
Fig. 19. — Timbres amphoriques du littoral de la Mer Noire.

Обр. 20. — Амфорни печати отъ Черноморското крайбрѣжие.

Fig. 20. — Timbres amphoriques du littoral de la Mer Noire.

12 2 4 10 27
2 2 4 10 27
[38]

[37]

7 10
34 2
32 R

Обр. 21. — Амфорни печати отъ 'Черноморското крайбрѣжие.
Fig. 21. — Timbres amphoriques du littoral de la Mer Noire.

BULGARIA. VARNA MUSEUM

196